

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
CONSILIUL JUDEȚEAN

HOTĂRÂREA nr.24...../2015

privind aprobarea „Strategiei de protecție a monumentelor istorice din Județul Harghita”

Consiliul Județean Harghita,

Având în vedere Expunerea de motive nr. 27009/2014 al vicepreședintelui Incze Csongor privind aprobarea „Strategiei de protecție a monumentelor istorice din Județul Harghita”, înaintată la propunerea Arhitectului Șef;

Având în vedere și Raportul de specialitate nr. 260P/2015 al Direcției generale administrație publică locală, Raportul de specialitate nr. 260P/4/2015 al Direcției generale economice, Raportul de specialitate nr. 260P/2015 al Biroului analiză și sinteză, precum și Procesul-verbal de afișare nr. 27174/2014 privind îndeplinirea exigențelor de transparență decizională ;

Luând în considerare avizul favorabil al Comisiei pentru studii, prognoze economico-sociale, buget – finanțe, administrarea domeniului public și privat al județului, al Comisiei juridice, pentru administrație publică locală, apărarea ordinii publice și al Comisiei pentru activități științifice, învățământ, cultură, culte, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură, tineret și sport;

În conformitate cu prevederile Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare; precum și ale Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul art. 91, alin. (1) lit. „b” și „d”, alin. (3) lit. „d”, alin. (5) lit. „a” pct. 10, precum și al art. 115 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Se aprobă Strategia de protecție a monumentelor istorice din Județul Harghita, conform Anexei nr. 1 care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Cu aducerea la îndeplinire a prezentei Hotărâri se încredințează președintele Consiliului Județean Harghita prin Arhitectul Șef.

Art. 3. (1) Prezenta hotărâre se comunică de Direcția generală administrație publică locală – Compartimentul Cancelaria Consiliului Județean Harghita

93

vicepreședintelui Consiliului Județean Harghita, dlui. Incze Csongor, Arhitectului Șef, dna Fülöp Otilia, precum și Instituției Prefectului Județul Harghita.

(2) Hotărârea va fi afișată la afișierul Consiliului Județean Harghita și se va publica pe site-ul instituției: www.judetulharghita.ro prin grija Compartimentul Cancelaria Consiliului Județean Harghita.

(3) Hotărârea va fi publicată în Monitorul Oficial al Județului Harghita prin grija Direcției generale administrație publică locală.

Miercurea Ciug, 10 Februarie 2015

**PREȘEDINTE,
BORBOLY CSABA**

**CONTRASEMNEAZĂ
SECRETARUL JUDEȚULUI,
EGYED ÁRPAD**

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
CONSILIUL JUDEȚEAN

Anexa nr. 1
la Hotărârea nr. 24 /2015

STRATEGIA DE PROTECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUDEȚUL HARGHITA

2013-2023

arh. Zsolt TÖVISSI

specialist atestat MC nr. 286

STRATEGIA

DE PROTECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUDEȚUL HARGHITA

CUPRINS

INTRODUCERE

I. ANALIZA SITUAȚIEI

I.1 Obiectul protecției monumentelor din HARGHITA

I.1.1 formare și datare

I.1.2 proprietari

I.1.3 tipologie

I.1.4 posibilități de valorificare

I.2 NOȚIUNI SPECIFICE

I.3 CADRUL JURIDIC INTERNAȚIONAL AL PROTECȚIEI MONUMENTELOR

I.4 CADRUL JURIDIC ROMÂN AL PROTECȚIEI DE MONUMENTE

Codul patrimoniului construit

I.4.1 reglementări directe

I.4.2 reglementări incidente

I.5 SISTEMUL INSTITUȚIONAL AL PROTEJĂRII MONUMENTELOR ISTORICE

I.6 SUSȚINEREA PROTEJĂRII DE CĂTRE CJHR A MONUMENTELOR ISTORICE

I.7 PROBLEMELE FUNDAMENTALE, OGLINDIREA ÎN CONȘTIINȚA COMUNĂ

I.7.1 treptele protecției de monumente

I.7.2 cercetări în protecția monumentelor

I.8 ANALIZA SWOT

II. STRATEGIA JUDEȚEANĂ DE PROTECȚIA MONUMENTELOR

II.1 Importanța obiectivelor

II.1.1 obiective pe termen lung

II.1.2 prioritate pe termen scurt

II.2 Obiective strategice

II.3 PROPUNERI DE DEZVOLTARE, conform strategiei culturale a județului HR

II.4 PRIORITĂȚI ȘI PACHETE DE PROGRAME

II.5 PROGRAME DE VALIDARE A STRATEGIEI

II.6 MODELUL PROGRAMELOR MARCANTE

STRATEGIA
DE PROTECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUDEȚUL HARGHITA

ANEXE
LISTA MONUMENTELOR DIN JUDEȚUL HARGHITA
PROTECȚIA MONUMENTELOR LA NIVEL ADMINISTRATIV LOCAL
HARTA JUDEȚULUI HARGHITA CU MONUMENTELE CLASATE
STAREA MONUMENTELOR, URGENȚE DE SALVARE
SITUAȚIA PROGRAMULUI DE PROTECȚIA MONUMENTELOR JUD HR

**STRATEGIA
DE PROTECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUDEȚUL HARGHITA**

INTRODUCERE

În 2008, pentru informarea șefului statului român, un grup de arhitecți responsabili sub conducerea președintelui Ordinului Arhitecților din România, Șerban Sturdza, a întocmit documentul citat mai jos, fără ca – din păcate – să-și fi pierdut actualitatea. Considerăm drept moto formulările esențiale ale acestei avertizări.

„În ultimele decenii ale secolului al XX-lea, dezvoltarea economică și globalizarea, pericolul marginalizării și cel al dispariției cu care se confruntau numeroase comunități, precum și erodarea treptată a credințelor și convingerilor tradiționale au făcut imperios necesară reconsiderarea pe plan internațional a locului patrimoniului cultural, precum și a rolului acestuia în viitorul societăților.

Deoarece uniunea în diversitate este unul dintre principiile de bază ale Uniunii Europene, a devenit vitală formularea unor strategii armonizate cu aspirațiile și realitățile culturale ale fiecărei țări.

Documentele „Diversitatea noastră creativă” / “Our Creative Diversity”, asumat de ONU și UNESCO, și „Locul central al culturii – o contribuție la dezbaterile referitoare la cultură și dezvoltare în Europa” / “In from the Margins – A Contribution to the Debate on Culture and Development in Europe” au revoluționat toate modurile de abordare și definire a culturii. O a treia contribuție la această nouă construcție datează din 1999, anul conferinței internaționale organizate la Florența de UNESCO și Banca Mondială. Documentul final al acesteia, „Cultura contează. Spre noi strategii referitoare la cultură și dezvoltarea durabilă”, vorbește de la sine: „Salvarea și protejarea patrimoniului cultural tangibil și intangibil pentru generațiile viitoare pot avea loc doar printr-o articulare consistentă cu dezvoltarea economică, socială și culturală a generațiilor actuale. Prin urmare, capacitatea generațiilor actuale de a transmite patrimoniul cultural /.../ va depinde de integrarea adecvată a politicilor referitoare la patrimoniul cultural în procesul dezvoltării globale”. Documente recente, Convenția UNESCO asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale și Concluziile Consiliului Uniunii Europene în legătură cu Planul de lucru pentru cultură 2008-2010 (mai 2008), stabilesc modalitățile practice de aplicare și raportare, de către fiecare stat, a unor acțiuni coerente în domeniu.

Trebuie constatat faptul că, în ceea ce privește protejarea patrimoniului cultural și integrarea sa în marile proiecte de dezvoltare durabilă, România nu a pus în aplicare cu determinare și consecvență măsuri eficiente, în conformitate cu prevederile convențiilor

98

internaționale la care a aderat și cu interesul public pe care îl reprezintă patrimoniul cultural și natural. Rezultatul care se poate observa este o pierdere accelerată și irecuperabilă a patrimoniului. Această stare de fapt are deopotrivă cauze istorice și recente. Printre cauzele principale se numără politica sălbatică de distrugere a patrimoniului cultural dusă de regimul comunist, care a inclus mutilarea legislației domeniului și desființarea instituțiilor de protecție, restaurare și conservare. Din acea perioadă au rămas, probabil, o ușurință condamabilă a gestului demolator, indiferența autorităților, resemnarea și nepăsarea comunităților locale.

Ceea ce a lipsit României după 1989 a fost o atitudine coerentă din partea autorităților responsabile, care ar fi presupus recunoașterea, inclusiv juridică, a faptului că patrimoniul cultural și cel natural reprezintă o prioritate națională, precum și asumarea deciziei și responsabilității politice de a acorda protecției, restaurării și conservării patrimoniului considerația și sprijinul financiar necesar.

Factorul agravant pentru pericolul în care se află patrimoniul construit și natural din România îl constituie însă, o dată cu creșterea economică, presiunea investițiilor imobiliare și a dezvoltărilor necontrolate, care antrenează distrugerea a ceea ce a mai rămas intact după demolările ceaușiste: centrele istorice ale orașelor, zonele de arhitectură protejată, siturile arheologice, arhitectura rurală tradițională, siturile și rezervațiile naturale, peisajele și căile de acces la acestea. Aceste distrugereri sunt favorizate de menținerea – sub pretextul încurajării dezvoltării – a unei legislații extrem de permissive în domeniile urbanismului, amenajării teritoriului, protejării mediului și a patrimoniului istoric.

Distrugerea sau degradarea patrimoniului construit și natural înseamnă dispariția memoriei și a identității culturale a cetățenilor României și, în consecință, incapacitatea de a transmite această moștenire generațiilor următoare. Edificarea unui viitor durabil nu poate avea loc fără includerea în strategiile de dezvoltare ale României și valorificarea în consecință a ceea ce are ea mai prețios – patrimoniul său cultural și natural. Distrugerea sau neglijarea acestuia înseamnă totodată sărăcirea ireversibilă a contribuției României, ca membră a Uniunii Europene, la diversitatea culturală europeană.

În momentul de față, la aproape doi ani după ce România a devenit membră a Uniunii Europene, secțiunea Cultură – Patrimoniu cultural imobil și mobil din *Planul Național Unic de Dezvoltare 2007-2013* nu reprezintă deocamdată decât un text. În această situație, Comisia consideră ca fiind prioritare anumite măsuri care pot contribui la oprirea fenomenului de distrugere a patrimoniului construit și natural, urmând ca acestea să fie susținute și dezvoltate de o strategie care asumă definirea patrimoniului cultural ca o componentă majoră a dezvoltării României, și care trebuie să se reflecte explicit și concret în strategiile sectoriale ale ministerelor de resort și în capitolul referitor la dimensiunea culturală din *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă*.¹

¹ Ș. Sturza, alții: *Patrimoniul construit și natural al României în pericol. Măsuri prioritare de protecție*, Palatul Cotroceni, 2008)

Situația cronică descrisă, capătă în cazul județului Harghita aspecte specifice: lipsa de fonduri a fost-este-va fi mereu mai mare decât în alte regiuni, în consecință starea activității de protejare este și mai jalnică. Nu există program coerent finanțat de stat, exceptând situația conjuncturală dintre 2008-2012, pe timpul participării UDMR la guvernare, în special la capitolul cultură, când a fost posibilă dirijarea fondurilor către monumentele din regiune. La fel, aici nu putem vorbi de existența unei presiuni exercitate de dezvoltarea imobiliară, deși cu ocazia renovărilor de clădiri, o cantitate mare de material nou, incompatibil cu cel autentic, încarcă mediul tradițional. Rămân deci factorii principali de distrugere lipsa de bani, nepăsarea, criteriile false de valori. Trebuie amintit faptul că, uneori tocmai lipsa de fonduri poate salva un monument de intervenții răuvoitoare, sau neprofesionale sub pretextul unor așa numite "dezvoltări"; în mod ironic sărăcia conservă bine.

Județul nostru rămâne în continuare printre regiunile suburbanizate ale țării, împreună cu avantajele ce decurg din aceasta: prezența discretă a vieții tradiționale, de unde derivă și o activitate gospodărească asemănătoare, respectiv influența acestei activități asupra celei mai caracteristice elemente ale imaginii satului, lumea șurelor și a clădirilor gospodărești. Această lume, de altfel se prezintă mult mai autentică decât cea a caselor de locuit. Alte avantaje ale "rămânerii în urmă" a modului de viață sunt gospodăria pe loturi înguste, folosirea animalelor în agricultură, creșterea animalelor, gospodăria pășunelor, biodiversitatea ce rezultă din aceste activități – toate laolaltă punctele forte ale imaginii tradiționale ale satului secuiesc, a peisajului cultural. Distrugerile pădurilor în schimb, din păcate își mai mențin actualitatea.

Strategia județeană este în stare să valorifice avantajele dezvoltării lente, prin construirea modelului autonom și sustenabil, bineînțeles cu integrarea avantajelor globalismului, dar bazate pe valorile locale.

Crescând protecția valorilor locale vizavi de politica iresponsabilă guvernamentală, ca forme de trăiri autonome, amintim programele susținute de CJHR care au ajuns să fie exemplare și pe plan național.

Sunt foarte importante posibilitățile intrinseci ale învățământului și a educației în vederea realizării unor sisteme de valori și acționări automate, care pot da exemplu și pentru alte regiuni.

Strategia bună de protecția monumentelor este sistemul principiilor ordonatoare care, pe baza priorităților poate converti ocrotirea monumentelor în activitate lucrativă; o strategie bună se integrează organic în proiectele de dezvoltare sustenabilă ale județului nostru. Să stea deci această lucrare spre folosul acestui scop.

I. ANALIZA SITUAȚIEI

I.1 OBIECTUL PROTECȚIEI MONUMENTELOR DIN HARGHITA

Calitatea de monument este statut juridic, câștigat prin procedură de clasare, fixat de LMI 2010, actual valabil în țară. Există patru grupe după caracter: I.situri arheologice, II.monumente de arhitectură -ansamblu sau singular, III.monumente de for public, IV.monumente memoriale și funerare.

După valoarea lor obiectele de pe listă sunt de două categorii: A și B. Fiecare monument de pe listă are un cod cu următoarele date: județ-caracter-tip ansamblu/singular- valoare-număr identificare.

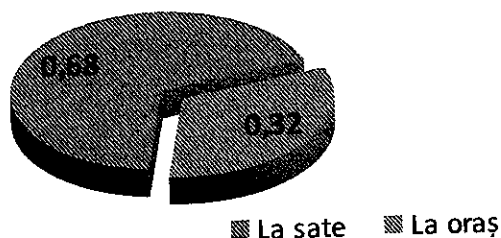
Lista parțială a județului Harghita cuprinde 740 de obiecte individuale, din toate cele patru grupe, însemnând 381 de obiecte și ansambluri (ansamblul, la rândul lui este compus din mai multe obiecte, de ex. o biserică fortificată se compune din biserică și zid de incintă).

Categoriei **A** aparțin monumente de importanță națională, sau mondială, județul HR dispune de un singur monument înscris în lista patrimoniului mondial UNESCO, biserica unitariană fortificată de la Dârjiu, în grupă cu încă 8 ansambluri săsești.

Dintre 740 obiective separate 205 aparțin categoriei A. Categoria **B** cuprinde monumentele de interes local, lista de jud. Harghita cuprinde 535 asemenea obiecte.

Să ne imaginăm vârful piramidei monumentele de pe listă, astfel ne putem da ușor seama că, numărul obiectelor patrimoniale ce necesită încă protecție crește în măsura lor locală.

Repartiția monumentelor în Harghita

- Situri arheologice în județ, total :

80

Categoria A	Categoria B
7	73

- Monumente în județ, total: 280

Din care clădiri individuale: 144

Ansamluri: 75

Ansamluri urbanistice: 12

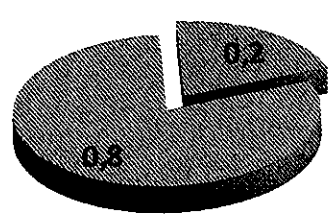
Situri rurale: 1

Obiecte mici: 48

(mori, piue, pavilioane, clopotnițe, porți)

- Monumente de for public, monumente funerare: 21, din care 6 A, 15 B, 17 la sate, 4 la oraș

Monumente în Harghita, după categorii

■ A - național ■ B - local

Caracteristicile principale ale monumentelor reies din liste:

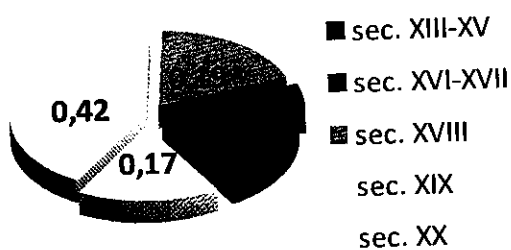
o cincime de importanță națională, două treimi în mediu rural, pe lângă care se poate pronunța că, lumea conservată de sărăcie a imaginii satului tradițional dă trăsătura de bază a patrimoniului; această valoare se degradează lent, profitând doar de o protecție locală nesigură.

Caracterizând patrimoniul construit al județului putem afirma că, nu atât castele și conace alcătuiesc masa definitorie a domeniului, cât structurile și imaginile de sate și peisaje culturale, conservate de sărăcie.

I.1.1 FORMARE ȘI DATARE

În urma cercetărilor arheologice și studiile de parament conexe reabilitărilor din ultima vreme (Botár I., Fehér J.), imaginea se redesenează, mai multe monumente ascund elemente datate chiar din sec. XII.

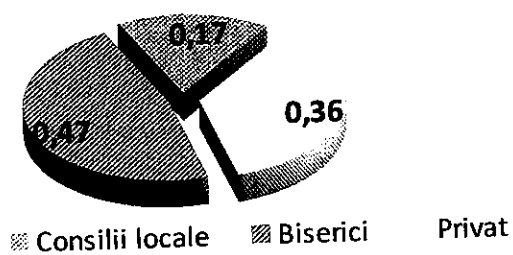
Datarea monumentelor din Harghita

I.1.2 PROPRIETARI

Majoritatea patrimoniului listat aparține bisericilor, dar găsim obiective retrocedate persoanelor fizice. Cea mai mică parte reprezintă monumentele aflate în proprietate consiliilor locale.

Proprietari ai monumentelor din HR

I.1.3 TIPOLOGIE

Cea mai mare parte a monumentelor din județul Harghita se compune din ansamblul **bisericilor** cu clădirile anexe. Pe locul doi se află grupul **gospodăriilor rurale** care, la fel formează ansambluri, respectiv conacele și **casele** individuale **din orașe**. Urmează apoi marile **clădiri publice** și **ansamblurile urbane**. Șirul se încheie cu obiecte de istoria tehnicii și **monumentele comemorative**.

De notat că, deși nu apar pe listă, cele mai vulnerabile elemente patrimoniale care necesită protecție sunt imaginile tradiționale ale satelor, cu rang de peisaje culturale, pe care județul încă – în pofida eroziunii, le mai deține.

Neavând imagini clare asupra istoriei monumentelor, fapt explicat din neajunsul fondurilor pentru cercetare, ne obligă la o interpretare stereotipică, rareori bazată pe cunoștințe reale. Luând în considerare lipsurile de mai sus, propunem o listă tipologică a obiectelor de cult.

Cele mai multe **biserică** rurale dispun de fundamente (cercetate sau presupuse) din evul mediu timpuriu. Asemenea există ziduri de navă păstrate, elemente din piatră refofolosite - sunt caracteristice pastoforiile din sec. XIV (Cârța, Delnița, Misentea), sau picturile murale găsite in situ datând din sec. XV. (Dârjiu, Crăciunel, Daia, Mugeni, Ciucsântimbru, Delnița). Cronologic urmând, apar sanctuarele din goticul târziu, la fel pictate, contraforți, înălțări de navă. Un număr redus de biserici păstrează încă forma originală gotică (Delnița, Dârjiu). Urmează apoi turlele gotizante ale barocului (Cârța, Racu, Delnița, Cioboteni/Șumuleu, Sânmartin, etc.) respectiv reconstrucțiile de nave, boltiri. Cele mai vechi elemente liturgice din lemn datează din această perioadă – sec. XVII. - (Delnița, Jigodin) cele din evul mediu fiind distruse sau transportate în muzee (Lelicieni).

Alcătuiesc un alt tip, bisericile din secolul XVIII cu stilul lor pur baroc, acestea fiind rezultatul restaurării catolice, sau a stabilirii armenilor în județ (Odorheiu Secuiesc, Gheorgheni). Înălțarea acestora se extinde uneori în sec. XIX (Șumuleu Ciuc).

Gospodăriile rurale aparțin în mare parte secolului XIX, sunt elemente definitorii și autentice ale imaginii satelor, fiind de obicei întregite cu șure, porți, și creează ansambluri valoroase. Rareori sunt locuite, funcționează mai cu seamă drept case-muzee etnografice. Categoria **edificiilor** mari se concretizează în monumente de vârf ca cetatea Mikó din Miercurea Ciuc (sec. XVII-XVIII) deși atipice, ele sunt rarități prominente.

Există în schimb acele sedii administrative, judecătoria, tribunale, spitale, școli și alte clădiri publice din orașele principale care, datează majoritar din sec. XIX. Aceste clădiri suferă de lipsa cronică a întreținerii, totodată sunt obiectele emblematice ale imaginii orașului secuiesc, menținându-și importanța în timp. Ele sunt create în stil eclectic, având planimetrui elegante care permit folosirea lor flexibilă, cu schimbări de funcțiuni.

104

Morile, pivele, porțile secuiești sunt elementele interesante ale regiunii. Porțile secuiești își trăiesc renașterea, popularitatea lor crește, exceptând unele exemple triste (Păuleni Ciuc). Dintre monumentele tehnice, dovezile iscusinței țărănești, puține sunt funcționale, ele prezintă mai mult interes turistic, deseori sunt degradate. **Crucile și monumentele comemorative** sunt icoane bine întreținute, folosința lor legată de importante evenimente fiind un lucru obișnuit.

1.1.4 POSIBILITĂȚI DE VALORIFICARE

Purtători de valori complexe (valoare de vechime, autenticitate, unicitate, istorică, estetică, funcțională și spirituală), monumentele au fiecare un potențial de valorificare, în caz că nu și pierd locul cuvenit în conștiința comună.

Cea mai eficientă valorificare își pot câștiga integrate în **DESTINAȚII**, sisteme purtătoare de turism cultural (de exemplu cazul lui Dârjiu, cu biserica medievală cu picturi murale, sistemul de apărare, cu "regula castelului" aferentă, hambare, grânare, slănină păstrată în bastioane, respectiv cu întreaga viață rurală și folosința peisajului înconjurător care se leagă de acest fenomen; Șumuleu Ciuc, centru cultic și cultural, loc de pelerinaj cu biserica franciscană, statuia Madonei, Șumuleul Mic cu capelele și drumul crucii, se prezintă ca cea mai importantă destinație internațională a județului), a căror miez de interes sunt. Chiar dacă monumentele în sine nu au cum să fie eficiente, extinse cu subprogramele din destinații, ele devin sustenabile, uneori chiar profitabile. În orice caz, merită să se construiască programe pe acest sector.

Șanse asemănătoare au casele regionale din sate care, integrate în sisteme de case de oaspeți (Dealul, Satu Mare) întregite cu aspecte de gospodărie tradițională vie, pot deveni nu numai atractive dar și eficiente. În acest caz se conturează importanța ocrotirii imaginii satului tradițional, recunoașterea importanței acesteia (Inlăceni).

Ansamblurile urbane, datate cu precădere din sec. XIX, sunt șiruri de clădiri, piețe sau locuri amplasate în centrele istorice ale orașelor Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Miercurea Ciuc, Gheorgheni și Borsec. Lumea acestora poartă calitatea locuirii urbane, aceste grupuri autentice istorice puse sub reală protecție, pot deveni atracții principale, medii corespunzătoare de resocializare, și platforme de acțiuni culturale.

1.2 NOȚIUNI SPECIFICE

Ca anexă la strategie am cuprins lucrarea informativă redactată de consilierul Direcției județene de patrimoniu (Mihály Zita), cuprinzând cele mai importante concepte și baze legale, cunoștințe practice legate de subiect, pregătită pentru cititorul interesat. Prezentăm principalele problematice tratate:

- definiția monumentului
- clasificările practicate de Lista Monumentelor Istorice
- clasarea și declasarea monumentelor de pe listă
- cadrul legal
- documentele internaționale ale protecției patrimoniului, ratificate de România
- zona de protecție a monumentului
- intervenții la monumente sau zone de protecție
- Comisiile de monumente și funcționarea lor
- proprietarul monumentului, procedura de vânzare a monumentelor
- întreținerea monumentelor
- atribuțiile administrațiilor locale în protecția monumentelor
- reguli generale de protecția patrimoniului construit
- specialiști și experți în domeniu, atestați de MC
- avantajele asigurate de lege proprietarilor monumentelor
- marcarea monumentelor
- adrese și relații utile în domeniu

1.3 CADRUL JURIDIC INTERNAȚIONAL AL PROTECȚIEI MONUMENTELOR

Organizația colaborării internaționale a domeniului este ICOMOS (*International Council on Monuments and Sites*) care își desfășoară activitatea după principiile Chartei de la Veneția din 1964, această Chartă definește domeniile de activitate ale protecției patrimoniului (conservare, restaurare, localități-monument, săpături arheologice, publicații). Patrimoniul mondial este administrat sub egida UNESCO forului cultural al ONU.

- 1954: Paris, Convenția Culturală Europeană, la care România a aderat cu decretul 111/1991
- Conferința ONU din 1972, Convenția Patrimoniului Mondial UNESCO, cu scopul de ocrotire a patrimoniului mondial cultural și natural (Lista Patrimoniului Mondial și a siturilor aferente), ratificat de România prin decretul 187/1990
- 1981: Florența, Charta grădinilor istorice

- 1985: Convenția din Granada despre protecția patrimoniului construit european (patrimoniu arhitectural, definirea valorilor de protejat, proceduri legale, măsuri complementare, sancțiuni, politici de reabilitare, participare și organizații, informare și formare specialiști, corelarea politicii protecției patrimoniului european, dispoziții finale), la care România a aderat cu legea 157/1997.
- 1987: ICOMOS, Washington, Charta Internațională a Protecției Orașelor Istorice
- 2000: Florența, Convenția europeană a peisajului, ratificat prin legea 451/2002 adoptată la 2002.

I.4 CADRUL JURIDIC ROMÂN AL PROTECȚIEI MONUMENTELOR

CODUL PATRIMONIULUI CONSTRUIT

Multitudinea și complexitatea actelor normative, care cuprind reglementări cu privire la monumentele istorice, impune necesitatea unei analize detaliate, respectiv gruparea acestora după o serie de repere distincte.

Astfel, în încercarea de a construi un schelet logic, un fel de cod al patrimoniului construit, s-au pus în vizor următoarele: reglementări concrete cu privire la regimul juridic al monumentelor istorice, sfera atribuțiilor stabilite în sarcina autorităților administrației publice locale, reglementările privind sprijinirea financiară a lucrărilor asupra monumentelor istorice, sistemul instituțional al activității de protejare a monumentelor, actele normative analizate înșirându-se după două criterii: permanență și incidență.

În primul grup, intră actele normative care cuprind reglementările în baza cărora se desfășoară activitatea cotidiană a protejării monumentelor istorice, în cea de a doua cele care conțin prevederi incidente domeniului reglementat.

I.4.1. REGLEMENTĂRI DIRECTE

I.4.1.1. Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice. În cuprinsul ei se găsesc dispoziții privind următoarele probleme legate de monumentele istorice:

- condițiile de îndeplinit pentru ca un bun imobil, construcție sau teren situat pe teritoriul României, să poată fi considerat monument istoric, categoriile de monumente istorice, respectiv procedura de clasare sau declasare a monumentelor istorice în grupe, în funcție de interesul pe care îl prezintă, local sau național
- apartenența monumentelor istorice care pot fi de domeniu public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a

- persoanelor fizice sau juridice.
- termenele și condițiile exercitării dreptului de preemțiune al statului român asupra monumentelor istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, în cazul în care proprietarul optează pentru vânzarea acestora
- condițiile și acțiunile de intervenție asupra monumentelor istorice
- instituțiile și organismele cu atribuții în domeniul protejării monumentelor și sfera atribuțiilor acestora: Ministerul Culturii și Cultelor, Monumentelor Istorice, Comisia Institutului Național al Monumentelor Istorice, Oficiul Național al Monumentelor Istorice, Comisiile zonale ale monumentelor istorice, Colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice constituit în cadrul Ministerului Culturii și Cultelor
- drepturile și obligațiile proprietarilor de monumente istorice sau titularilor dreptului de administrare sau a altor drepturi reale asupra acestora,
- scutițiile precum și beneficiile de impozitare în privința proprietarilor de monumente istorice sau titularilor dreptului de administrare sau a altor drepturi reale asupra acestora, în cazul necesității de a efectua anumite intervenții,
- atribuțiile autorităților administrației publice locale în domeniul protejării monumentelor istorice, cum sunt primarii, consiliile locale sau județene,
- finanțarea protejării monumentelor istorice,
- timbrul monumentelor istorice
- sancțiunile contravenționale și penale prevăzute pentru faptele prin care se încalcă dispozițiile legii

I.4.1.2. Ordonanța Guvernului nr. 21/2006,

privind regimul concesiunii monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, are în vedere problematica concesiunii monumentelor istorice având ca aspecte de evidențiat:

- scopul și procedura concesiunii
- condițiile calității de concedent și concesionar
- componența și atribuțiile comisiei de evaluare

I.4.1.3. Hotărârea Guvernului nr. 610/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat, dispune cu privire la:

- fondul de creditare
- condițiile și criteriile de acordare a creditelor

- procedura acordării creditelor
- conținutul contractului de creditare
- obligațiile beneficiarilor de credite

I.4.1.4. Hotărârea Guvernului nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna, reglementează cadrul organizatoric și metodologia unitară în vederea asigurării accesului egal la finanțare al oricărei persoane fizice sau juridice de drept privat, proprietară a unui monument istoric, tratează următoarele probleme principale:

- proporția acoperirii costurilor,
- condițiile, procedura, cuprinsul cererii privind acordarea contribuției,
- procedura de urgență.

I.4.1.5. Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2684/2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia, prin care stăuează că, Obligația privind folosința monumentului istoric este un document obligatoriu, cu caracter permanent, prin care sunt precizate condițiile și regulile de utilizare sau de exploatare și de întreținere a unui monument istoric.

I.4.1.6. Hotărârea Guvernului nr. 1268/2010 privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO se stabilesc:

- obiectivele generale ale Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO
- descrierea și înțelegerea semnificației valorii universale a monumentelor istorice înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO
- evaluarea măsurilor de protecție și gestiune a monumentelor înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO
- sistemul de management al monumentelor
- monitorizarea Programului de protecție și gestiunea monumentelor înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO

I.4.1.7. Ordonanța Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista

patrimoniului mondial

- măsurile speciale de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial.
- finanțarea pazei, a lucrărilor de reparație, întreținere curentă, punere în valoare, restaurare, consolidare și conservare a monumentelor istorice indiferent de regimul de proprietate al acestora, se poate face și de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii.
- cuprinsul programului de gestiune și protecție
- elaborarea planurilor anuale de gestiune și protecție de către consiliul județean pe teritoriul căruia se află monumentul istoric care face parte din Lista patrimoniului mondial, cu consultarea proprietarilor, administratorilor sau titularilor altor drepturi reale asupra imobilelor în cauză și a consiliului local respectiv și sunt avizate de Ministerul Culturii, Secretariatul de Stat pentru Culte și Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului.

I.4.1.8 Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2398/2008 pentru reorganizarea activității de atestare a specialiștilor, experților și verifcătorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice și pentru aprobarea normelor metodologice privind atestarea acestora + Norme metodologice.

I.4.1.9 Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2260/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice
Normă metodologică din 18.04.2008 de clasare și inventariere a monumentelor istorice

I.4.1.10 Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2435/2006, privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și a Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice.

I.4.1.11 ordin nr. 2260/2006 pentru precizarea indicatoarelor de norme de deviz pentru ofertare și decontarea situațiilor de lucrări de consolidare și restaurare-conservare a monumentelor istorice

I.4.1.12 Ordin nr. 2237/2004 privind aprobarea Normelor metodologice de semnalizare a monumentelor istorice

I.4.1.13 Dispoziție nr. 4300/2005 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității în domeniul avizării în cadrul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a secțiunilor de specialitate ale acesteia și a Comisiilor Regionale ale Monumentelor Istorice

110

I.4.1.14 Dispoziția nr. 5596/2007 pentru completarea Dispoziției nr. 4300/2005 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității în domeniul avizării

I.4.1.15 LEGEA 5/2000 pentru aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate

I.4.1.16 H.G.R. 1309/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia.

I.4.1.17 H.G.R. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial.

I.4.2. REGLEMENTĂRI INCIDENTE

I.4.2.1. Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, relevantă pentru reglementările cu privire la:

- condițiile de acordare a autorizației de construire în cazul monumentelor istorice sau a zonei protejate din jurul acestora,
- excepțiile pe care le constituie monumentele istorice în cadrul problematicei acordării autorizațiilor de construire sau de desființare
- avizele specifice solicitate pentru autorizarea construcțiilor sau deființării monumentelor istorice
- scutirea de taxă aplicabilă pentru autorizarea construcțiilor sau deființării lucrărilor de primă urgență asupra monumentelor istorice

I.4.2.2. Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare, se amintește din perspectiva obligării proprietarilor construcțiilor la efectuarea la timp a lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și asigurarea urmării comportării în timp a construcțiilor.

I.4.2.3. Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, în sensul că stabilește câteva atribuții în sarcina autorităților administrației publice locale, precum și din prisma prevederilor cu privire la constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se pot face și de către primar, președintele CJ și împuterniciții acestora în cazul anumitor fapte.

I.5 SISTEMUL INSTITUȚIONAL AL PROTEJĂRII MONUMENTELOR ISTORICE

Structura organizatorică	Aspecte critice de funcționare
Ministerul Culturii	Influență politică
Ministru, Secretar de Stat	Mandate scurte, necoerente
Direcția Generală a Patrimoniului	
Direcția monumente istorice și arheologie	
Direcțiile județene cultură și patrimoniu	Avizează, controlează, ele sunt subdimensionate, cu lipsă acută de specialiști, subfinanțate
Org. profesionale de consiliere lângă MC	
Comisia Națională a Monumentelor Istorice	Sunt foruri centralizate, subfinanțate
secțiuni:	Lipsa contact cu realitatea din provincii
<ul style="list-style-type: none"> • evidență • tehnic-arhitectură-inginerie • urbanism și zone protejate • componente artistice 	
Comisiile Zonale de Monumente Istorice	Sunt foruri subfinanțate
12 în țară, HR la nr.2 Brașov-Covasna-Harghita	Analizează proiecte, propun avizari, reveniri cu completări
Comisia Națională de Arheologie	
institutul profesional al MC: INP-Institutul Național al Patrimoniului	Răspunde de arhiva de proiecte, data de baze, metodologie, finanțarea proiectelor și a execuției lucrărilor de restaurare; stă sub influență politică
Lista experților/specialiștilor atestați MC	Nu există program de perfecționare sau metodologie precisă în alegerea specialiștilor, majoritate lor a devenit specialist prin autofinanțare
Planul Național de Restaurare	Bugetul anual este critic subestimat

1.6 SUSTINEREA ACTIVITĂȚII DE PROTEJARE A MONUMENTELOR ISTORICE DE CĂTRE CJHR

1. Sprijin financiar nerambursabil pentru unitățile de cult religioase recunoscute din România – referind și la monumente.

Cu scopul:

- sprijinirea financiară de renovare și construire biserici și clădiri anexe în județul Harghita
- sprijinirea financiară a realizării instalațiilor de încălzire în biserici

aceste sprijiniri ajută la finanțarea parțială a diferitelor mici lucrări de renovare.

2. Sprijin financiar – finanțare parțială nerambursabilă – pentru societăți, fundații, instituții de cult, persoane juridice/fizice care dețin monumente clasate în județul Harghita.

Scopul concursului:

- Sprijinirea proiectelor de restaurare și a execuției lucrărilor avizate și autorizate la monumente istorice de categoria A și B din județ.

Finanțarea totală/parțială a proiectelor se bazează pe contractul dintre Consiliul Județean Harghita și aspirant. Proiectele sprijinite sunt finanțate din fonduri alocate anual pentru acest scop, din bugetul județean, pe baza deciziei juriului.

Ca ilustrare: în 2013 fondul nerambursabil a fost de 300.000,-lei, incl.TVA, sumă distribuită aproximativ egal celor 3 regiuni în felul următor: zona Ciuc a participat cu 9 proiecte, zona Odorhei cu 10 proiecte, zona Gheorgheni cu două proiecte mari. În general, sumele alocate presupun surse proprii de finanțare care pot ajunge până la 25%, și sunt prea puține pentru a asigura finalizarea proiectelor respective.

3. Programe continue:

Studii de ocrotirea imaginii satelor cu scopul de a le introduce în PUGurile reactualizate. Sate din zona Ciuc cu studiu împlinit până la 2013: 12; Odorhei: 17; Gheorgheni: 1. aceste studii așteaptă să fie implementate în PUGurile localităților respective.

4. Strategii actuale:

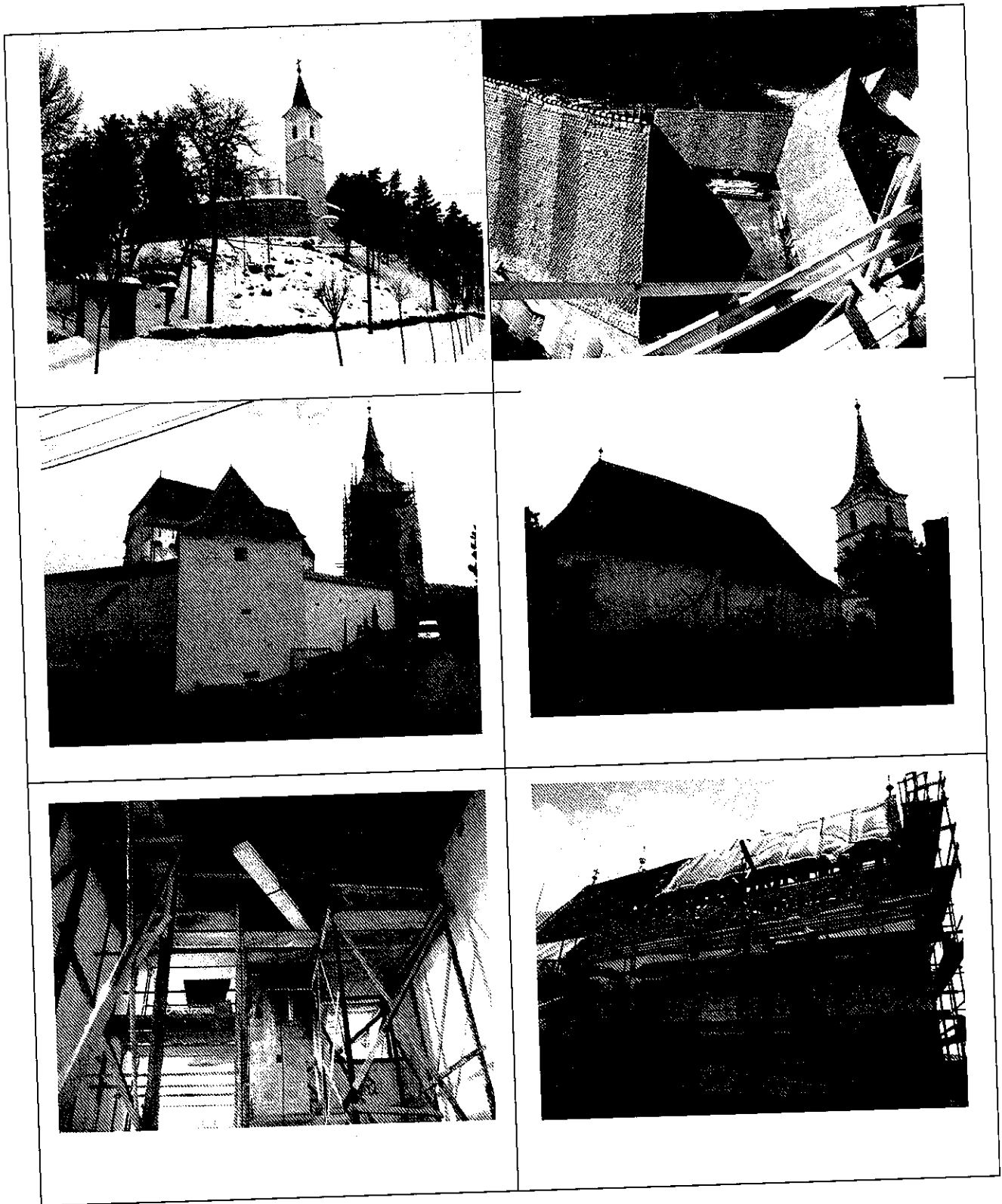
Conform strategiei de dezvoltare a județului Harghita, pag. 58-59 printre posibilități și impedimente în dezvoltarea județului, la punctele tari este inclusă și bogăția moștenirii construite iar la pag 81-85 –strategii sectoriale, este aprofundată ocrotirea patrimoniului cultural având ca domenii de activitate:

- Cercetarea instituțională a cererilor de ocrotire a patrimoniului și corelarea acestora cu resursele
- Integrarea ocrotirii patrimoniului în programele educaționale la diferite nivele școlare.
- Program de marketing argumentat al atracțiilor patrimoniului cultural
- Identificarea și prezentarea colecțiilor și moștenirilor (fondurilor individuale) individuale mai importante care prezintă viața urbană și rurală a secuilor și a Ținutului Secuilor.

- Conform Planului de amenajare a teritoriului județean Harghita, aflat în procedura de avizare, printre strategiile urmărite se regăsesc și:

- promovarea prin documentațiile de urbanism a regulamentelor care să păstreze tipurile tradiționale de așezare rurală specificul locuirii, tehnici de construire în scopul păstrării peisajelor culturale specifice - priorități

- elaborarea studiilor de specialitate pentru: inventarierea și localizarea precisă a obiectivelor, studii istorice, relevee și expertiza structurală pentru categoria « B » de monumente istorice, atât cele clasate cât și cele propuse în vederea includerii pe lista de priorități de intervenție la nivel local.

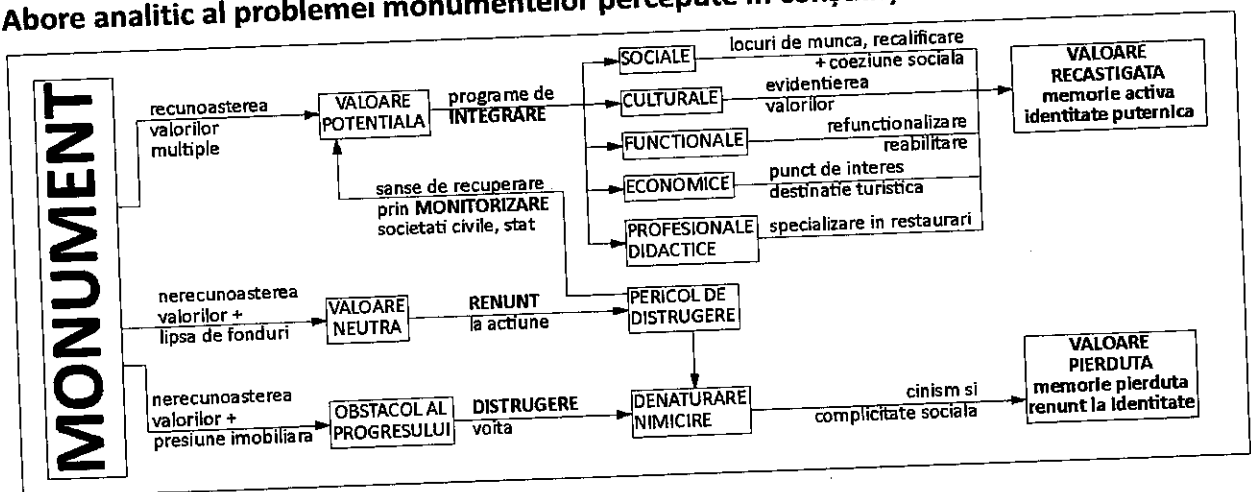

Cârța-restaurat recent din fonduri centrale, Dârjiu-în curs de restaurare din fonduri centrale, Petreni-studii premergătoare din fonduri județene, Delnița-restaurat parțial din fonduri județene

1.7 PROBLEMELE FUNDAMENTALE ALE MONUMENTELOR ISTORICE, OGLINDIREA ÎN CONȘTIINȚA COMUNĂ

- Monumentul este patrimoniu în continuu și ireversibilă distrugere, păstrarea lui se rezolvă doar cu o activitate conștientă. Materia autentică purtătoare de valoare istorică se distruge continuu. Intervențiile conștiente cresc masa de materie nouă care, în caz fericit sunt compatibile, contribuind la păstrarea sau chiar creșterea valorii. Mai multe ori în schimb, se utilizează materiale necompatibile care descesc valoarea monumentului.
- Monumentul, în percepția unor agenți cu sistem valoric axat pe eficiență restrânsă, directă economică, este interpretat ca piedică a dezvoltării, altelei în schimb, cum în zilele noastre diferitele fonduri internaționale de ajutorare vizează tocmai reabilitările integrate a patrimoniului construit, sectorul promițând sursă de bani, calitatea de monument devine dorită de investitor. În ambele cazuri avem de a face cu nerecunoașterea sistemului valoric complex al monumentului.

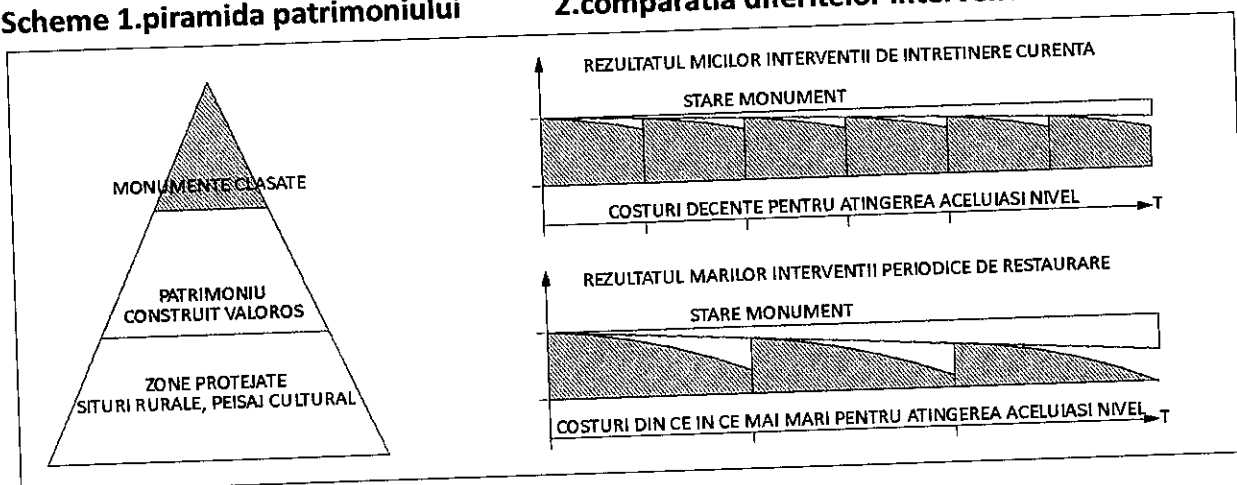
Abore analitic al problemei monumentelor percepute în conștiința comună

- Reabilitările de monumente necesită cercetare și proiectare specială, manoperă de calitate special instruită, având efect pozitiv asupra creșterii locurilor de muncă exigente, recalificate, sau perfecționate.
- Deși se recomandă aplicarea analizei de cost beneficiu, în cazul reabilitărilor de monumente, această metodă este utilizabilă doar printr-o adaptare logică, având în vedere că, protejarea monumentelor este o activitate justificată în sine, iar într-un sistem de valori compus cu elemente etice, istorice, de unicitate, eficiența intervențiilor nu poate fi evidențiată în mod direct, doar printr-o modelare complicată. Reabilitarea, întreținerea este o activitate complexă, nu întotdeauna evidentă.

- Patrimoniul construit este multiplul monumentelor clasate. Din această cauză este de importanță strategică introducerea protecției locale. Societatea neînstrăinată de patrimoniul construit este coezivă, are ca scop comun păstrarea acestuia prin activități de conștientizare și întreținere curentă. Marile restaurări făcute în cicluri mari nu sunt eficiente față de o întreținere continuă, deoarece starea calitativă a materialului poate fi readusă la normal prin eforturi mult mai mari. Semnificativ este aspectul estetic superior al materialelor cu patină ce compun monumentul, înlocuire și reparațiile sunt locale, prin care se menține continuitatea autentic istorică a monumentului, față de renovările generale cu finanțare de amploare care, din cauza cantității mari de material nou deodată introdus, pierd întocmai autenticul.

Scheme 1.piramida patrimoniului

- Monumentul clasat înseamnă obiect în sine dar și anturajul de protecție aferentă, acesta însemnând un șir extins de noțiuni:
OBIECT – ZONĂ DE PROTECȚIE AFERENTĂ – ZONĂ CONSTRUITĂ PROTEJATĂ – IMAGINEA PROTEJATĂ A LOCALITĂȚII – PEISAJ CULTURAL OCROTIT – PEISAJ OCROTIT.
- Conceptul de patrimoniu construit se leagă strâns de cel al patrimoniului spiritual: agricultură, gospodărie sustenabilă, ocrotirea tradiției, știința reproducerii valorilor tradiționale. Meșteșugul tradițional cultivat de familii este activitate sustenabilă, la care se fac referiri în Strategia județului Harghita.

1.7.1 MODALITĂȚILE PROTECȚIEI MONUMENTELOR:

Activitatea de protecție a monumentelor are diferite intruchipări normate și cu metodologii conturate. În caz normal, acesta se desfășoară în mod profesional, pe baze metodologice științifice. Diferitele acțiuni de bază formează lanțuri în programe de reabilitare.

- **Inventar:** reprezintă culegerea și administrarea unei baza de date, cunoașterea obiectului activității. Inventarul bun conține date asupra stării monumentului, de unde derivă și necesitatea unor intervenții. Inventarele se prezintă în formă de liste, fișe de cartare, topografii, schițe și fotografii comentate. În caz optim, inventarele sunt unificate, actualizate și puse la dispoziția specialiștilor.
- **Practica în domeniul inventarului:** se află în județ într-o situație ambiguă. Direcția de Cultură nu are atribuție nici fonduri pentru a realiza/administra o cartare la zi. Există documentații, depuse pentru avizare care conțin extrase de relevee, studii. Există fișe de monumente învechite, respectiv obligații aferente monumentelor, cu date sumare. Sunt studii sporadice ale unor instituții de învățământ, referitoare la relevee din diferite sate, acestea nu constituie o bază de date sistematică, neavând beneficiar sau administrator efectiv. Se întâmplă ca, anumite teme cu popularitate să fie repetate în mai multe rânduri de către studenți, fără ca materialul să fie adunat și arhivat. S-au făcut demersuri în vederea realizării unei baze de date de către CJHR, acest site www.patrimoniuc construit.ro, se află în dezvoltare și conține deocamdată fotografii sistematic ordonate, dar necomentate. La fel se află în proces de împlinire programul de cartare a valorilor imaginii satelor, câteva zeci de documentații așteptând să fie implementate în PUGurile localităților respective.
- **Salvare:** în cazuri dramatice, sunt necesare intervenții de urgență pentru salvarea substanței. Aceste acțiuni trebuie documentate, respectiv toate intervențiile să fie reversibile, urmând ca, după stabilizarea situației să se poată efectua cercetările premergătoare unei reabilitări proiectate. Intervențiile de urgență de salvare a monumentului în mod firesc, sunt scutite de procedura clasică de cercetări, studii și avizări, de obicei îndelungate și costisitoare. Reprezentând porțițe de ocolire a demersului profesional, din partea proprietarilor - sub pretextul unei așa numite salvări de urgență - se fac uneori abuz față de noțiune.
- **Practica în domeniul salvărdării:** fără baza de date actualizată, această activitate se desfășoară deficitar, fiind animat doar de către beneficiarii interesați, puține la număr. Nu există fond separat de urgențe privind monumentele, nici program de salvare ale acestora, exceptând cel al porților secuiești.
- **Conservare-intreținere:** în caz normal, în mod profilactic, fără urgențe, intervențiile sunt de tipul întreținerilor curente, mici reparații, respectiv a conservărilor de stare

718

în vederea păstrării calității materialului constitutiv al monumentului. Într-o societate responsabilă, în situații normale (excluzând situații de război și cataclisme), conservarea reprezintă comportamentul corect etic manifestat față de istorie. Urmărirea comportării monumentului și micile intervenții de întreținere (cu tehnici și materiale compatibile) sunt activitățile cele mai eficiente în protecția monumentului.

- **Practica în conservare-întreținere:** există o lipsă generală a obiceiului întreținerii adecvate a monumentelor. Deși au apărut caiete de bune practici în domeniu, editate de către Direcția de Cultură, ele nu iau anvergura unui discurs social. Sunt numeroase intervențiile benevole neprofesionale (hidroizolări, șanțuri drenante la baza clădirilor, tencuieli cu ciment, etc.) dăunătoare obiectului. Marea majoritate a programelor de reabilitare profesional conduse, rezolvă conservarea în mod satisfăcător, numărul acestor exemple bune este în creștere lentă, fiind condiționate de finanțare.
- **Restaurare:** este o intervenție mai amplă care, prin aplicarea unui sistem de norme profesionale reîntregește substanța monumentului. Restaurarea se face pe baza unor norme fixate în carte internațională, sau reguli ale unor școli (naționale) de restaurare. Principiile eticii unei restaurări se bazează pe termenii de bază, - referitoare în aceeași măsură la tehnici, și materiale - ca, reversibilitate, compatibilitate, autenticitate.
- **Practica în restaurare:** aceste lucrări ample, finanțate din fonduri centralizate sunt rare și ținute sub control de INP. Din cauza bugetului deficitar, a lipsei activității sistematice cauzat mai cu seamă din dezinteres politic, deficiența controlului efectuat de la distanță, acele puține lucrări astfel realizate nu sunt eficient realizate.
- **Valorificare integrată:** nicio restaurare în sine nu poate fi eficientă în sine, doar integrată în mai ample programe de dezvoltare. Astfel, deci trebuie găsite acele nevoi și tendințe spirituale, sociale, economice, în satisfacerea cărora se pot integra lucrările de reabilitare a unor valori patrimoniale.
- **Practica valorificării integrate:** există câteva exemple de monumente reabilitate refuncționalizate (Fundăția Sf Francisc din Deva la Șumuleu Ciuc sau Plăieșii de Jos) care deși au salvat monumentul de ruinare, nu întotdeauna satisfac exigențele unei restaurări exemplare.

Demersul întocmirii unui proiect de restaurare conține următoarele faze indispensabile:

- studii premergătoare proiectării (angajând cercetători specialiști);
aspect critic. beneficiarii clădirilor monument nu dețin surse pentru finanțarea acestor studii.
- proiectul de restaurare-reabilitare în sine (care antrenează proiectanți specialiști);

aspect critic: în județ există 4 arhitecți și 2 ingineri specialiști în restaurare, niciun expert în restaurare, deci este o anumită lipsă în specialiști. Fondurile pentru acoperirea proiectării de specialitate sunt în stare asemănătoare cu cele ale cercetărilor premergătoare.

- proiect de valorificare (aceea parte a proiectului care vizează fezabilitatea și utilizarea eficientă a monumentului reabilitat);
aspect critic: temele de reabilitare sunt valabile în cazul unor obiective funcționale, dar în caz contrar trebuie găsite programe de integrare care să asigure folosirea adecvată a monumentului reabilitat.
- detalii de execuție (întocmite pe baza unor expertize, analize de laborator, privind compatibilitatea structurilor, materialelor nou introduse în cadrul existentului istoric, pe baza principiului reversibilității și autenticității);
aspect critic: analizele de laborator sunt un capitol deficitar, proiectantul se bazează pe literatura de specialitate, respectiv brevetul tehnic al produselor speciale din domeniu, datorită numărului redus de lucrări finalizate, experiența proprie este pe cale de formare.

Urmate de un proiect vizat și autorizat de foruri competente, urmează de obicei etapizat, în funcție de posibilitățile financiare faza de realizare fizică.

- lucrări de execuție (necesită firme atestate în domeniu, meșteri cunoscători de tehnici și materiale tradiționale, sau a celor noi, compatibile cu cele istorice)

Rezultatul final are multe aspecte. Cel mai important, pe lângă cel social, economic, turistic, șamd, este:

- evidențierea de valori (deziderat principal în activitatea de protecție patrimonială).
- Reîntorcându-ne la cazurile de normalitate, la mentalitatea zilnică responsabilă de menținere a valorilor patrimoniale ce ne înconjoară, sunt necesare următoarele activități:

- inspecție regulată (cu cadre oficiale, proprietari, specialiști, executanți instruiți) lipsește cu desăvârșire în structura deficitară a sistemului subfinanțat și nerecunoscut public.
- îndrumare practice pentru întreținere (prin caiete de exemplificare a bunelor practici în legătura cu patrimoniul construit). Ele au apărut la Direcția de Cultură HR, fiind nevoie de conștientizarea problemei în continuare.

1.7.2 CERCETĂRI ÎN PROTECȚIA MONUMENTELOR

Activitatea de proiectare este precedată de cercetarea monumentului. După rezultatul

scontat, cercetarea poate avea mai puține sau mai multe capitole, după cum urmează:
șirul de activități de IDENTIFICARE – INVENTARIERE - CADASTRU – RELEVEE se valorifică în topografii care stau la baza reglementărilor aferente planurilor urbanistice generale, în forma studiilor de fundamentare istorice sau de ocrotire a imaginii localității.

O serie mai lungă care, conține elementele mai sus amintite, dar continuă cu DIAGNOSTICUL CLĂDIRII – ETAPIZARE ISTORICĂ ȘI STUDIU DE ISTORIA ARTEI – CERCETARE, este folosită la fundamentarea unui proiect de reabilitare-restaurare al obiectului.

Cercetarea vizează mai multe aspecte ale monumentului:

- starea fizică, privind structura portantă, condițiile geotehnice ale solului, fizica construcției, biologia construcției, starea finisajelor, studiul istoric peisagistic al grădinii aferente;
- etapele istorice ale clădirii: studiu arheologic, de parament, stratigrafic (cercetarea picturilor murale), studiu de istoria artei, cercetări în arhive.

Aspecte critice: Cercetarea monumentelor din Harghita este un capitol deficitar. În lipsa fondurilor nu există baze de date încheiate, programe consecvente de cercetare a monumentelor din HR.

Aspecte pozitive: Din grija programului anual de sprijinire a CJHR, documentațiile de reabilitare conțin deja studiile și cercetările necesare. Studiile profesionale deși sunt în creștere numerică, de multe ori se întâmplă ca, termenele imposibile sau condițiile ireale de finanțare să nu facă posibile aprofundarea lor.

1.8 ANALIZA SWOT PRIVIND PROTECȚIA MONUMENTELOR DIN JUD. HARGHITA

Puncte forte (Strengths)

- Structura istorică a satelor județului, caracterul de peisaj cultural al regiunilor, existența ierarhiei spirituale în imaginea satului
- Prezența parțială a unei mase de construcții conservate de sărăcie
- Păstrarea tehnicilor de construcții tradiționale
- Prezența gospodăriilor de casă și a clădirilor care deserveșc această activitate
- Recunoașterea de către societate a rolului de susținere a identității a patrimoniului local
- Interes sporit față de ocrotirea tradiției, produsele locale, identitatea regională, patriotism local în creștere
- Programele de susținere ale CJHR (târguri meșteșugărești tradiționale, ocrotirea imaginii satului, casa secuiască modernă)
- Formarea și revenirea din urmă a profesionalismului proiectării în domeniu, a protecției și întreținerii monumentelor, cursuri postuniversitare regulate de reabilitare la ClujN.
- Exemple de programe cu succes (Inlăceni, Rimetea)

Slăbiciuni (Weaknesses)

- Scări de valori etice și estetice false (nou=bun și frumos, vechi=rău și urât)
- Părerii greșite despre trăsătura monumentelor de a fi piedica dezvoltării, dezinteres față de valorile multiple ale monumentului
- Lipsa de cunoștințe, lipsa unei culturi ai întreținerii, ignoranța față de distrugerii și agresioni
- Amnezie generală a societății
- Lipsa spiritului de gospodar și lipsa de responsabilitate
- Sistem național de protecția patrimoniului subfinanțat, cu deficiențe structurale și personale
- Cadru juridic îngust, cu porțițe pentru distrugătorii monumentelor și a zonelor de protecție ale acestora, lipsa tragerii la răspundere
- Sistem de învățământ deficitar lipsit de valorile tradiționale de educare (cunoștințe în materie de istoria locală, estetică, cultură generală, mediul înconjurător, sau lipsa materiilor meșteșugărești, gospodărești, de realizarea și întreținerea locuinței)

Oportunități (Opportunities)

Recunoașterea crizei de valori mondiale a umanității, formularea reacțiilor în lume
Deschidere către valorile culturale autentice în cercul conducătorilor de elită majoritari sau minoritari, al politicienilor progresiști
Numărul crescând a retrocedărilor
O nevoie puternică de autonomie, reconsiderarea cunoștințelor locale
Dezvoltarea dinamică a turismului cultural
Exemplul pozitiv al statelor dezvoltate, programele lor integrate de patrimoniu, posibilități de schimb de experiență, programe de perfecționare în țările dezvoltate

Amenințări (Threats)

Distrugerea și dispariția continuă și ireversibilă a substanței istorice
Invazia represivă a materialelor și modelelor străine
Subcultura parveniților, dispariția rapidă a spiritualității
Încetineala sufocantă a revenirii din criza mondială
Globalismul negativ care reprimă sistemul de valori locale
Nepăsare la nivelul guvernamental și al unor primării
Neînțelegere și nesimțire iresponsabilă față de patrimoniu în România

Observații:

Puncte forte: acei factori pozitivi intrinseci care funcționează bine, fiind posibilă îmbunătățirea lor.

Slăbiciuni: acei factori intrinseci care nu funcționează bine, dar este posibilă îmbunătățirea lor.

Oportunități: factori exteriori – nu pot fi influențate, dar putem profita de avantajele lor.

Amenințări: factori exteriori negativi – nu pot fi influențate și prezintă pericol pentru succesul strategiei.

II. STRATEGIA JUDEȚEANĂ DE PROTECȚIA MONUMENTELOR

Strategia trebuie să fie salvare de valori pe termen scurt și salvagardare pe termen lung. Se cere o activitate orientată spre valori, protejarea patrimoniului este în primul rând un act cultural justificat prin sine, fiind în atribuția statului protejarea integrității statale. Totodată, obiectivul trebuie să fie sustenabil, protecția monumentelor trebuie integrat în programe scepționale, așa cum se întâmplă și în cazul protecției mediului. Strategia, drept cadru de reglementare a programelor de acțiuni, asigură raționalitatea dezvoltării.

II.1 IMPORTANȚA OBIECTIVELOR

Obiectivul este conștiința de valori și de identitate care fac agreabil, drag și important pentru cetățeni patrimoniul. Formarea imaginii județene, regionale și locale.

II.1.1 OBIECTIV PE TERMEN LUNG:

TRADIȚIE-COLABORARE SOCIALĂ ȘI ORGANIZAȚIONALĂ-SISTEMUL LOCALITĂȚILOR INTEGRATE ÎN PEISAJUL CULTURAL SUSTENABIL, INTEGRARE ÎN DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ

II.1.2 PRIORITATE PE TERMEN SCURT:

SALVARE-CONȘTIENTIZARE-ASIGURARE DE SPECIALIȘTI

II.2 OBIECTIVE STRATEGICE

- Lărgirea cunoștințelor în materie, inventariere (cercetări arheologice și de istoria artei)
- Definitivarea activității de salvare
- Prevenirea distrugerii, cultura întreținerii
- Integrarea în politica de dezvoltare și piața de muncă locală
- Identitate regională, de peisaj cultural, locală, destinație
- Formarea, susținerea parteneriatelor organizaționale (sinergie)
- Eficientizarea cadrului juridic
- Discurs social, mediatizare, învățământ, formare scară de valori
- Formarea specialiștilor
- Creșterea calității vieții, asigurarea accesului la patrimoniu, creșterea participării societății

II.3 PROPUNERI DE DEZVOLTARE

(conform strategiei culturale a județului HR)

Pentru un termen de 10ani, se dorește realizarea unei baze de date actuale, diminuarea distrugerilor, creșterea numărului specialiștilor, continuarea programelor de sprijinire, sistematizarea acțiunii de salvagardare.

Direcții de dezvoltare strategică	Competența CJHR
Cunoașterea monumentelor, cultură, învățământ educație, accesibilitate, participarea societății	- drepturi de proiectare în domeniul politicii de dezvoltare, resurse - posibilități de dezvoltare a infrastructurii culturale (reabilitări de monumente, trasee turistice, etc)
Valori locale-peisagere, identitate	
Programe de dezvoltare, piața monumentelor, destinații	- drepturi de creare de programe, resurse - practica de sprijinire materială sau management
Sectorul creativ: reabilitarea integrată de monumente, zona aferentă monumentelor, imaginea localității	- sistem instituțional propriu - cel mai puternic potențial de atragere a fondurilor
Sistemul instituțional al CJHR	

Din tabel rezultă o competență de influențare puternică și directă a Consiliului Județean în domeniu. Trebuie să se dezvolte practica alocării de fonduri internaționale în domeniu.

II.4 PRIORITĂȚI ȘI PACHETE DE PROGRAME

II.4.I. Cunoștințe sistematizate, cercetare

Cadastrul de valori, baza de cunoștiințe, relevee și reactualizarea lor, toate contribuie la crearea bazei de date a activității de protecția monumentelor.

Trebuie să fie o activitate programatică, constantă a statului și a administrației locale.

Finalitatea programelor de relevare și cartare este PUG-ul, adus la putere de lege locală, totodată conștientizarea, popularizarea, împreună cu sfera civilă.

II.4.II. Salvare și salvagardare

(întreținere, prevenire)

Legea trebuie să susțină intervențiile urgente în domeniul patrimoniului, obiectivul este oprirea eficientă a degradării și a distrugerii, ca să avem ce proteja.

125

Salvarea se face paralel cu documentarea. Este importantă realizarea unor depozite pentru înmagazinarea sistematică a materialelor și elementelor valoroase autentice, în vederea refolosirii lor în reabilitări.

Populația trebuie să aibă afinitate vizavi de deteriorare și distrugere, cadrul juridic al sancțiunilor trebuie să revină în conștiința comună.

Deoarece în țară se produce o distrugere fără reținere a patrimoniului, trebuie asigurată baza juridică a intervențiilor de salvare urgentă. (Ș.Sturdza)

Se justifică organizarea salvării pe programe funcționale. Programele cum sunt morile, porțile, gospodăriile sunt de obicei abandonate, având materiale de bază din lemn ușor perisabile. Specificul acestor monumente constă întocmai în folosirea acestui material, ceea ce situează regiunea lângă celelalte mari regiuni europene montane unde se regăsește în patrimoniul construit lemnul. Problemele deteriorărilor legate de lemn sunt același, fapt pentru care se consideră eficient organizarea salvărilor pe programe de arhitectură din lemn.

Alt grup pentru program de salvare reprezintă conacele împreună cu grădinile lor. Deși mai puțin prezente în mod uniform pe teritoriul județului Harghita (zona Odorhei-Cristur, Casin, Lăzarea) ele sunt reprezentative regiunii, constituind forma elevată a locuirii din secolul 19.

II.4.III. Dezvoltare integrată, parteneriate, înfăptuirea sinergiilor, implantări în programe sustenabile, bursa monumentelor

Strategia bună se împletește cu strategiile sectoriale, integrându-se în programele acestora, asigurând astfel sustenabilitatea. Interesele bisericii, a învățământului, a turismului și a economiei locale converg în ideea sustenabilității.

„Criza economică financiară pornită în 2009 a scos la iveală actualitatea tratării posibilităților de dezvoltare intrinseci ale patrimoniului. Protejarea patrimoniului este potrivit pentru administrarea crizei deoarece reabilitările fac posibile uneori până a 3-4 ori mai multe forțe de muncă decât la construcțiile noi; în domeniul activităților economice au o trăsătură de multiplicarea locurilor de muncă, cu alte cuvinte capacitatea de generare a activităților conexe, a unui loc de muncă, se prezintă fi mult mai mare; nu necesită investiții infrastructurale mari, capitalul investit poate fi cheltuit pe salarii.”

II.4.IV. Creșterea atracției

Cea mai eficientă cale de punere în valoare și susținere a monumentului este obiectivul turistic, cultural sau religios, adică **destinația** construită întocmai pe fondul monumentului. Destinația întregeste oferta locului cu mici elemente secundare, bazate pe potențialul economic al localnicilor, respectiv folosirea peisajului, potențialul peisajului. Destinația fiind eficientă global, profitul se redistribuie asupra monumentului.

II.4.V. Aplicarea cadrului juridic

Se cere înăsprirea judecării de către societate a distrugerilor patrimoniului, a componentelor sale artistice sau a siturilor arheologice, urmând ca aceste fapte să fie considerate atacuri antisociale asupra integrității statului, fiind necesară aplicarea severă a sancțiunilor. Totodată trebuie arătate societății și conștientizate în formă de premiere bunele practici în domeniu, profesionalismul, mărind astfel coeziunea și responsabilitatea socială.

II.4.VI. Monitorizarea eficienței

„În Euroa și regiunile responsabile de patrimoniu se caută de un timp depistarea și exprimarea în termeni statistici ai posibilităților economice intrinseci acestui domeniu, convingerea factorilor implicați zésére. Ca rezultat al acestui proces a luat naștere în octombrie 2005 Convenția Cadru despre valoarea economică a patrimoniului, a Consiliului Europei, numit Convenția FARO care, ...schițează acele avantaje care derivă din valorificarea patrimoniului considerat drept capital cultural”

În cadrul unei dezbateri pe marginea patrimoniului construit, s-au lansat 4 mini-documentare realizate în cadrul proiectului *Dialog pentru patrimoniu*, finanțat de Ambasada Franței în România. Dincolo de valoarea de documentare a patrimoniului construit, cu puternice valențe identitare, clădirile de patrimoniu pot avea funcție de revitalizare socială și generator de profit pentru proprietari. O clădire de patrimoniu, înainte de toate, este o resursă potențială de venit. Cu toate acestea decizia de reintroducere în circuitul socio-economic aparține proprietarului. Pentru a ilustra ceea ce poate fi obținut dintr-o corectă restaurare și refuncționalizare a acestor clădiri, ATU, alături de Casa Jurnalistului, au documentat patru studii de caz din București: Carol 53, Cărturești, Aviatorilor 9, Hanul lui Manuc. (ATU -Asociația pentru Tranzitia Urbana)

II.4.VII. Învățământ tematic, educare, formarea sistemului de valori

Protecția patrimoniului este elementul important al păstrării identității, în lipsa patrimoniului nostru ne pierdem memoria, devenim relativi din punct de vedere cultural, fără trăsături locale. Este foarte importantă predarea ca materie tematică a istoriei locale și a cunoștințelor legate de patrimoniul local. În educare are o importanță mare formarea spiritului de gospodar, angajamentul responsabilității civice, lucru valabil și în privința patrimoniului. Sustenabilitatea patrimoniului este garantat de o scară autentică a valorilor, eliminând falsul. Învățământul trebuie să acorde importanță acestei tematici, astfel se poate forma aceea gândire autonomă care stă la baza oricărei autonomii locale.

II.4.VIII. Formarea specialiștilor

Punerea în operă a materialelor autentice trebuie făcută după tehnici tradiționale. Această cunoștință, ca și monumentul în sine trebuie păstrată și transmisă generațiilor care urmează. Forța de muncă perfecționată, formată profesional își găsește locul mai ușor pe piața de muncă, devine mult mai sustenabilă.

II.4.IX. Participarea societății

Feedback-ul societății este important în protecția patrimoniului. Formarea discursului social, al acțiunilor comune (munci obștești, etc.) reînnoiesc coeziunea socială.

II.5 PROGRAME DE VALIDARE A STRATEGIEI

Protejarea monumentelor derulată după strategii bune preia o funcțiune de bursă, asigurând integrarea în programe de management – de lungă sau scurtă durată, eficientizare funcțională sau socială (E.T.)

Pe lângă acceptarea de către societate este necesară asigurarea fondurilor financiare. Cunoscând scopurile, trebuie analizat ce anume este asigurat, de ce mai este nevoie pentru validare?

PACHET PROGRAME	PROGRAME
I. Cunoștințe sistematizate în materie, cercetare	-construire bază de date -actualizarea releveelor -continuarea studiilor de ocrotirea imaginii satelor -programe de cercetare (arheologie, istoria artei)
II. Salvare și salvagardare, (întreținere, prevenire)	-realizare fond de intervenții urgente -menținerea sistemelor de sprijinire anuală -sistem de monitoring monumente -depozitarea elementelor demolate refolosibile
III. Dezvoltare integrată, parteneriate, înfăptuirea sinergiilor, implantări în programe sustenabile, bursa monumentelor	-înființare consiliu strategic intersectorial -colaborare intersectorială (biserică-învățământ-cultură-turism-economie-social) -colaborare armonioasă cu direcția județeană de patrimoniu -inserarea studiilor de ocrotirea imaginii satului în PUG-uri -birou de specialitate al CJHR
IV. Creșterea atracției	-construire de destinații turistice, culturale, religioase bazate pe monumente și zonele de influență ale acestora

V. Aplicarea cadrului juridic	<ul style="list-style-type: none"> -completarea protecției monumentelor clasate cu protejarea locală de consiliul local -sprijinirea întregirii listei -inițierea aplicării sancțiunilor -compensări, premiul "bun gospodar al monumentului"
VI. Monitorizarea eficienței	<ul style="list-style-type: none"> -dezvoltarea metodologiei unei analize cost-beneficiu aplicabile în domeniul reabilitărilor de monumente
VII. Învățământ tematic, educare, formarea sistemului de valori	<ul style="list-style-type: none"> -concursuri școlare de istorie locală și de monumente -montarea plăcilor info de monumente -vizite organizate de monumente (porți deschise) -introducerea în programul de învățământ a materiilor cu conținut de istorie locală și protejare patrimoniu -mediatizarea reabilitărilor în presă -îndrumare tip bune practici – greșeli -pliante, abțibilduri, afișe, jucării și cărți de colorat pentru copii cu teme de monumente locale -expoziții itinerante
VIII. Formarea specialiștilor	<ul style="list-style-type: none"> -formarea meșteșugarilor tradiționali de specialitate -sprijinirea formării specialiștilor de reabilitare la cursuri postuniversitare -perfecționarea cadrelor din oficii -perfecționarea managerilor de dezvoltare în domeniul monumentelor și eficientizarea acestora
IX. Participarea societății	<ul style="list-style-type: none"> -munci obștești de curățarea zonelor aferente monumentelor -curățarea și întreținerea monumentelor voluntară în tabere de vară -programul "protejarea patrimoniului=protecția mediului cultural" -folosirea locală a timbrului de patrimoniu -adunări de fonduri, bilete de cărămidă, programul monumentelor adoptate

II.6 MODELUL PROGRAMELOR MARCANTE

Domeniul de dezvoltare I.	Cunoștințe sist. în materie, cercetare: DATA DE BAZE
Conținut	Inventar întreținut continuu și programatic, relevee și fișe pe hârtie și digitalizat, în arhive și pe site-uri
Obiectiv	Realizarea bazei de cunoaștere, asistență profesională, fluentă informațională
Justificare	Cunoașterea obiectului strategiei
Rezultat preconizat	Documentare rapidă din sursă avizată
Posibilități de sinergie	Colaborare între arheologi, istorici de artă, specialiști arhitecți și ingineri, programe de construire de destinații
Buget estimat pe 10ani	120.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniuc construit.ro www.virtualszeklerland.ro
Proiecte conexe	www.patrimoniuc construit.ro , studii de ocrotirea imaginii satelor

Domeniul de dezvoltare II.	Salvare și salvagardare: FOND DE URGENȚA
Conținut	Capitol bugetar pentru situații de urgență imprevizibile; programe de salvare tematice: porți secuiești, mori de lemn, clopotnițe, conace și grădinile lor
Obiectiv	Dezafectare eficientă
Justificare	Drepturi de proprietate neclare, deficiențe de asigurări, lipsă fonduri la sectorul privat
Rezultat preconizat	Recondiționare rapidă și profesionistă, oprirea generării daunelor ulterioare
Posibilități de sinergie	Prefectura, inspectoratul situațiilor de urgență, pompieri voluntari, armata
Buget estimat pe 10ani	10.000.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniuc construit.ro , presa scrisă
Proiecte conexe	

Domeniul de dezvoltare II.	Salvare și salvagardare: SISTEM DE MONITORING AL PATRIMONIULUI
Conținut	Urmărirea stării monumentelor, informarea proprietarilor
Obiectiv	Prevenirea eficientă a daunelor
Justificare	Dezorientarea proprietarilor
Rezultat preconizat	Cultură generală de întreținere a monumentelor
Posibilități de sinergie	Direcția județeană al patrimoniului, primării
Buget estimat pe 10ani	50.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniuc construit.ro , îndrumare
Proiecte conexe	V./3.,4. sancțiuni – premii

Domeniul de dezvoltare II.	Salvare și salvagardare: DEPOZIT DE MATERIAL ISTORIC
Conținut	Depozitul materialelor autentice re folosibile rezultate din demolări
Obiectiv	Utilizare de materiale autentice
Justificare	Materialul desfăcut nu se pierde, ele pot lua locul materialelor noi
Rezultat preconizat	Materialele re folosite măresc valoarea istorică a reabilitărilor
Posibilități de sinergie	Piața materialelor de construcții, muzee
Buget estimat pe 10ani	250.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR
Mediatizare	www.patrimoniuc construit.ro , presa
Proiecte conexe	

Domeniul de dezvoltare III.	Dezvoltare integrată: CONSILIU STRATEGIC INTERSECTORIAL
Conținut	Integrarea protecției patrimoniului în alte programe de dezvoltare
Obiectiv	Creșterea eficienței
Justificare	Validarea strategiei patrimoniale
Rezultat preconizat	Creșterea eficienței în protecția monumentelor
Posibilități de sinergie	Turism, cultură, învățământ, economie dezvoltată sustenabil
Buget estimat pe 10ani	5.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniustruit.ro , presă
Proiecte conexe	Dezvoltare de turism, construire de destinații

Domeniul de dezvoltare II.	Dezvoltare integrată: STUDII DE OCROTIREA IMAGINII SATELOR INCLUSE ÎN PUG-URI
Conținut	Includerea în PUG a studiilor realizate programatic
Obiectiv	Eficiențizarea reglementării
Justificare	Salvarea imaginii tradiționale ale satului
Rezultat preconizat	Împiedicarea distrugerii imaginii satului
Posibilități de sinergie	Activitatea primăriilor, dezvoltare de localitate
Buget estimat pe 10ani	150.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR
Mediatizare	www.patrimoniustruit.ro , presa
Proiecte conexe	Planurile Urbanistice Generale

Domeniul de dezvoltare IV.	Creșterea atractivității: CONSTRUIRE DE DESTINAȚII
Conținut	Puncte de țintă turistice, religioase și culturale, bazate pe monumentul local
Obiectiv	Eficiență, sustenabilitate
Justificare	Elementele colaterale destinației susțin fondul patrimonial
Rezultat preconizat	Creșterea turismului, venit economic reîmpărțit
Posibilități de sinergie	Turism, biserică, învățământ, cultură, economie, social
Buget estimat pe 10ani	1.000.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniuconstruit.ro , presa
Proiecte conexe	Dezvoltare regională sustenabilă, strategii sectoriale

Domeniul de dezvoltare V.	Aplicare cadru juridic: SANȚIUNI ȘI PREMII
Conținut	Sanționarea consecventă a contravențiilor/ cazurilor penale vizavi de integritatea monumentelor, premiarea regulată a intervențiilor corecte
Obiectiv	Formarea conștiinței societății
Justificare	În prezent se distruge nepenalizat, iar evenimentele exemplare nu sunt premiate
Rezultat preconizat	Eficiență în combaterea distrugerilor, coeziunea morală a societății
Posibilități de sinergie	Poliția, foruri civile
Buget estimat pe 10ani	5.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR
Mediatizare	www.patrimoniuconstruit.ro , presa
Proiecte conexe	Socializarea societății și realizarea coeziunii societății

Domeniul de dezvoltare VI.	Monitorizarea eficienței: DEZVOLTAREA METODOLOGIEI ANALIZEI COST-BENEFICIU APLICATE
Conținut	Dezvoltarea unei metodologii aplicate prin care să fie posibilă o analiză complexă a eficienței sociale a fondurilor alocate protecției monumentelor
Obiectiv	Evidențierea eficienței sociale a protecției monumentelor
Justificare	Deocamdată este necontrolabil feedback-ul real social și economic asupra intervențiilor pe monumente
Rezultat preconizat	Eficientizarea și raționalizarea activității de reabilitare a monumentelor
Posibilități de sinergie	Analize sectoriale, strategii pe termen lung, cercetarea socială
Buget estimat pe 10ani	5.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR
Mediatizare	www.patrimoniustruit.ro , presa
Proiecte conexe	Construcții, cercetare socială

Domeniul de dezvoltare VII.	Învățământ tematic: CAIETE INDRUMARE PRACTICI BUNE/RELE
Conținut	Propagarea cunoștințelor de întreținere, exemple bune/rele
Obiectiv	Formarea conștiinței, educare
Justificare	Cunoștințe deficitare în domeniu
Rezultat preconizat	Proliferarea practicii profesionale în domeniu, combaterea daunelor
Posibilități de sinergie	Învățământ școlar, inspecția de protecția patrimoniului
Buget estimat pe 10ani	50.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniustruit.ro , presa
Proiecte conexe	V./3.,4. sancțiuni - premii

Domeniul de dezvoltare VIII.	Formarea specialiștilor: FORMAREA MEȘTEȘUGARILOR TRADIȚIONALI DE SPECIALITATE
Conținut	Însușirea tehnicilor tradiționale
Obiectiv	Reabilitări autentice
Justificare	Materialele tradiționale și punerea lor în operă sunt elementele autentice ale reabilitărilor
Rezultat preconizat	Autenticitate și valoare de vechime păstrate
Posibilități de sinergie	Formare profesională, cercetare universitară
Buget estimat pe 10ani	50.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniustruit.ro , presă
Proiecte conexe	Strategii sociale sustenabile, influențarea pieții de muncă

Domeniul de dezvoltare IX.	Participarea societății: MUNCII OBȘTEȘTI DE CURĂȚAREA ZONELOR AFERENTE MONUMENTELOR
Conținut	Muncii obștești organizate programatic pentru școli, colective de muncă, locatari
Obiectiv	Amenajarea corespunzătoare a anturajelor monumentelor
Justificare	Atenție, evidențiere de valori, posibilitate de formare a conștiinței societății
Rezultat preconizat	Exigența anturajului ordonat, stoparea distrugerii, control social
Posibilități de sinergie	Cercetarea socială, învățământ, primării
Buget estimat pe 10ani	20.000 euro
Finanțare susținere	Bugetul CJHR, alocări fonduri europene
Mediatizare	www.patrimoniustruit.ro , presa
Proiecte conexe	Realizarea coeziunii sociale

Întocmit arh. Zolt TÖVISSI, specialist atestat MC

LITERATURĂ

- Kulcsár L. coord.: Strategia județului HR 2002-2013
- Bíró A. Zoltán. coord: Strategia Culturală a județului HR 2012
- Márton Ildikó: Planul de activitate al compartimentului patrimoniu al CJHR - 2020
- Irina Oberlaender Tarnoveanu: Un viitor pentru trecut – ghid de bună practică pt păstrarea patrimoniului cultural, cIMEC, Buc., 2002
- Mihály Z.: Protejarea monumentelor pe plan administrativ local, ClujN, 2006
- Șerban Sturdza, alții: Patrimoniul construit și natural al României în pericol. Măsuri prioritare de protecție, Palatul Cotroceni, 2008
- Albert Homonnai M: Patrimoniu construit și modernizare, M-Ciuc, 2009
- Propuneri pe tema patrimoniului pentru proiectul "Planul Nou de Dezvoltare Széchenyi" – KÖH, Bp, 2010
- www.cultura.ro – acte normative

MINISTERUL CULTURII ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2010

Județul Harghita

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1	HR-I-s-B-12641	Cetatea Jigodin I	municipiul MIERCUREA CIUC	"Malomföld" (Terenul Morii) în intravilan	sec. I. a.Chr. - I. p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
2	HR-I-s-B-12642	Cetatea Harom (Jigodin II)	municipiul MIERCUREA CIUC	"Harom", cartier Jigodin	sec. XII - XIII
3	HR-I-m-A-12642.01	Cetate	municipiul MIERCUREA CIUC	"Harom", cartier Jigodin	sec. III a.Chr. - I. p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
4	HR-I-m-A-12642.02	Cetate	municipiul MIERCUREA CIUC	"Harom", cartier Jigodin	sec. III a.Chr. - I. p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
5	HR-I-s-A-12643	Cetatea Kisvár (Jigodin III)	municipiul MIERCUREA CIUC	"Kisvártető" (Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin	Epoca medievală timpurie
6	HR-I-m-A-12643.01	Locuire	municipiul MIERCUREA CIUC	"Kisvártető" (Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin	sec. III p. Chr., Epoca romană
7	HR-I-m-A-12643.02	Locuire	municipiul MIERCUREA CIUC	"Kisvártető" (Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin	sec. II a. Chr.-I p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
8	HR-I-m-A-12643.03	Fortificație de lemn (palisadă)	municipiul MIERCUREA CIUC	"Kisvártető" (Piscul Cetății Mici) cartier Jigodin	sec. II a. Chr.-I p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
9	HR-I-s-B-12644	Fortificațiile de pe Șumuleu Mare	municipiul MIERCUREA CIUC	"Nagysomlyó – Sóvár" (Mt. Șumuleu Mare – Cetatea de Sare) cartier Șumuleu	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
10	HR-I-m-B-12644.01	Turn	municipiul MIERCUREA CIUC	"Nagysomlyó – Sövár" (Mt. Şumuleu Mare – Cetatea de Sare) cartier Şumuleu	sec. XVII, Epoca medievală
11	HR-I-m-B-12644.02	Cetate (Cetatea de Sare)	municipiul MIERCUREA CIUC	"Nagysomlyó – Sövár" (Mt. Şumuleu Mare – Cetatea de Sare) cartier Şumuleu	Preistorie
12	HR-I-s-B-12645	Situl arheologic Aluniş – Kisvár	sat ALUNIŞ; comuna MUGENI	"Kisvár" (Cetăţuia) Dealul Leş, pe malul drept al Târnavei Mari, la intrarea în defileul dintre Dejuţiu şi Porumbeni Mari	Epoca bronzului
13	HR-I-s-B-12646	Situl arheologic Aluniş – Vágás	sat ALUNIŞ; comuna MUGENI	"Vágás" (Tăietura) la mijlocul pantei Dealului Leş	Epoca bronzului
14	HR-I-s-B-12648	Castellum pe limesul Daciei romane	sat BĂDENI; comuna MĂRTINIŞ		sec. II - III p. Chr., Epoca romană
15	HR-I-s-B-12649	Cetatea „Bágyi vár”	sat BĂDENI; comuna MĂRTINIŞ	"Vártető" (Dealul Cetăţii) Cetatea Bagy	sec. XVII, Epoca medievală
16	HR-I-m-B-12649.01	Cetate	sat BĂDENI; comuna MĂRTINIŞ	"Vártető" (Dealul Cetăţii) Cetatea Bagy	sec. XVII, Epoca medievală
17	HR-I-m-B-12649.02	Locuire	sat BĂDENI; comuna MĂRTINIŞ	"Vártető" (Dealul Cetăţii) Cetatea Bagy	601-700
18	HR-I-m-B-12649.03	Locuire şi fortificaţie	sat BĂDENI; comuna MĂRTINIŞ	"Vártető" (Dealul Cetăţii) Cetatea Bagy	sec. I a. Chr-sec. I p. Chr, Epoca dacică
19	HR-I-s-B-12650	Burgus roman de la Băile Homorod	localitatea BĂILE HOMOROD; oraş VLĂHIŢA	"Földvár" promontoriul Terasa Homorodului, la confluenţa dintre pârâul Cetăţii şi V Homorodului	sec. II p. Chr., Epoca romană
20	HR-I-s-B-12651	Burgus roman de la Băile Homorod	localitatea BĂILE HOMOROD; oraş VLĂHIŢA	"Földvár" promontoriu la bifurcaţia Văii Seci la o distanţă de 200 m de fortificaţia de la Pârâul Cetăţii	sec. II p. Chr., Epoca romană

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
21	HR-I-s-B-12653	Situl arheologic Betești - Köleskert	sat BETEȘTI; oraș CRISTURU SECUIESC	„Köleskert – Egertó (Kereksás)” în vatra satului, pe malul stâng al Târnavei Mari, pe ogorul lui Szecsi Domokos și al vecinilor săi	sec. VII - VIII, Epoca migrațiilor
22	HR-I-m-B-12653.01	Așezare	sat BETEȘTI; oraș CRISTURU SECUIESC	„Köleskert – Egertó (Kereksás)” în vatra satului, pe malul stâng al Târnavei Mari, pe ogorul lui Szecsi Domokos și al vecinilor săi	sec. VII - VIII, Epoca migrațiilor
23	HR-I-m-B-12653.02	Așezare	sat BETEȘTI; oraș CRISTURU SECUIESC	„Köleskert – Egertó (Kereksás)” în vatra satului, pe malul stâng al Târnavei Mari, pe ogorul lui Szecsi Domokos și al vecinilor săi	sec. I a. Chr, Latène
24	HR-I-m-B-12653.03	Așezare	sat BETEȘTI; oraș CRISTURU SECUIESC	„Köleskert – Egertó (Kereksás)” în vatra satului, pe malul stâng al Târnavei Mari, pe ogorul lui Szecsi Domokos și al vecinilor săi	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
25	HR-I-s-B-12654	Situl arheologic de la Bisericani	sat BISERICANI; comuna LUPENI	„Baknyatető”	Hallstatt
26	HR-I-m-B-12654.01	Așezare	sat BISERICANI; comuna LUPENI	„Baknyatető”	Epoca bronzului
27	HR-I-m-B-12654.02	Așezare	sat BISERICANI; comuna LUPENI	„Baknyatető”	Epoca bronzului
28	HR-I-s-A-12656	Cetatea Ciceului	sat CICEU; comuna CICEU	„Vármező”	sec. XII-XIII, Epoca medievală
29	HR-I-m-A-12656.01	Cetate	sat CICEU; comuna CICEU	„Vármező”	sec. II a. Chr-I p. Chr, Latène
30	HR-I-m-A-12656.02	Cetate	sat CICEU; comuna CICEU	„Vármező”	sec. II a. Chr-I p. Chr, Latène
31	HR-I-s-B-12709	Situl arheologic Ciucani	sat CIUCANI; comuna SANMARTIN	„Borvízkert” în zona izvorului de apă minerală	

139

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
32	HR-I-m-B-12709.01	Așezare	sat CIUCANI; comuna SĂNMARTIN	„Borvîzkert” în zona izvorului de apă minerală	sec. II a. Chr. - I. p. Chr., Latène
33	HR-I-m-B-12709.02	Așezare	sat CIUCANI; comuna SĂNMARTIN	„Borvîzkert” în zona izvorului de apă minerală	Hallstatt
34	HR-I-m-B-12709.03	Așezare	sat CIUCANI; comuna SĂNMARTIN	„Borvîzkert” în zona izvorului de apă minerală	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
35	HR-I-s-B-12657	Situl arheologic Ciucsângeorgiu - Potovszky-kert	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	
36	HR-I-m-B-12657.01	Așezare	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	Epoca medievală
37	HR-I-m-B-12657.02	Așezare	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	Hallstatt timpuriu
38	HR-I-m-B-12657.03	Așezare	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	Epoca bronzului
39	HR-I-m-B-12657.04	Așezare	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	Eneolitic, Cultura Cucuteni - Arituşd
40	HR-I-m-B-12657.05	Așezare	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	Neolitic târziu, Cultura Precucuteni
41	HR-I-m-B-12657.06	Așezare	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGEORGIU	„Potovszky-kert” (Grădina Potovszky) – Parohia romano-catolică	Neolitic mijlociu, Cultura ceramicii lineare
42	HR-I-s-B-12658	Celatea Firtos	sat CORUND; comuna CORUND	„Vártető”	Epoca medievală timpurie

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
43	HR-I-m-B-12658.01	Capela Sf. Ioan Botezătorul	sat CORUND; comuna CORUND	„Vártető”	sec. XVIII, Epoca modernă
44	HR-I-m-B-12658.02	Cetatea Firtos	sat CORUND; comuna CORUND	„Vártető”	sec. XV, Epoca medievală
45	HR-I-m-B-12658.03	Capelă	sat CORUND; comuna CORUND	„Vártető”	sec. XIII, Epoca medievală
46	HR-I-s-B-12659	Situl arheologic Cozmeni - Kóházkert	sat COZMENI; comuna COZMENI	„Kóházkert”, str. Nemes, în spatele casei cu nr. 104	sec. XV-XVI, Epoca medievală
47	HR-I-m-B-12659.01	Curia familiei Becz	sat COZMENI; comuna COZMENI	„Kóházkert”, str. Nemes, în spatele casei cu nr. 104	sec. XV-XVI, Epoca medievală
48	HR-I-m-B-12659.02	Așezare	sat COZMENI; comuna COZMENI	„Kóházkert”, str. Nemes, în spatele casei cu nr. 104	sec. I a. Chr. - I p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
49	HR-I-s-B-12660	Situl arheologic de la Crăciunel	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	„Belmező” la marginea intravilanului	sec. II - III p. Chr.
50	HR-I-m-B-12660.01	Așezare	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	„Belmező” la marginea intravilanului	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
51	HR-I-m-B-12660.02	Așezare	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	„Belmező” la marginea intravilanului	Epoca bronzului
52	HR-I-s-B-12661	Situl arheologic Cristuru Secuiesc - Felső-lok	oraș CRISTURU SECUIESC	„Felső-lok” pe terasa pârâului Gagy din apropierea orașului	sec. II - III p. Chr.
53	HR-I-m-B-12661.01	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Felső-lok” pe terasa pârâului Gagy din apropierea orașului	sec. IV - V p. Chr., Epoca post-romană
54	HR-I-m-B-12661.02	Descoperire	oraș CRISTURU SECUIESC	„Felső-lok” pe terasa pârâului Gagy din apropierea orașului	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
55	HR-I-s-B-12662	Situl arheologic Cristuru Secuiesc – Fenyő-alja	oraș CRISTURU SECUIESC	„Fenyő-alja”	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
56	HR-I-m-B-12662.01	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Fenyő-ajla”	sec. VII - VIII, Epoca migrațiilor
57	HR-I-m-B-12662.02	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Fenyő-ajla”	Latène, Cultura geto - dacică
58	HR-I-m-B-12662.03	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Fenyő-ajla”	Epoca bronzului târziu
59	HR-I-m-B-12662.04	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Fenyő-ajla”	Eneolitic, Cultura Ariușd-Cucuteni, cultura Bodrogkeresztúr
60	HR-I-m-B-12662.05	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Fenyő-ajla”	Neolitic, Cultura Vinča
61	HR-I-s-B-12663	Situl arheologic Cristuru Secuiesc - Melegvölgy	oraș CRISTURU SECUIESC	„Melegvölgy” (Szénamező, Várpataka) valea pârâului Cetății, la marginea orașului	sec. VII - VIII, Epoca migrațiilor
62	HR-I-m-B-12663.01	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Melegvölgy” (Szénamező, Várpataka) valea pârâului Cetății, la marginea orașului	sec. VII - VIII, Epoca migrațiilor
63	HR-I-m-B-12663.02	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Melegvölgy” (Szénamező, Várpataka) valea pârâului Cetății, la marginea orașului	sec. I a. Chr-I p. Chr, Latène
64	HR-I-m-B-12663.03	Așezare	oraș CRISTURU SECUIESC	„Melegvölgy” (Szénamező, Várpataka) valea pârâului Cetății, la marginea orașului	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
65	HR-I-s-B-12664	Așezarea fortificată Dealu - Mákvára	sat DEALU; comuna DEALU	„Mákvára” (Cetatea Macului) la 4 km NE de sat	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
66	HR-I-s-B-12665	Situl arheologic Dejuțiu - Kerekhely	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	
67	HR-I-m-B-12665.01	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	sec.XII - XIII, Epoca medievală timpurie

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
68	HR-I-m-B-12665.02	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	sec. VI - VII, Epoca migrațiilor
69	HR-I-m-B-12665.03	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	sec. III - IV, Epoca post-romană
70	HR-I-m-B-12665.04	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	sec. I a.Chr.-I p.Chr., Latène
71	HR-I-m-B-12665.05	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	Epoca bronzului
72	HR-I-m-B-12665.06	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	, Cultura Coțofeni
73	HR-I-m-B-12665.07	Așezare	sat DEJUȚIU; comuna MUGENI	„Kerekhely” (Locul rotund)	Eneolitic, Cultura Ariușd-Cucuteni
74	HR-I-s-B-12666	Situa arheologic Eliseni – Szénásföld-tele (Ló-temető)	sat ELISENI; comuna SECUIENI	„Ló temető” cimitirul lui Lod, într-o vale laterală în hotarul comunei	
75	HR-I-m-B-12666.01	Așezare	sat ELISENI; comuna SECUIENI	„Ló temető” cimitirul lui Lod, într-o vale laterală în hotarul comunei	sec. VII - XII, Epoca migrațiilor și epoca medievală timpurie
76	HR-I-m-B-12666.02	Așezare	sat ELISENI; comuna SECUIENI	„Ló temető” cimitirul lui Lod, într-o vale laterală în hotarul comunei dacică	Latène, Cultura geto-dacică
77	HR-I-m-B-12666.03	Așezare	sat ELISENI; comuna SECUIENI	„Ló temető” cimitirul lui Lod, într-o vale laterală în hotarul comunei	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg, cultura Noua
78	HR-I-m-B-12666.04	Așezare	sat ELISENI; comuna SECUIENI	„Ló temető” cimitirul lui Lod, într-o vale laterală în hotarul comunei	Eneolitic
79	HR-I-m-B-12666.05	Așezare	sat ELISENI; comuna SECUIENI	„Ló temető” cimitirul lui Lod, într-o vale laterală în hotarul comunei	Neolitic, Cultura Vinča
80	HR-I-s-B-12667	Situa arheologic Firtușu – Péterhegyese	sat FIRTUȘ; comuna LUPENI	„Péterhegyese” - „Felső-tető” Dealul Firtos	

143

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
81	HR-I-m-B-12667.01	Capelă	sat FIRTUȘ; comuna LUPENI	„Péterhegyese” Dealul Firtos	Epoca medievală
82	HR-I-m-B-12667.02	Așezare	sat FIRTUȘ; comuna LUPENI	„Felső-tető” Dealul Firtos	Latène, Cultura geto-dacică
83	HR-I-m-B-12667.03	Turn de pază	sat FIRTUȘ; comuna LUPENI	„Péterhegyese” Dealul Firtos	Epoca romană
84	HR-I-s-B-12668	Cetatea Bothvár	oraș GHEORGHIEI	„Vároidal”	
85	HR-I-m-B-12668.01	Cetate	oraș GHEORGHIEI	„Vároidal”	sec. XV - XVII, Epoca medievală
86	HR-I-m-B-12668.02	Așezare	oraș GHEORGHIEI	„Vároidal”	Epoca bronzului
87	HR-I-s-B-12826	Ruinele Oficiului de vamă	municipiul GHEORGHIEI	Pricske-Kőházak	
88	HR-I-m-B-12826.01	Fortificație (Fortalitium)	municipiul GHEORGHIEI	Pricske	1700
89	HR-I-m-B-12826.02	Oficiul de vamă (Contumatz)	municipiul GHEORGHIEI	Pricske-Kőházak	sf. sec. XVI - înc. sec. XIX
90	HR-I-s-B-12669	Tumulii de la Ghipeș	sat GHIPEȘ; comuna MÁRTINIȘ	„Hegyes” cca. 1,7 Km V-NV de localitate, în pădure	Preistorie
91	HR-I-s-B-12670	Castrul roman și așezarea romană de la Inlăceni	sat INLĂCENI; comuna ATID	„Vár” - „Várkert” - „Palota kertje”	Epoca romană
92	HR-I-m-B-12670.01	Așezare civilă	sat INLĂCENI; comuna ATID	„Várkert” (Grădina Cetății) Cetate (Vár), la E de sat, la poalele dealului Firtus	Epoca romană
93	HR-I-m-B-12670.02	Castru	sat INLĂCENI; comuna ATID	„Vár” (Cetate) la E de sat, la poalele dealului Firtus	Epoca romană

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
94	HR-I-m-B-12670.03	Termele castrului	sat INLĂCENI; comuna ATID	"Palata kerije" (Grădina palatului) la E de sat, la poalele dealului Firtus	Epoca romană
95	HR-I-s-B-12671	Situl arheologic Lăzarea - Szármány	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	"Szármány" la V de Castelul Lázár	
96	HR-I-m-B-12671.01	Așezare	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	"Szármány" la V de Castelul Lázár	Epoca medievală târzie
97	HR-I-m-B-12671.02	Așezare	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	"Szármány" la V de Castelul Lázár	Epoca medievală timpurie
98	HR-I-m-B-12671.03	Așezare	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	"Szármány" la V de Castelul Lázár	sec. IV, Epoca post-romană, Cultura cultura Sântana de Mureș - Cerneahov
99	HR-I-m-B-12671.04	Așezare	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	"Szármány" la V de Castelul Lázár	Epoca bronzului
100	HR-I-s-B-12672	Situl arheologic Leliceni - Kőhegy	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	
101	HR-I-m-B-12672.01	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	sec. XIII - XIV, Epoca medievală
102	HR-I-m-B-12672.02	Așezare fortificată	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	sec. I a. Chr - I p. Chr, Latène
103	HR-I-m-B-12672.03	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	Hallstatt
104	HR-I-m-B-12672.04	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
105	HR-I-m-B-12672.05	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	Epoca bronzului timpuriu, Cultura Jigodin

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
106	HR-I-m-B-12672.06	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Kőhegy" (Muntele de piatră) la SV de sat	Cultura Coțofeni
107	HR-I-s-B-12673	Situl arheologic Leliceni - Bánátus	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	
108	HR-I-m-B-12673.01	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	Epoca medievală târzie și epoca modernă
109	HR-I-m-B-12673.02	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	sec. XI - XIII, Epoca medievală timpurie
110	HR-I-m-B-12673.03	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	sec. IV, Cultura Sântana de Mureș-Cerneahov
111	HR-I-m-B-12673.04	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	Latène
112	HR-I-m-B-12673.05	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	Hallstatt
113	HR-I-m-B-12673.06	Așezare	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Bánátus" - „Kovácskert”	Epoca bronzului
114	HR-I-s-B-12674	Situl arheologic Leliceni - Tilalmas	sat LELICENI; comuna LELICENI	"Tilalmas tető" (Locul Interzis) la SV de sat	, Cultura Coțofeni
115	HR-I-s-B-12675	Situl arheologic Lutița – Kétárok-kőze	sat LUTIȚA; comuna MUGENI	"Kétárok köze" la marginea intravilanului	
116	HR-I-m-B-12675.01	Așezare	sat LUTIȚA; comuna MUGENI	"Kétárok köze" la marginea intravilanului	sec. IV p. Chr., Epoca post-romană, Cultura Sântana de Mureș-Cerneahov
117	HR-I-m-B-12675.02	Așezare	sat LUTIȚA; comuna MUGENI	"Kétárok köze" la marginea intravilanului	Epoca bronzului

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
118	HR-I-s-B-12676	Așezare civilă romană de la Mărtiniș	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	în intravilan	Epoca romană
119	HR-I-s-B-12677	Situl arheologic Mediușoru Mare – Borsóföld (Szénakert)	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Borsóföld" (Pământul de mazăre) la extremitatea de S a satului	
120	HR-I-m-B-12677.01	Așezare	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Borsóföld" (Pământul de mazăre) la extremitatea de S a satului	sec. VI - VII, Epoca migrațiilor
121	HR-I-m-B-12677.02	Așezare	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Borsóföld" (Pământul de mazăre) la extremitatea de S a satului	sec. Ia. Chr.-I p. Chr., Latène
122	HR-I-m-B-12677.03	Așezare	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Borsóföld" (Pământul de mazăre) la extremitatea de S a satului	sec. III - II a. Chr., Latène
123	HR-I-s-B-12678	Situl arheologic Mediușoru Mare – Kerek-kert	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Kerek-kert" (Grădina rotundă) la 1 km de sat	
124	HR-I-m-B-12678.01	Așezare	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Kerek-kert" (Grădina rotundă) la 1 km de sat	sec. XI - XVII, Epoca medievală
125	HR-I-m-B-12678.02	Așezare	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	"Kerek-kert" (Grădina rotundă) la 1 km de sat	Preistorie
126	HR-I-s-B-12679	Situl arheologic Merești – Pipások dombja	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului	
127	HR-I-m-B-12679.01	Așezare	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
128	HR-I-m-B-12679.02	Așezare	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	"Pipások dombja" (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Vîrghișului	sec. VII - VIII, Epoca migrațiilor

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
129	HR-I-m-B-12679.03	Așezare fortificată	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	„Pipások dombja” (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Virghișului	sec. II a. Chr - I p. Chr, Latène, Cultura geto - dacică
130	HR-I-m-B-12679.04	Așezare fortificată	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	„Pipások dombja” (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Virghișului	Hallstatt
131	HR-I-m-B-12679.05	Așezare	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	„Pipások dombja” (Dâmbul Pipașilor) la 734 m deal la intrarea în Cheile Virghișului	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
132	HR-I-s-B-12680	Fortificația cu val de pământ Merești - Várhegy- și sat LUETA, comuna LUETA „Várhegy”	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI		Preistorie
133	HR-I-s-B-12681	Situl arheologic Mihăileni - Kerekparlag	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	„Kerekparlag”	sec. I a. Chr. - I p. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
134	HR-I-s-B-12682	Așezarea medievală Mihăileni - Cibrefalva	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	„Cibre”	sec. XV - XVII, Epoca medievală
135	HR-I-s-B-12683	Situl arheologic Mugeni - Pagyvan	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Pagyvan” terasă pe malul Tîrnavei Mari, aproape de confluența cu pârâul Béta	
136	HR-I-m-B-12683.01	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Pagyvan” terasă pe malul Tîrnavei Mari, aproape de confluența cu pârâul Béta	Neolitic, Cultura Coșofeni
137	HR-I-m-B-12683.02	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Pagyvan” terasă pe malul Tîrnavei Mari, aproape de confluența cu pârâul Béta	Eneolitic, Cultura Tiszapolgár - Bodrogkeresztúr
138	HR-I-m-B-12683.03	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Pagyvan” terasă pe malul Tîrnavei Mari, aproape de confluența cu pârâul Béta	Eneolitic, Cultura Ariușd-Cucuteni
139	HR-I-s-B-12684	Situl arheologic Mugeni - Iborțove	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Iborțove”	Preistorie

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
140	HR-I-m-B-12684.01	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Ibortöve”	Epoca daco-romană
141	HR-I-m-B-12684.02	Villa rustica	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Ibortöve”	Epoca romană
142	HR-I-s-B-12685	Situl arheologic Mugeni - Telekkútja	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Telekkútja” la 3 km S de sat, pe panta nordică a Muntelui	Hallstatt
143	HR-I-s-B-12686	Situl arheologic Mugeni - Vizlok	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	
144	HR-I-m-B-12686.01	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	sec. XI - XII, Epoca medievală timpurie
145	HR-I-m-B-12686.02	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	sec. VII, Epoca migrațiilor
146	HR-I-m-B-12686.03	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	Epoca post-romană, Cultura Santana de Mureș-Cerneahov
147	HR-I-m-B-12686.04	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	Hallstatt
148	HR-I-m-B-12686.05	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	Epoca bronzului mijlociu, Cultura Wietenberg
149	HR-I-m-B-12686.06	Așezare	sat MUGENI; comuna MUGENI	„Vizlok”	Eneolitic, Cultura Artușd-Cucuteni
150	HR-I-s-B-12687	Situl arheologic Nicoleni - Csűrös /Som-áj	sat NICOLENI și sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„Csűrös” - „Som-áj” la marginea intravilanului	
151	HR-I-m-B-12687.01	Așezare	sat NICOLENI și sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„Csűrös” - „Som-áj” la marginea intravilanului	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
152	HR-I-m-B-12687.02	Așezare	sat NICOLENI și sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„Csűrös” - „Som-áj” la marginea intravilanului	Epoca bronzului mijlociu, Cultura Wietenberg

MINISTERUL CULTURII ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL
 INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI

169

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
153	HR-I-m-B-12687.03	Așezare	sat NICOLENI și sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„Csűrös” - „Som-áj” la marginea intravilanului	Neolitic, Cultura Coțofeni
154	HR-I-s-B-12688	Tumulii de la Ocland	sat OCLAND; comuna OCLAND	„Kövesbérc – Cseretető”	Epoca bronzului timpuriu
155	HR-I-s-B-12689	Situl arheologic Ocland – Hagymás vára	sat OCLAND; comuna OCLAND	„Hagymás vára”	
156	HR-I-m-B-12689.01	Burgus	sat OCLAND; comuna OCLAND	„Hagymás vára”	Epoca romană
157	HR-I-m-B-12689.02	Locuire	sat OCLAND; comuna OCLAND	„Hagymás vára”	sec. III - II a. Chr., Latène
158	HR-I-m-B-12690	Cetatea Kustaly	sat OCLAND; comuna OCLAND	„Kustaly vára” (Cetatea Kustaly) în partea de E a satului	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
159	HR-I-s-B-12691	Turnul de pază roman de la Ocna de Sus	sat OCNA DE SUS; comuna PRAID	„Kodáros” la 1,5 - 2 km de marginea de NE a satului	Epoca romană
160	HR-I-s-B-12692	Situl arheologic de la Odorheiu Secuiesc	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Pe teritoriul municipiului Odorheiu Secuiesc	sec. I - III p. Chr., Epoca romană
161	HR-I-m-B-12692.01	Așezare	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Pe teritoriul municipiului Odorheiu Secuiesc între fostul târg de animale și Cetatea medievală	sec. I - III p. Chr., Epoca romană
162	HR-I-m-B-12692.02	Castru	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Pe teritoriul municipiului Odorheiu Secuiesc	sec. I - III p. Chr., Epoca romană
163	HR-I-m-B-12692.03	Termele castrului	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Pe locul fostului „Barompiac” (trad. Târg de vite) - în intravilan, între străzile Târgului și Uzinei	sec. I - III p. Chr., Epoca romană
164	HR-I-s-A-12693	Cetatea Budvár	municipiul ODORHEIU SECUIESC și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului		

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
165	HR-I-m-A-12693.01	Cetate	municipiul ODORHEIU SECUIESC	și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
166	HR-I-m-A-12693.02	Cetate	municipiul ODORHEIU SECUIESC	și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului	sec. I a.Chr.-I p.Chr., Latène, Cultura geto-dacică
167	HR-I-m-A-12693.03	Așezare	municipiul ODORHEIU SECUIESC	și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului	Hallstatt
168	HR-I-m-A-12693.04	Așezare	municipiul ODORHEIU SECUIESC	și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului	Epoca bronzului mijlociu, Cultura Wietenberg
169	HR-I-m-A-12693.05	Așezare	municipiul ODORHEIU SECUIESC	și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului	Neolitic, Cultura Coțofeni
170	HR-I-m-A-12693.06	Așezare	municipiul ODORHEIU SECUIESC	și sat HOGHIA, comuna FELICENI „Budvár”, pe un promontoriu izolat, la 2 km SV de centrul orașului	Eneolitic, Cultura Ariușd-Cucuteni
171	HR-I-s-B-12694	Necropola romană de la Orășeni	sat ORĂȘENI; comuna MĂRTINIȘ	„Magyarós” la marginea intravilanului	Epoca romană
172	HR-I-s-B-12695	Situl arheologic Oțeni - Mihályfalva	sat OȚENI; comuna FELICENI	„Mihályfalvi-rét” terasă joasă a Târnavei Mari, între acest râu și platoul Bonta	
173	HR-I-m-B-12695.01	Așezare	sat OȚENI; comuna FELICENI	„Mihályfalvi-rét” terasă joasă a Târnavei Mari, între acest râu și platoul Bonta	sec. VIII, Epoca migrațiilor

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
174	HR-I-m-B-12695.02	Așezare	sat OȚENI; comuna FELICIENI	„Mihályfalvi-rét” terasă joasă a Târnavei Mari, între acest râu și platoul Bonta	Latène
175	HR-I-m-B-12695.03	Așezare	sat OȚENI; comuna FELICIENI	„Mihályfalvi-rét” terasă joasă a Târnavei Mari, între acest râu și platoul Bonta	Hallstatt
176	HR-I-m-B-12695.04	Așezare	sat OȚENI; comuna FELICIENI	„Mihályfalvi-rét” terasă joasă a Târnavei Mari, între acest râu și platoul Bonta	Neolitic
177	HR-I-s-B-12696	Situi arheologic Păuleni – Várdomb	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	„Várdomb” (Dâmbul Cetății)	
178	HR-I-m-B-12696.01	Așezare	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	„Várdomb” (Dâmbul Cetății)	Epoca bronzului mijlociu, Cultura Wietenberg
179	HR-I-m-B-12696.02	Așezare fortificată	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	„Várdomb” (Dâmbul Cetății)	Epoca bronzului mijlociu, Cultura Costișa-Ciomortan
180	HR-I-m-B-12696.03	Așezare	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	„Várdomb” (Dâmbul Cetății)	Neolitic, Cultura Coțofeni
181	HR-I-m-B-12696.04	Așezare	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	„Várdomb” (Dâmbul Cetății)	Eneolitic, Cultura Artuș-Cucuteni
182	HR-I-s-B-12697	Situi arheologic de la Păuleni -Ciuc	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC		sec. XVII, Epoca medievală
183	HR-I-m-B-12697.01	Așezarea Tordavölgye	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	cartier Deinița, lângă biserica din sat, pe locul numit Tordavölgye	sec. XVII, Epoca medievală
184	HR-I-m-B-12697.02	Necropolă	sat PĂULENI CIUC; comuna PĂULENI-CIUC	cartier Deinița, lângă biserica din sat, pe locul numit Tordavölgye	sec. XIV - XV, Epoca medievală
185	HR-I-s-A-12698	Fortificația de la Porumbenii Mari - Vár	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENI	„Vár” la NE de sat, la confluența Târnavei Mari cu pârâul Vargyas	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
186	HR-I-m-A-12698.01	Fortificație	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENI	„Vâr” la NE de sat, la confluența Târnavei Mari cu pâraul Vargyas	sec. XIII - XV, Epoca medievală
187	HR-I-m-A-12698.02	Descoperire funerară	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENI	„Vâr” la NE de sat, la confluența Târnavei Mari cu pâraul Vargyas	sec. XIII - XV, Epoca medievală
188	HR-I-m-A-12698.03	Așezare fortificată	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENI	„Vâr” la NE de sat, la confluența Târnavei Mari cu pâraul Vargyas	sec. I a. Chr - I p. Chr, Latène
189	HR-I-s-A-12699	Situl arheologic Porumbenii Mici – Galat (Omlás)	sat PORUMBENII MICI; comuna PORUMBENI	„Galat – Omlás” (764 m), deasupra satului, pe Valea Târnavei Mari	
190	HR-I-m-B-12699.01	Așezare	sat PORUMBENII MICI; comuna PORUMBENI	„Galat – Omlás” (764 m), deasupra satului, pe Valea Târnavei Mari	sec. V - VII, Epoca migrațiilor
191	HR-I-m-B-12699.02	Așezare	sat PORUMBENII MICI; comuna PORUMBENI	„Galat – Omlás” (764 m), deasupra satului, pe Valea Târnavei Mari	Epoca romană
192	HR-I-m-B-12699.03	Fortificație	sat PORUMBENII MICI; comuna PORUMBENI	„Galat – Omlás” (764 m), deasupra satului, pe Valea Târnavei Mari	Epoca bronzului, Cultura Wietersberg
193	HR-I-s-B-12700	Cetatea Rapsóné	sat PRAID; comuna PRAID	„Rapsóné vára” în valea Juhodului (Praidului), pe DN 13B, la oca. 2,5 - 3 km	
194	HR-I-m-B-12700.01	Cetate	sat PRAID; comuna PRAID	„Rapsóné vára” în valea Juhodului (Praidului), pe DN 13B, la oca. 2,5 - 3 km	sec. XIII, Epoca medievală timpurie
195	HR-I-m-B-12700.02	Așezare	sat PRAID; comuna PRAID	„Rapsóné vára” în valea Juhodului (Praidului), pe DN 13B, la oca. 2,5 - 3 km	Latène
196	HR-I-s-B-12701	Situl arheologic Racu - Bogát	sat RACU; comuna RACU	„Bogát”	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
197	HR-I-m-B-12701.01	Capela „Sf. Iacob și Filip”	sat RACU; comuna RACU	„Bogát”	sec. XVI - XVIII, Epoca medievală și modernă
198	HR-I-m-B-12701.02	Cetate	sat RACU; comuna RACU	„Bogát”	sec. II a. Chr. - I p. Chr., Latène
199	HR-I-m-B-12701.03	Așezare	sat RACU; comuna RACU	„Bogát”	Hallstatt
200	HR-I-m-B-12701.04	Așezare	sat RACU; comuna RACU	„Bogát”	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
201	HR-I-s-B-12702	Cetatea Pogányvár	sat RACU; comuna RACU	„Pogányvár” (Cetatea Păgânilor) la NV de sat	sec. I a. Chr.
202	HR-I-m-B-12702.01	Cetate	sat RACU; comuna RACU	„Pogányvár” (Cetatea Păgânilor) la NV de sat	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
203	HR-I-m-B-12702.02	Cetate	sat RACU; comuna RACU	„Pogányvár” (Cetatea Păgânilor) la NV de sat	sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr., Latène
204	HR-I-s-B-12703	Necropola de la Rugănești	sat RUGĂNEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„în jurul Bisericii Reformate” (cca. 100m)	
205	HR-I-m-B-12703.01	Necropolă	sat RUGĂNEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„în jurul Bisericii Reformate” (cca. 100m)	sec. XII - XIII-sec. XVII - XVII; Epoca medievală
206	HR-I-m-B-12703.02	Necropolă	sat RUGĂNEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„în jurul Bisericii Reformate” (cca. 100m)	sec. IV p. Chr., Epoca post-romană, Cultura Sântana de Mureș-Cerneahov
207	HR-I-s-B-12704	Așezarea fortificată de la Satu Mare - Várnyasarka (Máré vára)	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	„Várnyasarka” la N de sat, la terminația platoului vulcanic al Munților Harghita	Hallstatt
208	HR-I-s-B-12705	Burgus roman de la Satu Mare	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	„Cekendtető” la km 35	sec. II-III p. Chr., Epoca romană

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
209	HR-I-s-A-12706	Situl arheologic Sâncrăieni - Karimósarka	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	sec. XVII - XVIII, Epoca medievală și modernă
210	HR-I-m-B-12706.01	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	sec. XVI, Epoca medievală
211	HR-I-m-A-12706.02	Descoperire	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
212	HR-I-m-A-12706.03	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	Epoca migrațiilor
213	HR-I-m-A-12706.04	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	Latène
214	HR-I-m-A-12706.05	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	Hallstatt
215	HR-I-m-A-12706.06	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	Epoca bronzului
216	HR-I-m-A-12706.07	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Karimósarka” în intravilan	
217	HR-I-s-B-12707	Situl arheologic Sâncrăieni - Borvizdomb	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Borvizdomb”	sec. I a. Chr - sec. I p. Chr, Latène, Cultura geto - dacică
218	HR-I-m-B-12707.01	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Borvizdomb”	Hallstatt
219	HR-I-m-B-12707.02	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Borvizdomb”	Eneolitic, Cultura Cucuteni - Arieș
220	HR-I-m-B-12707.03	Așezare	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	„Borvizdomb”	
221	HR-I-s-B-12708	Situl arheologic Sâncrăieni – conacul Andrassy	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	Sr. Principala 698 „Kóoldal” pe terenul aflat în proprietatea lui Tamas Bela	sec. XVI - înc. sec. XVII, Epoca medievală

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
222	HR-I-s-B-12710	Castrul roman de la Sânpaul	sat SÂNPAUL; comuna MĂRTINIȘ	În intravilan, pe platoul aflat la sud și vest de pârâu, în zona bisericii unitariene, a școlii generale, și a fostului sediu CAP la intersecția DJ Sânpaul-Bădeni și Sânpaul-Rupea	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
223	HR-I-s-B-12711	Situl arheologic de la Sânpaul – Béla bán vára	sat SÂNPAUL; comuna MĂRTINIȘ	În intravilan, în partea nordică și estică a pârâului, de-a-lungul drumului județean Odorheiu Secuiesc - Ocland la intersecția DJ Sânpaul-Bădeni și Sânpaul-Rupea	
224	HR-I-m-B-12711.01	Așezare	sat SÂNPAUL; comuna MĂRTINIȘ	În intravilan, în partea nordică și estică a pârâului, de-a-lungul drumului județean Odorheiu Secuiesc - Ocland între pârâurile Varta și Homorod	Epoca medievală
225	HR-I-m-B-12711.02	Așezare civilă	sat SÂNPAUL; comuna MĂRTINIȘ	În intravilan, în partea nordică și estică a pârâului, de-a-lungul drumului județean Odorheiu Secuiesc - Ocland între pârâurile Varta și Homorod	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
226	HR-I-s-B-12712	Situl arheologic Sânsimion - Homokbánya	sat SÂNSIMION; comuna SÂNSIMION	Homokbánya – Kőházkert – fostele grajduri CAP"	
227	HR-I-m-B-12712.01	Așezare	sat SÂNSIMION; comuna SÂNSIMION	Homokbánya – Kőházkert – fostele grajduri CAP"	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
228	HR-I-m-B-12712.02	Așezare	sat SÂNSIMION; comuna SÂNSIMION	Homokbánya – Kőházkert – fostele grajduri CAP"	sec. VI - VII, Epoca migrațiilor
229	HR-I-m-B-12712.03	Așezare	sat SÂNSIMION; comuna SÂNSIMION	Homokbánya – Kőházkert – fostele grajduri CAP"	sec. IV p. Chr., Epoca post-romană, Cultura Sântana de Mureș-Cerneahov

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
230	HR-I-m-B-12712.04	Așezare	sat SÂNSIMION; comuna SÂNSIMION	Homokbánya – Köházkert – fostele grajduri CAP	Latène
231	HR-I-m-B-12712.05	Așezare	sat SÂNSIMION; comuna SÂNSIMION	Homokbánya – Köházkert – fostele grajduri CAP	Epoca bronzului, Cultura Wietenberg
232	HR-I-s-B-12713	Situl arheologic Sântimbru - Zöldfák	sat SÂNTIMBRU; comuna SÂNTIMBRU	„Zöldfák” (Pomii verzi) la 1 km N de centrul satului pe o terasă a Oltului, în direcția Sincraieni	Latène, Cultura dacilor liberi (carpi)
233	HR-I-m-B-12713.01	Așezare	sat SÂNTIMBRU; comuna SÂNTIMBRU	„Zöldfák” (Pomii verzi) la 1 km N de centrul satului pe o terasă a Oltului, în direcția Sincraieni	Latène, Cultura dacilor liberi (carpi)
234	HR-I-m-B-12713.02	Așezare	sat SÂNTIMBRU; comuna SÂNTIMBRU	„Zöldfák” (Pomii verzi) la 1 km N de centrul satului pe o terasă a Oltului, în direcția Sincraieni	sec. III - II a. Chr. - I p. Chr., Latène
235	HR-I-s-A-12714	Cetatea dacică de la Sub Cetate (Zete vára)	sat SUB CETATE; comuna ZETEA	„Déság” la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului	Latène, Cultura geto-dacică
236	HR-I-m-A-12714.01	Cetate	sat SUB CETATE; comuna ZETEA	„Déság” la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului	Latène
237	HR-I-m-A-12714.02	Zid de piatră nefasonată	sat SUB CETATE; comuna ZETEA	„Déság” la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului	Latène
238	HR-I-m-A-12714.03	Val de pământ	sat SUB CETATE; comuna ZETEA	„Déság” la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului	Latène
239	HR-I-m-A-12714.04	Șanț de apărare	sat SUB CETATE; comuna ZETEA	„Déság” la E de drumul dintre masivul Harghitei și masivul Gurghiului	Latène
240	HR-I-s-B-12655	Situl arheologic Șimonești – Várhegy (Kadicşa vára)	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	„Várhegy” pe un promontoriu la E de sat	Epoca medievală

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
241	HR-I-s-B-12715	Situl arheologic Șimonești - Csere-alja	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	sec. VII - IX, Epoca migrațiilor
242	HR-I-m-B-12715.01	Așezare	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	sec. II - III, Epoca romană
243	HR-I-m-B-12715.02	Așezare	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	sec. I a.Chr. - I p.Chr., Latène
244	HR-I-m-B-12715.03	Așezare	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	Hallstatt
245	HR-I-m-B-12715.04	Așezare	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
246	HR-I-m-B-12715.05	Așezare	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	Epoca bronzului mijlociu, Cultura Wietenberg
247	HR-I-s-B-12715.06	Așezare	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI	"Csere-alja" (Panta de stejar) la V de sat	sec. XIV - XVIII, Epoca medievală
248	HR-I-s-B-12716	Ruinele conacului Abaffy	sat TOMEȘTI; comuna TOMEȘTI	"Fostul sediu SMA" și împrejurimea (cca. 100m)	sec. XII - XIII, Epoca medievală timpurie
249	HR-I-s-B-12652	Cetatea Tușnad - Vărtető	sat TUȘNAD; comuna TUȘNAD	"Vărtető" (Piscul Cetății)	Hallstatt
250	HR-I-m-B-12652.01	Cetate	sat TUȘNAD; comuna TUȘNAD	"Vărtető" (Piscul Cetății)	Hallstatt
251	HR-I-m-B-12652.02	Necropolă	sat TUȘNAD; comuna TUȘNAD	"Vărtető" (Piscul Cetății)	Hallstatt
252	HR-I-m-B-12652.03	Așezare fortificată	sat TUȘNAD; comuna TUȘNAD	"Vărtető" (Piscul Cetății)	Hallstatt
253	HR-I-s-B-12717	Ruinele conacului Sándor	sat VĂCĂREȘTI; comuna MIHĂILENI	"Rét"	sec. XIV - XVII, Epoca medievală

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
254	HR-I-s-B-12718	Villa rustica	sat VĂLENI; comuna FELICENI	„Părăul Viilor” în vecinătatea proprietății lui Páll Ferenc	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
255	HR-I-s-B-12719	Cetatea Tartód	sat VĂRȘAG; comuna VĂRȘAG	„Tartód vára” (Cetatea Tartód) mameleon izolat la confluența dintre Târnava Mare și Tartod	sec. XIII, Epoca medievală timpurie
256	HR-II-a-B-12721	Ansamblu urban	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron , nr. 2-72 și 37-T str. Petőfi Sándor de la 1-49 și 2-40	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
257	HR-II-m-B-12723	Poartă secuiască	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Băilor Szecheny	sec. XIX
258	HR-II-a-A-12724	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Petru și Pavel”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Căianu Ion 53	sec. XIV - XIX
259	HR-II-m-A-12724.01	Biserica romano-catolică „Sf. Petru și Pavel”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Căianu Ion 53	sec. XIV, XV, XVII - XIX
260	HR-II-m-A-12724.02	Zid de incintă	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Căianu Ion 53	sec. XVII
261	HR-II-m-B-12725	Primărie, fostul sediu al Comitatului Ciuc	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Cetății 1	1884 - 1888, ext. 1914
262	HR-II-a-A-12726	Cetatea Mikó, azi Muzeul Secuiesc al Ciucului și Biblioteca Județeană	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Cetății 2	sec. XVII - XVIII
263	HR-II-m-A-12726.01	Cetatea - complexul de clădiri	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Cetății 2	1623, rec. 1714 - 1716
264	HR-II-m-A-12726.02	Turn de poartă	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Cetății 2	sec. XVIII
265	HR-II-m-A-12726.03	Șanț de apărare	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Cetății 2	sec. XVIII
266	HR-II-m-A-12726.04	Parcul etnografic – Secția în aer liber	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Cetății 2	sec. XIX - prima jum. sec. XX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
267	HR-II-m-B-12736	Casa Zakarias	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Gál Sándor 8	1925
268	HR-II-a-B-12737	Ansamblul conacului Mikó, azi Fabrica de mobilă "Mikó"	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 47-49	sec. XIX
269	HR-II-m-B-12737.01	Conacul Mikó	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 47-49	sec. XIX
270	HR-II-m-B-12737.02	Grănar	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 47-49	sec. XIX
271	HR-II-a-A-12738	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Treime"	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 52	sec. XV - XVIII
272	HR-II-m-A-12738.01	Biserica romano-catolică "Sf. Treime"	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 52	sec. XV, extindere sec. XVIII
273	HR-II-m-A-12738.02	Zid de incintă	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 52	sec. XVII
274	HR-II-a-B-12735	Ansamblul bisericii romano-catolice „Înălțarea Sfintei Cruci”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Kossuth Lajos 40	1758
275	HR-II-m-B-12735.01	Biserica romano-catolică „Înălțarea Sfintei Cruci”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Kossuth Lajos 40	1758
276	HR-II-m-B-12735.02	Zidul de incintă (fragment)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Kossuth Lajos 40	1758
277	HR-II-m-B-12740	Banca Națională a României, azi Banca Carpatica	municipiul MIERCUREA CIUC	Piața Libertății 14	cca. 1925
278	HR-II-m-B-12728	Ansamblu urban - locuințe cu magazin la parter	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 2-4, 6	sf. sec. XIX -inc. sec. XX
279	HR-II-m-B-12729	Casă	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 38	sf. sec. XIX
280	HR-II-a-B-12730	Ciădirile fostei fabrici de bere, azi birouri S.C. Electrica S.A. și VamRom Expediții SRL	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 46	sec. XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
281	HR-II-m-B-12730.01	Fostul turn de germinare (corp 6)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 46	sec. XIX
282	HR-II-m-B-12730.02	Fostele „pivnițe” de răcire (corp 1, 2 și 3)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 46	sec. XIX
283	HR-II-m-B-12730.03	Fosta sală a cazanelor, cu coșul de fum (corp 4)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 46	sec. XIX
284	HR-II-m-B-12730.04	Fostul atelier (corp 5)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 46	sec. XIX
285	HR-II-a-B-12731	Liceul teoretic „Márton Áron”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Márton Áron 72	1909 - 1911
286	HR-II-m-B-12741	Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Sadoveanu Mihail 2	1929 - 1935
287	HR-II-m-B-12732	Casă (casa Gál)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szász Endre 1	1911
288	HR-II-m-B-12733	Casă (casa Csiszér)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szász Endre 3	1911
289	HR-II-m-B-12727	Reședința garnizoanei de grăniceri nr.1, azi spital ORL și Fizioterapie	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szász Endre 5	1786, cca. 1826
290	HR-II-m-B-12734	Tribunalul județean	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szász Endre 6	1904
291	HR-II-m-B-12742	Fostul conac Mikes, azi casa Erdély Péter	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 141	1801
292	HR-II-m-B-12743	Fostul Sediu al Scaunului Ciuc, azi Spitalul de Boli Infecțioase	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 146	1835 - 1844
293	HR-II-m-B-12744	Casa Kalot - asociația Caritas - trei corpuri legate prin galerii acoperite	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 147	1942 - 1944
294	HR-II-a-A-12745	Mănăstirea Franciscană	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 148	sec. XVIII - XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
295	HR-II-m-A-12745.01	Biserica mănăstirii franciscane "Vizita Mariei la Elisabeta" cu piatra funerară încastrată	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 148	1804 - 1835
296	HR-II-m-A-12745.02	Clastru	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 148	sec. XVIII
297	HR-II-m-A-12745.03	Capela „Sf. Ioan Botezătorul”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 148	1767
298	HR-II-m-B-12746	Fosta școală confesională a mănăstirii franciscane	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 152	sec. XVIII - XIX
299	HR-II-a-A-12720	Ansamblul "Drumul Crucii" (Kalvaria)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Șumuleul Mic	sec. XV - XX
300	HR-II-m-A-12720.01	Capela romano-catolică „Sf. Anton”	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Șumuleul Mic 17	1661,transf. 1773
301	HR-II-m-A-12720.02	Capela romano-catolică „Passio” (A Patimilor)	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Șumuleul Mic 19	sec. XV - XVII
302	HR-II-m-A-12720.03	Capela romano-catolică "Salvator"	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Șumuleul Mic 19	sec. XV - XVII
303	HR-II-m-B-12739	Conacul Lázár, azi Grădiniță de copii și Cămin Cultural	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Tolpița 93	1829
304	HR-II-m-B-12747	Conacul de odihnă	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSANGIORGIU	431	1797,1828, ext. 1835 1869,
305	HR-II-m-B-12747.01	Conacul de lemn Emeric Adorjan	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSANGIORGIU	431	1797,1828, ext. 1835 1869,
306	HR-II-m-B-12747.02 (fost HR-II-m-B-12747.03)	Poartă secuiască	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSANGIORGIU	431	1869
307	HR-II-a-A-12748	Ansamblul bisericii romano-catolice "Zămislirea Sf. Fecioare"	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSANGIORGIU	460	sec. XV - XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
308	HR-II-m-A-12748.01	Biserica romano-catolică "Zămislirea Sf. Fecioare"	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSÂNGIORGIU	460	sec. XV - XIX
309	HR-II-m-A-12748.02	Zid de incintă	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSÂNGIORGIU	460	sec. XV
310	HR-II-m-B-12749	Biserica reformată, cu turnul-clopotniță	sat ATID; comuna ATID	246	1678, 1797
311	HR-II-m-B-12750	Biserica unitariană	sat AVRĂMEȘTI; comuna AVRĂMEȘTI	46	sec. XV, 1803 - 1811
312	HR-II-m-B-12752	Conacul Biró	sat BETEȘTI; oraș CRISTURU SECUIESC	76	înc. sec. XIX
313	HR-II-m-A-12753	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat BILBOR; comuna BILBOR	125	1795, 1819
314	HR-II-m-B-20312	Biserica de lemn romano-catolică	sat BILBOR; comuna BILBOR	203	înc. sec. XX
315	HR-II-m-B-12754	Primărie	sat BILBOR; comuna BILBOR	Principala 120	1936 - 1938
316	HR-II-m-B-12755	Școală	sat BILBOR; comuna BILBOR	Principala 127	1936 - 1938
317	HR-II-a-A-12756	Ansamblul bisericii romano-catolice	sat BISERICANI; comuna LUPENI 2	2	sec. XIII - XVIII
318	HR-II-m-A-12756.01	Biserica romano-catolică	sat BISERICANI; comuna LUPENI 2	2	sec. XIII - XVIII
319	HR-II-m-A-12756.02	Zid de incintă	sat BISERICANI; comuna LUPENI 2	2	sec. XVII
320	HR-II-m-B-12757	Biserica de lemn "Sf. Apostoli Petru și Pavel" și "Sf. Nicolae"	sat BODOGAIA; comuna SECUIENI	Pe dealul "Cucul", în spatele casei din str. Szobor nr. 74	1700 - 1762, ref. 1994
321	HR-II-m-B-12758	Biserica unitariană	sat BODOGAIA; comuna SECUIENI	111	1791 - 1796

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
322	HR-II-a-B-12759	Ansambliul balnear "7 Izvoare"	oraș BORSEC	Bd. "7 Izvoare" nr. 15-23, vila 71, sf. sec. XIX - înc. sec. Casa de Cultură, restaurantul "Fagul"	XX înc. sec. XX
323	HR-II-m-B-12760	Pavilionul de protecție al izvorului nr. 3 (Madonna)	oraș BORSEC	Bd. 7 Izvoare	înc. sec. XX
324	HR-II-m-B-12761	Pavilionul de protecție al izvorului nr. 6 (Lázár)	oraș BORSEC	Bd. 7 Izvoare	înc. sec. XX
325	HR-II-m-B-12762	Pavilionul de protecție al izvorului nr. 5 (László)	oraș BORSEC	Str. Jókai Mór	1933 - 1935
326	HR-II-m-B-20313	Vila 14	oraș BORSEC	Str. Jókai Mór 12	
327	HR-II-m-B-12764	Ruinele vilei Babám	oraș BORSEC	Aleea Primăverii f.n.	cca.1880
328	HR-II-m-B-12767	Vechea uzină electrică, azi depozit al stațiunii balneare	oraș BORSEC	Aleea Primăverii 7	1936
329	HR-II-m-B-12765	Vila 49, azi vila nr. 51 - Emil	oraș BORSEC	Aleea Primăverii 13	1936
330	HR-II-m-B-12766	Vila 50, azi vila nr. 53 - Doru	oraș BORSEC	Aleea Rotundă 4	1896
331	HR-II-m-B-12768	Fosta vilă nr. 56 - Barbu	oraș BORSEC	Aleea Stadionului 7	1880
332	HR-II-m-B-12770	Fosta vilă nr. 60	oraș BORSEC	Aleea Stadionului 12	înc. sec. XX
333	HR-II-m-B-12769	Pavilionul de protecție al izvorului nr. 10 (Kossuth)	oraș BORSEC	Str. Uzinei 4	1847
334	HR-II-m-B-12772	Biserica de lemn "Schimbarea la Față"	oraș BORSEC		

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
335	HR-II-m-B-12773	Moaară de vânt	sat CĂLUGĂRENI; comuna MĂRTINIȘ	În spatele casei cu nr. 9, pe dealul numit „Falu Feleit”, la cca. 400 m S de sat	sec. XIX sec. XVIII
336	HR-II-m-A-12774.03	Casa parohială romano-catolică	sat CĂRȚA; comuna CĂRȚA	248	
337	HR-II-a-A-12774	Ansamblul bisericii fortificate romano-catolice „Adormirea Maicii Domnului”	sat CĂRȚA; comuna CĂRȚA	281	1444 - 1720
338	HR-II-m-A-12774.01	Biserica romano-catolică „Adormirea Maicii Domnului”	sat CĂRȚA; comuna CĂRȚA	281	sec. XV - XVII
339	HR-II-m-A-12774.02	Incinta fortificată, cu turnul porții	sat CĂRȚA; comuna CĂRȚA	281	sec. XIV - XIX
340	HR-II-a-A-12775	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Simion și Iuda”	sat CETĂȚUIA; comuna SÂNSIMION	3	sec. XIV - XVIII
341	HR-II-m-A-12775.01	Biserica romano-catolică „Sf. Simion și Iuda”	sat CETĂȚUIA; comuna SÂNSIMION	3	sec. XVIII
342	HR-II-m-A-12775.02	Zid de incintă	sat CETĂȚUIA; comuna SÂNSIMION	3	sec. XVIII - XX
343	HR-II-a-B-12776	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Anton de Padua”	sat CICEU; comuna CICEU	152-153	sec. XX
344	HR-II-m-B-12776.02	Casa parohială romano-catolică	sat CICEU; comuna CICEU	152	1783, ext. 1850 (corul și sacristia)
345	HR-II-m-B-12776.01	Biserica romano-catolică „Sf. Anton de Padua”	sat CICEU; comuna CICEU	153	Înc. sec. XVIII
346	HR-II-m-B-12777	Capela romano-catolică „Sf. Maria Mare”	sat CIUCSÂNGEORGII; comuna CIUCSÂNGIORGII	12	sec. XV - XVIII
347	HR-I-a-A-12778	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Gheorghe”	sat CIUCSÂNGEORGII; comuna CIUCSÂNGIORGII	12	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
348	HR-II-m-A-12778.01	Biserica romano-catolică „Sf. Gheorghe”	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	12	sec. XV - XVIII
349	HR-II-m-A-12778.02	Incintă fortificată	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	12	1673
350	HR-II-a-B-12779	Gospodărie țărănească	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	68	sec. XIX
351	HR-II-m-B-12779.01	Casă	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	68	1958
352	HR-II-m-B-12779.02	Șură	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	68	sec. XIX
353	HR-II-a-B-12780	Gospodărie țărănească	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	69	sec. XIX
354	HR-II-m-B-12780.01	Casă	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	69	sec. XIX
355	HR-II-m-B-12780.02	Șură	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	69	sec. XIX
356	HR-II-m-B-12780.03	Poartă	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	130	1822
357	HR-II-m-B-12781	Casa de lemn Gál Sándor	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	159	1812
358	HR-II-m-B-12782	Poarta de lemn a casei Czilkó Regina	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	257	sec. XIX
359	HR-II-m-B-12784	Casa de lemn Albert József	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	394	1891
360	HR-II-m-B-12786	Casa natală a pictorului Márton Ferenc și poarta de lemn	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU	530	sec. XVIII, ref. 1840
361	HR-II-m-B-12787	Biserica „Sf. Gheorghe”	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU		

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
362	HR-II-a-B-12788	Gospodăria Tamás Irma	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 588 CIUCSÂNGIORGIU	588	sf. sec. XIX
363	HR-II-m-B-12788.01	Casă	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 588 CIUCSÂNGIORGIU	588	sf. sec. XIX
364	HR-II-m-B-12788.02	Bucătăria de vară	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 588 CIUCSÂNGIORGIU	588	sf. sec. XIX
365	HR-II-m-B-12788.03	Șură	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 605 CIUCSÂNGIORGIU	1824	1824
366	HR-II-m-B-12790	Poarta casei de lemn Gál Sándor	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 615 CIUCSÂNGIORGIU	615	sec. XIX
367	HR-II-a-B-12791	Gospodărie țărănească	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 615 CIUCSÂNGIORGIU	615	sec. XIX
368	HR-II-m-B-12791.01	Casă de lemn	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 615 CIUCSÂNGIORGIU	615	sec. XIX
369	HR-II-m-B-12791.02	Șură	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 616 CIUCSÂNGIORGIU	616	sec. XIX
370	HR-II-m-B-12792	Casă de lemn și poartă	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna 616 CIUCSÂNGIORGIU	f.n.	sec. XVI - XVIII
371	HR-II-m-B-12793	Biserica unitariană	sat CORUND; comuna CORUND	98	sec. XIX
372	HR-II-m-B-12794	Muzeul sătesc, cu poarta de lemn	sat CORUND; comuna CORUND	72	sec. XIV - XIX
373	HR-II-a-A-12795	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Cosma și Damian”	sat COZMENI; comuna COZMENI	72	sec. XIV, sec. XVII, sec. XIX
374	HR-II-m-A-12795.01	Biserica romano-catolică „Sf. Cosma și Damian”	sat COZMENI; comuna COZMENI	72	sec. XVII
375	HR-II-m-A-12795.02	Zid de incintă	sat COZMENI; comuna COZMENI	72	sec. XVII

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
376	HR-II-m-A-12795.03	Fosta casă parohială, azi sală de cateheză	sat COZMENI; comuna COZMENI	72	1720
377	HR-II-m-B-12796	Casa de lemn Szöcs Lajos	sat COZMENI; comuna COZMENI	202	1882
378	HR-II-a-A-12797	Ansamblul bisericii unitariene	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	49	sec. XIII - XIX
379	HR-II-m-A-12797.01	Biserica unitariană	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	49	sec. XIII - XIX
380	HR-II-m-A-12797.02	Zid de incintă	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	49	1821
381	HR-II-m-B-12798	Biserica romano-catolică	sat CRĂCIUNEL; comuna OCLAND	73	sec. XVII
382	HR-II-a-B-12799	Ansamblul urban "Piața Libertății I" - clădiri de locuit cu magazine la parter	oraș CRISTURU SECUIESC	Piața Libertății, nr. 1-T	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
383	HR-II-m-A-12819	Conacul Ugron	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Filiași 100	sec. XVII - XVIII
384	HR-II-m-B-12800	Biserica reformată	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Kriza János 12	1822 - 1834, 1866
385	HR-II-m-B-12801	Fostul Tribunal, azi spital orașenesc	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Kriza János 26	înc. sec. XX
386	HR-II-m-B-12802	Casa Lengyel	oraș CRISTURU SECUIESC	Piața Libertății 7	sec. XIX
387	HR-II-m-B-12803	Casa Péter Imre	oraș CRISTURU SECUIESC	Piața Libertății 21	înc. sec. XIX
388	HR-II-m-B-12804	Fostul cazinou, azi Muzeul Molnár István	oraș CRISTURU SECUIESC	Piața Libertății 45	sec. XX
389	HR-II-m-A-12805	Biserica romano-catolică	oraș CRISTURU SECUIESC	Piața Libertății 61	sec. XV - XVIII

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
390	HR-II-m-B-12806	Gimnaziul Superior Unitarian, azi școală generală	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Orbán Balázs 16	1876
391	HR-II-a-B-12807	Ansamblul Conacului Gyárfás	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Petőfi Sándor 34	sec. XVIII - XIX
392	HR-II-m-B-12807.01	Conacul Gyárfás	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Petőfi Sándor 34	sec. XVIII, sec. XIX
393	HR-II-m-B-12807.02	Parc	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Timafalvi 24	sec. XX
394	HR-II-m-B-12808	Prima moară cu aburi	oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Timafalvi 24	sec. XIII - XVIII
395	HR-II-a-A-12809	Ansamblul bisericii reformate	sat CUȘMED; comuna ATID	85 -86	sec. XIII - XVIII
396	HR-II-m-A-12809.01	Biserica reformată	sat CUȘMED; comuna ATID	85 -86	sec. XIII - XVIII
397	HR-II-m-A-12809.02	Clopotniță de lemn	sat CUȘMED; comuna ATID	85 -86	1747
398	HR-II-m-A-12809.03	Zid de incintă	sat CUȘMED; comuna ATID	85 -86	sec. XVIII
399	HR-II-m-B-12810	Casa olarului Bereczki Zsigmond	sat CUȘMED; comuna ATID	147	1858
400	HR-II-a-A-12811	Ansamblul bisericii reformate	sat DAIA; comuna ULIEȘ	12	sec. XIV - XVIII
401	HR-II-m-A-12811.01	Biserica reformată	sat DAIA; comuna ULIEȘ	12	sec. XIV - XVIII
402	HR-II-m-A-12811.02	Zid-incintă	sat DAIA; comuna ULIEȘ	12	1779

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
403	HR-II-s-A-12812	Situl rural Dârjii	sat DÂRJIU; comuna DÂRJIU	Sit delimitat cf. avizului de clasare 809/E/1998 al Ministerului Culturii	sec. XV - XX
404	HR-II-a-A-12813	Ansamblul bisericii unitariene fortificate	sat DÂRJIU; comuna DÂRJIU	Str. Alszeg 164	sec. XV - XVIII
405	HR-II-m-A-12813.01	Biserica unitariană	sat DÂRJIU; comuna DÂRJIU	Str. Alszeg 164	sec. XV
406	HR-II-m-A-12813.02	Incintă fortificată	sat DÂRJIU; comuna DÂRJIU	Str. Alszeg 164	sec. XIV - XVIII
407	HR-II-a-A-12814	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Ioan Botezătorul”	sat DELNIȚA; comuna PĂULENI-CIUC	206 A	sec. XIV - XVIII
408	HR-II-m-A-12814.01	Biserica romano-catolică „Sf. Ioan Botezătorul”	sat DELNIȚA; comuna PĂULENI-CIUC	206 A	sec. XVIII
409	HR-II-m-A-12814.02	Zid de incintă	sat DELNIȚA; comuna PĂULENI-CIUC	206 A	înc. sec. XX
410	HR-II-m-B-12815	Măcelaria veche	sat DITRĂU; comuna DITRĂU	Str. Cerbului 7	1750-1800
411	HR-II-a-B-12816	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Ecaterina”	sat DITRĂU; comuna DITRĂU	Str. Libertății 27	1747
412	HR-II-m-B-12816.01	Biserica romano-catolică „Sf. Ecaterina”	sat DITRĂU; comuna DITRĂU	Str. Libertății 27	1760,1771
413	HR-II-m-B-12816.02	Zid de incintă, cu ediculul porții	sat DITRĂU; comuna DITRĂU	Str. Libertății 27	sec. XIII - XIX
414	HR-II-a-A-12817	Ansamblul bisericii reformate	sat FELICIENI; comuna FELICIENI 19	FELICIENI 19	sec. XIII - XIX
415	HR-II-m-A-12817.01	Biserica reformată	sat FELICIENI; comuna FELICIENI 19	FELICIENI 19	sec. XIII - XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
416	HR-II-m-A-12817.02	Zid de incintă	sat FELICIENI; comuna FELICIENI 19		1670
417	HR-II-m-B-12820	Biserică unitariană și reformată	localitatea FILIAȘI; oraș CRISTURU SECUIESC	Str. Filiași 59	1801 - 1803
418	HR-II-a-A-12822	Ansamblul bisericii reformate	sat FORȚENI; comuna FELICIENI 6		sec. XIV - XIX
419	HR-II-m-A-12822.01	Biserica reformată	sat FORȚENI; comuna FELICIENI 6		sec. XIV - XIX
420	HR-II-m-A-12822.02	Zid de incintă	sat FORȚENI; comuna FELICIENI 6		sec. XIV - XIX
421	HR-II-m-B-12823	Clopotnița de lemn a bisericii romano-catolice	sat FRUMOASA; comuna FRUMOASA	Str. Bisericii lângă casa cu nr. 109	sec. XIX
422	HR-II-m-B-12824	Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”	sat GĂLAUȚAȘ; comuna GĂLAUȚAȘ	129	1791, 1903 strămutată din Toplița în Gălauțaș
423	HR-II-a-B-12825	Ansamblul urban „Piața Libertății II” - clădiri de locuit cu magazine la parter	municipiul GHEORGHENI	Piața Libertății de la nr. 1-30 și str. Márton Áron de la 1-7	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
424	HR-II-m-B-12828	Clădirea primei Cooperative de Credit	municipiul GHEORGHENI	Str. Băii 5	înc. sec. XIX
425	HR-II-m-B-12829	Clopotnița de lemn a bisericii romano-catolice	municipiul GHEORGHENI	Str. Békény (Belchiel) 70	sec. XIX
426	HR-II-m-B-12830	Moară de apă, fosta moară Tinka	municipiul GHEORGHENI	Str. Békény (Belchiel) 77	1868
427	HR-II-a-A-12838	Ansamblul bisericii armeano-catolice „Nașterea Maicii Domnului”	municipiul GHEORGHENI	Str. Biserica Armeană 1	sec. XVII - XVIII
428	HR-II-m-A-12838.01	Biserica armeano-catolică „Nașterea Maicii Domnului”	municipiul GHEORGHENI	Str. Biserica Armeană 1	sec. XVII - XVIII
429	HR-II-m-A-12838.02	Capelă	municipiul GHEORGHENI	Str. Biserica Armeană 1	1650

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
430	HR-II-m-A-12838.03	Zid de incintă	municipiul GHEORGHIENI	Str. Biserica Armeană 1	1748
431	HR-II-m-B-12827	Clopotnița de lemn a bisericii romano-catolice	municipiul GHEORGHIENI	Str. Clopotniței 2	sec. XIX
432	HR-II-m-B-12831	Biserica „Sf. Gheorghe”	municipiul GHEORGHIENI	Str. Cristea Miron 10	1929 - 1937
433	HR-II-m-B-12832	Conacul "Benedek"	municipiul GHEORGHIENI	Str. Gábor Áron 18	1840
434	HR-II-m-B-12833	Tribunal, azi Judecătoria	municipiul GHEORGHIENI	Str. Kossuth Lajos 4	Înc. sec. XX
435	HR-II-m-B-12834	Liceul Salamon Ernő	municipiul GHEORGHIENI	Bd. Lacul Roșu 3-5	1911 - 1915
436	HR-II-m-B-12835	Casa Czarar	municipiul GHEORGHIENI	Str. Márton Áron 7	sec. XVII - XVIII
437	HR-II-a-A-12836	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Nicolae”	municipiul GHEORGHIENI	Str. Márton Áron 9-11	sec. XV - XVIII
438	HR-II-m-A-12836.01	Biserica romano-catolică „Sf. Nicolae”	municipiul GHEORGHIENI	Str. Márton Áron 9-11	1756
439	HR-II-m-A-12836.02	Zidul de incintă	municipiul GHEORGHIENI	Str. Márton Áron 9-11	1758
440	HR-II-m-A-12836.03	Casa parohială veche	municipiul GHEORGHIENI	Str. Márton Áron 10, 12, 14	sec. XVIII - XIX
441	HR-II-a-B-12837	Ansamblul urban "Str. Márton Áron"	municipiul GHEORGHIENI	Piața Petőfi Sándor 4	sec. XIX
442	HR-II-m-B-12839	Casa parohială armeano-catolică	municipiul GHEORGHIENI	Str. Rákoczi Ferenc 1	1770 - 1787
443	HR-II-m-B-12840	Muzeul orașenesc "Tarisznas Marton" (fosta casă Vertan)	municipiul GHEORGHIENI		

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
444	HR-II-m-B-12842	Casă de piatră (fosta casă Benedek Iulianna)	sat GHIFEȘ; comuna MĂRTINIȘ	22	sec. XVIII
445	HR-II-a-B-12843	Gospodărie țărănească	sat HODOȘA; comuna SĂRMAȘ	1542	înc. sec. XX
446	HR-II-m-B-12843.01	Casă	sat HODOȘA; comuna SĂRMAȘ	1542	înc. sec. XX
447	HR-II-m-B-12843.02	Bucătărie de vară	sat HODOȘA; comuna SĂRMAȘ	1542	înc. sec. XX
448	HR-II-m-B-12843.03	Celar	sat HODOȘA; comuna SĂRMAȘ	1542	înc. sec. XX
449	HR-II-m-B-12843.04	Șură	sat IGHIU; comuna ULIEȘ	Lângă nr. 56	1784, 1792
450	HR-II-m-B-12844	Biserica reformată	sat IMPER; comuna PLĂIEȘII DE JOS	116	1901
451	HR-II-m-B-12845	Casa Vâncosa M. Éva	sat IMPER; comuna PLĂIEȘII DE JOS	288	1833
452	HR-II-m-B-12846	Conacul Balázsi	sat INEU; comuna CĂRȚA	Str. Oltmejeke 222	1874
453	HR-II-a-B-12847	Gospodărie țărănească	sat INEU; comuna CĂRȚA	Str. Oltmejeke 222	1874
454	HR-II-m-B-12847.01	Casă	sat INEU; comuna CĂRȚA	Str. Oltmejeke 222	1874
455	HR-II-m-B-12847.02	Bucătărie de vară	sat INEU; comuna CĂRȚA	Str. Oltmejeke 222	1874
456	HR-II-m-B-12847.03	Grajd	sat INEU; comuna CĂRȚA	Str. Oltmejeke 222	1874
457	HR-II-a-A-12848	Ansamblul bisericii unitariene	sat INLĂCENI; comuna ATID	80	sec. XV - XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
458	HR-II-m-A-12848.01	Biserica unitariană	sat INLĂCENI; comuna ATID	80	sec. XV - XIX, turn 1688
459	HR-II-m-A-12848.02	Zid de incintă	sat INLĂCENI; comuna ATID	80	1753
460	HR-II-a-B-12849	Ansamblul bisericii romano-catolice	sat JOSENI; comuna JOSENI	633	sec. XIII - XIX
461	HR-II-m-B-12849.01	Biserica romano-catolică	sat JOSENI; comuna JOSENI	633	sec. XIII - XVIII
462	HR-II-m-B-12849.02	Casa parohială	sat JOSENI; comuna JOSENI	633	1878
463	HR-II-m-A-12851	Capela romano-catolică	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	pe dealul Szármány	sec. XVI
464	HR-II-a-A-12852	Ansamblul bisericii romano-catolice	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	548	sec. XIII - XVIII
465	HR-II-m-A-12852.01	Biserica romano-catolică "A Tuturor Sfinților"	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	548	1235, sec. XV - XVIII
466	HR-II-m-A-12852.02	Zid de incintă	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	548	sec. XVII - XVIII
467	HR-II-a-A-12853	Mănăstirea Franciscană	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	549	sec. XVI - XIX
468	HR-II-m-A-12853.01	Biserica mănăstirii franciscane, cu capela și cripta	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	549	1558, sec. XVI - XVII
469	HR-II-m-A-12853.02	Claustrul mănăstirii franciscane	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	549	1558, ref. sec. XVIII
470	HR-II-a-A-12854	Ansamblul castelului Lăzar	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	709	sec. XVI - XVIII
471	HR-II-m-A-12854.01	Corpul porții (casa veche)	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	709	1532, sec. XVIII

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
472	HR-II-m-A-12854.02	Sala cavalerilor (sala dietei)	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1532,sec. XVIII	
473	HR-II-m-A-12854.03	Casa doamnelor	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1532,sec. XVIII	
474	HR-II-m-A-12854.04	Bastionul sud-vestic	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1532,sec. XVIII	
475	HR-II-m-A-12854.05	Bastionul sud-estic	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1532,sec. XVIII	
476	HR-II-m-A-12854.06	Bastionul nord-vestic	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1532,sec. XVIII	
477	HR-II-m-A-12854.07	Bastionul nord-estic	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1532,sec. XVIII	
478	HR-II-m-A-12854.08	Temnița	sat LAZAREA; comuna LAZAREA 709	1631 - 1632	
479	HR-II-m-A-12854.09	Zidul de incintă și ruinele fostelor clădiri din interiorul incintei	sat LAZAREȘTI; comuna COZMENI	1883	
480	HR-II-m-B-12855	Biserica romano-catolică "Ziua Domnului"	sat LAZAREȘTI; comuna COZMENI	sec. XVIII	
481	HR-II-m-B-12856	Biserica "Sf. Nicolae"	sat LAZAREȘTI; comuna COZMENI	sec. XV - XIX	
482	HR-II-a-A-12857	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf.Duh"	sat LELICENI; comuna LELICENI 37	sec. XV - XIX	
483	HR-II-m-A-12857.01	Biserica romano-catolică "Sf. Duh"	sat LELICENI; comuna LELICENI 37	sec. XVII	
484	HR-II-m-A-12857.02	Zid de incintă	sat LELICENI; comuna LELICENI 37	1866	
485	HR-II-m-B-12859	Fântână de sare, acoperită	sat LUETA; comuna LUETA	Lângă nr.481	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
486	HR-II-m-B-12858	Piuă	sat LUETA; comuna LUETA	340	sec. XIX, ref. 1921, cu piese originale
487	HR-II-m-B-12860	Casa Ladó	sat LUETA; comuna LUETA	995	mijl. sec. XIX
488	HR-II-m-B-12861	Moară de apă	sat LUNCA DE JOS; comuna LUNCA DE JOS	Str. Principală 605	sec. XIX
489	HR-II-m-B-12862	Casă de lemn cu cuptor în pridvor	sat LUPENI; comuna LUPENI	Str. Pap 513	sec. XIX
490	HR-II-a-A-12863	Ansamblul bisericii reformate	sat LUTIȚA; comuna MUGENI	307	sec. XV - XVIII
491	HR-II-m-A-12863.01	Biserica reformată	sat LUTIȚA; comuna MUGENI	307	sec. XV - XVIII
492	HR-II-m-A-12863.02	Zid de incintă cu turn de poartă	sat LUTIȚA; comuna MUGENI	307	1628, 1729
493	HR-II-m-B-12864	Moară de apă	sat MĂDĂRAȘ; comuna MĂDĂRAȘ	629	înc. sec. XIX
494	HR-II-a-B-12865	Ansamblul bisericii unitariene	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	33	sec. XV - XIX
495	HR-II-m-B-12865.01	Biserica unitariană	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	33	1889
496	HR-II-m-B-12865.02	Ruinele incintei fortificate și turnul de poartă	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	33	sec. XV
497	HR-II-m-B-12866	Casa Kerekes Julcsa, cu poarta	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	135	sf. sec. XIX
498	HR-II-m-A-12867	Conacul Ugron	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	181	1790
499	HR-II-a-B-12868	Gospodăria Szabó Dénes	sat MĂRTINIȘ; comuna MĂRTINIȘ	Str. Superioară 108	sec. XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
500	HR-II-m-B-12868.01	Casă	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 108	1892
501	HR-II-m-B-12868.02	Bucătărie	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 108	sec. XIX
502	HR-II-m-B-12868.03	Șură	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 108	1892
503	HR-II-m-B-12868.04	Poartă de piatră	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 108	sec. XIX
504	HR-II-a-B-12869	Gospodăria Blága Andrásné	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 139	sec. XIX
505	HR-II-m-B-12869.01	Casă	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 139	sec. XIX
506	HR-II-m-B-12869.02	Poartă de piatră	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 140	sec. XIX
507	HR-II-a-B-12870	Gospodăria Bató Vilmos	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 140	sec. XIX
508	HR-II-m-B-12870.01	Casă	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 140	sec. XIX
509	HR-II-m-B-12870.02	Poartă de piatră	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 191	sec. XIX
510	HR-II-a-B-12871	Gospodăria Dombi Vilma	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 191	sec. XIX
511	HR-II-m-B-12871.01	Casă	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 191	sec. XIX
512	HR-II-m-B-12871.02	Poartă de piatră	sat MĂRTINIȘ	comuna MĂRTINIȘ Str. Superioară 191	sec. XIX
513	HR-I-a-B-12872	Ansamblul bisericii reformate	sat MĂRTIȘENI	comuna MUGENI 3	sec. XV - XVIII

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
514	HR-II-m-B-12872.01	Biserica reformată	sat MĂTIȘENI; comuna MUGENI	3	sec. XV - XVIII
515	HR-II-m-B-12872.02	Zid de incintă	sat MĂTIȘENI; comuna MUGENI	3	sec. XV - XVIII
516	HR-II-m-B-12873	Biserica unitariană	sat MEDIȘORU MARE; comuna ȘIMONEȘTI	44 -45	sec. XV - XIX
517	HR-II-m-B-12874	Biserica unitariană	sat MEREȘTI; comuna MEREȘTI	Str. Principala 553	1789 - 1793
518	HR-II-m-B-12876	Moară de apă	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	44	înc. sec. XIX
519	HR-II-a-A-12875	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Mihail”	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	184 A	sec. XV - XIX
520	HR-II-m-A-12875.01	Biserica romano-catolică „Sf. Mihail”	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	184 A	sec. XV - XIX
521	HR-II-m-A-12875.02	Zid de incintă	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	184 A	sec. XVII
522	HR-II-m-B-12877	Conacul Bialis	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	254 A	înc. sec. XIX
523	HR-II-m-B-12878	Fostă cârciumă, azi casa de lemn (Balogh Anna),	sat MIHĂILENI; comuna MIHĂILENI	315	1889
524	HR-II-a-A-12880	Ansamblul bisericii romano-catolice „A Tuturor Sfinților”	sat MISENTEA; comuna LELICENI	178	sec. XIII - XIX
525	HR-II-m-A-12880.01	Biserica romano-catolică „A Tuturor Sfinților”	sat MISENTEA; comuna LELICENI	178	1330, sec. XV - XIX
526	HR-II-m-A-12880.02	Zid de incintă	sat MISENTEA; comuna LELICENI	178	1247, sec. XV - XIX
527	HR-II-a-A-12881	Ansamblul bisericii reformate	sat MUGENI; comuna MUGENI	232	sec. XIII - XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
528	HR-II-m-A-12881.01	Biserica reformată	sat MUGENI; comuna MUGENI	232	sec. XIII - XIX
529	HR-II-m-A-12881.02	Zid de incintă	sat MUGENI; comuna MUGENI	232	sec. XIII - XIX
530	HR-II-a-B-12882	Ansamblul bisericii reformate	sat MUJUNA; comuna DÂRJIU	54	sec. XV - înc. sec. XIX
531	HR-II-m-B-12882.01	Biserica reformată	sat MUJUNA; comuna DÂRJIU	54	sec. XV - înc. sec. XIX
532	HR-II-m-B-12882.02	Turn-dopotrniță	sat MUJUNA; comuna DÂRJIU	54	sec. XV - înc. sec. XIX
533	HR-II-m-B-12882.03	Zid de incintă (fragmente)	sat MUJUNA; comuna DÂRJIU	54	sec. XV - XIX
534	HR-II-a-A-12883	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf.Nicolae"	sat NICOLEȘTI; comuna FRUMOASA	96	sec. XV - XIX
535	HR-II-m-A-12883.01	Biserica romano-catolică "Sf.Nicolae"	sat NICOLEȘTI; comuna FRUMOASA	96	sec. XV - XIX
536	HR-II-m-A-12883.02	Zid de incintă	sat NICOLEȘTI; comuna FRUMOASA	96	sec. XVII
537	HR-II-m-A-12883.03	Casa parohială veche	sat NICOLEȘTI; comuna FRUMOASA	96	1824
538	HR-II-a-B-12884	Ansamblul bisericii unitariene	sat OCLAND; comuna OCLAND	58	sec. XIII-XX
539	HR-II-m-B-12884.01	Biserica unitariană	sat OCLAND; comuna OCLAND	58	sec. XIII - XX
540	HR-II-m-B-12884.02	Zidul de incintă cu turnul de poartă	sat OCLAND; comuna OCLAND	58	1654 (turn), 1750 (zid)
541	HR-II-m-B-12885	Casa de lemn (Fábíán Vince), cu cuptor de ceramică smălțuită	sat OCNA DE SUS; comuna PRAID	144	înc. sec. XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
542	HR-II-a-A-12886	Ansamblul bisericii reformate	sat OCNA DE SUS; comuna PRAID	261 -262	sec. XIV - XIX
543	HR-II-m-A-12886.01	Biserica reformată	sat OCNA DE SUS; comuna PRAID	261 -262	sec. XIV - XIX
544	HR-II-m-A-12886.02	Zid de incintă	sat OCNA DE SUS; comuna PRAID	261 -262	1780
545	HR-II-m-B-12887	Cetatea Budvar	municipiul ODORHEIU SECUIESC	La ieșirea sudică din oraș, pe dealul numit „Buda Vâr”, la oca. 2 km spre vest	sec. X - XI
546	HR-II-a-B-12888	Ansamblul urban "Str. Bethlen Gábor"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bethlen Gábor de la nr. 1-16	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
547	HR-II-a-B-12889	Ansamblul urban "Str. Cetății" - case de breslaș cu atelier și prăvălie la parter	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Cetății nr. 1-6	sec. XIX
548	HR-II-a-B-12890	Ansamblul urban "Str. Kossuth Lajos" - strada comercială	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Kossuth Lajos	sec. XVIII - XX
549	HR-II-a-B-12891	Ansamblul urban "Piața"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Primăriei, Piața Márton Aron, Piața Libertății	sec. XVIII - XIX
550	HR-II-a-B-12892	Ansamblul urban "Str. Tompa László"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Tompa László	sec. XIX
551	HR-II-a-A-12893	Ansamblul capelei romano-catolice "Inima lui Iisus"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bazinului 2	sec. XIII - XVI
552	HR-II-m-A-12893.01	Capela romano-catolică "Inima lui Iisus"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bazinului 2	sec. XIII - XVI
553	HR-II-m-A-12893.02	Zid de incintă	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bazinului 2	sec. XIII - XVI
554	HR-II-m-B-12894	Casă (Szabó István)	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bethlen Gabor 16	1837

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
555	HR-II-m-B-12895	Biserica unitariană "Tamási Áron"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bethlen Gabor 50	1904
556	HR-II-m-B-12896	Spitalul orășenesc	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Bethlen Gabor 72	1886
557	HR-II-m-B-12897	Fostul gimnaziu catolic, azi Liceul teoretic "Tamási Áron"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Budai Nagy Antal 32	1912
558	HR-II-a-A-12898	Ansamboul bisericii romano-catolice „Sf. Nicolae”	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Budai Nagy Antal 34- 36	sec. XVII - XVIII
559	HR-II-m-A-12898.01	Biserica romano-catolică	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Budai Nagy Antal 34- 36	sec. XVII - XVIII
560	HR-II-m-A-12898.02	Casa parohială	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Kossuth Lajos 11	sf. sec. XIX
561	HR-II-m-B-12899	Ciădirea primei tipografii, azi unitate comercială	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Kossuth Lajos 20	sf. sec. XIX
562	HR-II-m-B-12900	Fostul restaurant „București”, azi unitate comercială	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Kossuth Lajos 24	1873, înc. sec. XX
563	HR-II-m-B-12901	Atelierul fotografic Kovács, cu vitrine originare	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Márton Áron 1	înc. sec. XVIII, transf. sec. XIX, 1910 - 1912
564	HR-II-m-B-12902	Școala de aplicație a liceului "Benedek Elek", fosta grădiniță Maria Valeria	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Márton Áron 1-2	sf. sec. XIX, 1910 - 1912
565	HR-II-m-B-12904	Liceul reformat „Baczkamadarasi Kis Gergely”	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Márton Áron 2	1910 - 1912
566	HR-II-m-B-12905	Școala Normală "Benedek Elek", corp A	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Márton Áron 3	1870
567	HR-II-m-B-12906	Școala Normală "Benedek Elek", corp C	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Márton Áron 11	1781
568	HR-II-m-B-12903	Biserica reformată	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Márton Áron 11	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
569	HR-II-m-B-12907	Vila Nyirő	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Nyirő Jozsef 5	inc. sec. XX
570	HR-II-m-B-12908	Casă	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Orbán Balázs 132	sec. XIX
571	HR-II-m-B-12909	Conacul Ugron	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Orbán Balázs 154	1858
572	HR-II-m-B-12910	Fostul sediu al comitatului Odorhei, azi primărie	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Primăriei 5	1896
573	HR-II-m-B-12911	Casă	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Piața Primăriei 12	sec. XIX
574	HR-II-m-B-12912	Casă de meșteșugar, cu prăvălie și atelier	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Szent Imre 25	sec. XVIII
575	HR-II-m-B-12913	Casă de meșteșugar cu prăvălie la parter (Urogdi Anna)	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Szent Imre 33	sf. sec. XIX
576	HR-II-m-B-12914	Casă cu prăvălie și atelier	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Szent Imre 39	sec. XIX
577	HR-II-m-B-12915	Casă de meșteșugar, cu prăvălie la parter	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Szent Imre 41	sec. XIX
578	HR-II-a-B-12916	Fosta Mănăstire franciscană, azi mănăstire a Ordinului Clariselor	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Tamási Áron 2	1713 - 1779
579	HR-II-m-B-12916.01	Biserica "Sf. Apostoli Petru și Pavel" a fostei mănăstiri franciscane	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Tamási Áron 2	1779
580	HR-II-m-B-12916.02	Claustru	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Tamási Áron 2	1713
581	HR-II-m-A-12917	Școală agricolă, azi Grupul școlar "Eotvos Jozsef"	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Tompa László 12	1892
582	HR-II-m-A-12918	Ruinele cetății Székely Támadt	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Tompa László 12	1562

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
583	HR-II-m-B-12919	Stație de electrificare, azi birouri	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Uzinei 9	1904
584	HR-II-m-B-12920	Biserica unitariană	sat ORĂȘENI; comuna MĂRTINIȘ	144 A	1783 - 1785
585	HR-II-a-B-12921	Ansamblul bisericii reformate	sat PĂLTINIȘ; comuna LUPENI	16	1795
586	HR-II-m-B-12921.01	Biserica reformată	sat PĂLTINIȘ; comuna LUPENI	16	1795
587	HR-II-m-B-12921.02	Clopotniță de lemn	sat PĂLTINIȘ; comuna LUPENI	16	1875
588	HR-II-m-B-12922	Poartă secuiască	sat PĂULENI-CIUIC; comuna PĂULENI-CIUIC	60	sec. XIV - XVIII
589	HR-II-a-B-12923	Ansamblul bisericii unitariene	sat PETRENI; comuna MĂRTINIȘ	81	sec. XIV - XVIII
590	HR-II-m-B-12923.01	Biserica unitariană	sat PETRENI; comuna MĂRTINIȘ	81	1526 (turn), sec. XVIII
591	HR-II-m-B-12923.02	Incinta fortificată (fragmente), cu turn-clopotniță	sat PETRENI; comuna MĂRTINIȘ	81	sec. XIV - XX
592	HR-II-a-A-12926	Ansamblul bisericii romano-catolice "Christos Rege"	sat PLĂIEȘII DE JOS; comuna PLĂIEȘII DE JOS	1	sec. XIV - XX
593	HR-II-m-A-12926.01	Biserica romano-catolică "Christos Rege", cu cripta	sat PLĂIEȘII DE JOS; comuna PLĂIEȘII DE JOS	1	sec. XVIII
594	HR-II-m-A-12926.02	Zid de incintă	sat PLĂIEȘII DE JOS; comuna PLĂIEȘII DE JOS	1	sec. XIX
595	HR-II-m-B-12927	Casă de lemn	sat PLĂIEȘII DE JOS; comuna PLĂIEȘII DE JOS	92	1886
596	HR-II-m-B-12928	Poartă de lemn	sat PLĂIEȘII DE JOS; comuna PLĂIEȘII DE JOS	327	

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
597	HR-II-a-A-12929	Ansamblul bisericii reformate	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	202 -203	sec. XIII - XIX
598	HR-II-m-A-12929.01	Biserica reformată	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	202 -203	sec. XIII - XIX
599	HR-II-m-A-12929.02	Zid de incintă	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	202 -203	sec. XVII
600	HR-II-m-B-12930	Casă de lemn, fosta casă parohială greco-catolică	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	384	sec. XX
601	HR-II-a-A-12931	Ansamblul bisericii „Sf. Nicolae”	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	412	1787
602	HR-II-m-A-12931.01	Biserica „Sf. Nicolae”	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	412	1787
603	HR-II-m-A-12931.02	Zid de incintă	sat PORUMBENII MARI; comuna PORUMBENII MARI	412	1787
604	HR-II-m-B-12932	Clopotniță de lemn a bisericii romano-catolice	sat POTIOND; comuna CIUCSÂNGIORGIU	La capătul nordic al satului, pe dâmbul Haranglab	sec. XIX
605	HR-II-a-B-12934	Ansamblul bisericii reformate	sat PRAID; comuna PRAID	1036	sec. XVIII - XX
606	HR-II-m-B-12934.01	Biserica reformată	sat PRAID; comuna PRAID	1036	1790
607	HR-II-m-B-12934.02	Poartă de lemn	sat PRAID; comuna PRAID	1036	1944
608	HR-II-m-B-12935	Fosta cancelarie a minei de sare, azi dispensar medical	sat PRAID; comuna PRAID	Str. Republicii 382	înc. sec. XIX
609	HR-II-m-B-12936	Capela romano-catolică „Sf. Filip și Iacob”	sat RACU; comuna SICULENI	Pe dealul Bogáth, la cca. 2 km V de sat	sec. XVI - XVIII, 1725
610	HR-II-m-B-12937	Conacul Cserei, cu poarta de piatră	sat RACU; comuna RACU	141	1667, transformat 1935

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
611	HR-II-a-A-12938	Ansamblul bisericii romano-catolice "Sf. Maria Mică"	sat RACU; comuna RACU	168 A	sec. XIV - XVIII
612	HR-II-m-A-12938.01	Biserica catolică "Sf. Maria Mică"	sat RACU; comuna RACU	168 A	sec. XIV - XVIII
612	HR-II-m-A-12938.02	Incinta fortificată, cu capela	sat RACU; comuna RACU	168 A	sec. XVII, 1827
613	HR-II-m-B-12939	Moară de apă și piură	sat REMETEA; comuna REMETEA Pe pâraul "Eszenyó", în cartierul Ciutacu, la cca. 7 km de sat		1875
614	HR-II-m-B-12940	Joagăr	sat REMETEA; comuna REMETEA 605 pe pâraul "Eszenyó"		sec. XIX
615	HR-II-m-B-12941	Casa de lemn Nemes Ferenc	sat RUGĂNEȘTI; comuna SIMONEȘTI	129	sec. XIX
616	HR-II-a-A-12942	Ansamblul bisericii reformate	sat RUGĂNEȘTI; comuna SIMONEȘTI	175	sec. XIII - XIX
617	HR-II-m-A-12942.01	Biserica reformată	sat RUGĂNEȘTI; comuna SIMONEȘTI	175	sec. XIII - XV
618	HR-II-m-A-12942.02	Zid de incintă	sat RUGĂNEȘTI; comuna SIMONEȘTI	175	sec. XIX
619	HR-II-m-B-12943	Casă, fostul Muzeu Sătesc	sat RUGĂNEȘTI; comuna SIMONEȘTI	178 A, 179	sec. XVIII
620	HR-II-m-B-12945	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	129	1903
621	HR-II-m-B-12946	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	158 A	1896
622	HR-II-m-B-12947	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	193	1875
623	HR-II-m-B-12948	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	210	1914

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
625	HR-II-m-B-12949	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	398	1896
626	HR-II-m-B-12950	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	399	1900
627	HR-II-m-B-12951	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	400	1879
628	HR-II-m-B-12952	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	401	1906
629	HR-II-m-B-12953	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	402	1903
630	HR-II-m-B-12954	Poartă de lemn	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	423	1896
631	HR-II-a-B-12944	Porți securitești	sat SATU MARE; comuna SATU MARE	Str. Principală de la nr. 187 – la 245 și de la nr. 398 – la 444	sec. XIX
632	HR-II-a-B-12955	Ansamblul bisericii reformate	sat SATU MIC; comuna LUPENI	31	sec. XVII - XVIII
633	HR-II-m-B-12955.01	Biserica reformată	sat SATU MIC; comuna LUPENI	31	1620
634	HR-II-m-B-12955.02	Clopotnița de lemn a bisericii reformate	sat SATU MIC; comuna LUPENI	31	sec. XVIII
635	HR-II-m-B-12956	Biserica reformată	sat SATU NOU; comuna SICULENI		1801
636	HR-II-a-B-12957	Ansamblul bisericii unitariene	sat SATU NOU; comuna OCLAND	49	sf. sec. XVIII - înc. sec. XIX
637	HR-II-m-B-12957.01	Biserica unitariană	sat SATU NOU; comuna OCLAND	49	1798 - 1801
638	HR-II-m-B-12957.02	Zid de incintă	sat SATU NOU; comuna OCLAND	49	1827

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
639	HR-II-m-B-12958	Turnul-copotniță al bisericii „Sf. Arhangheli”	sat SĂCEL; comuna SĂCEL	38	cca. 1770
640	HR-II-a-A-12959	Ansamblul capelei romano-catolice „Ziua Domnului”	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	515	sec. XV - XVIII
641	HR-II-m-A-12959.01	Capela romano-catolică „Ziua Domnului”	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	515	sec. XV - XVIII
642	HR-II-m-A-12959.02	Zid de incintă	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	515	sec. XV - XVIII
643	HR-II-a-A-12960	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Ștefan”	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	572	sec. XIV - XIX
644	HR-II-m-A-12960.01	Biserica romano-catolică „Sf. Ștefan”	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	572	sec. XIV - XVIII
645	HR-II-m-A-12960.02	Zid de incintă	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	572	sec. XVII
646	HR-II-m-A-12960.03	Casă parohială	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	572	mijl. sec. XIX
647	HR-II-m-A-12960.04	Cruce de piatră	sat SÂNCRĂIENI; comuna SÂNCRĂIENI	572	1746
648	HR-II-m-B-12961	Poartă de lemn	sat SÂNDOMINIC; comuna SÂNDOMINIC	Str. Alszeg 1700	1868
649	HR-II-m-B-12962	Biserica de lemn „Sf. Arhangheli”	sat SÂNDOMINIC; comuna SÂNDOMINIC	Str. Temető 12671 A	1787, înc. sec. XIX
650	HR-II-a-A-12963	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Dominic”	sat SÂNDOMINIC; comuna SÂNDOMINIC	Str. Templom 1647	sec. XIII - XIX
651	HR-II-m-A-12963.01	Biserica romano-catolică „Sf. Dominic”	sat SÂNDOMINIC; comuna SÂNDOMINIC	Str. Templom 1647	sec. XIII - XIX
652	HR-II-m-A-12963.02	Zid de incintă	sat SÂNDOMINIC; comuna SÂNDOMINIC	Str. Templom 1647	1813

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
653	HR-II-a-B-12964	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Martin”	sat SĂNMARTIN; comuna SĂNMARTIN	33	1750 - 1825
654	HR-II-m-B-12964.01	Biserica romano-catolică „Sf. Martin”	sat SĂNMARTIN; comuna SĂNMARTIN	33	1749, 1802 - 1817
655	HR-II-m-B-12964.02	Zid de incintă	sat SĂNMARTIN; comuna SĂNMARTIN	33	sec. XIX
656	HR-II-m-B-12965	Capela romano-catolică	sat SĂNMARTIN; comuna SĂNMARTIN	368 -369	1564, modif. 1743
657	HR-II-m-B-12967	Casă de lemn	sat SĂNSIMION; comuna SĂNSIMION	37	sec. XIX
658	HR-II-m-A-12968	Conacul Endes Miklos, azi grădiniță	sat SĂNSIMION; comuna SĂNSIMION	229	înc. sec. XIX
659	HR-II-m-A-12969	Capela romano-catolică „Sf. Margareta”	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	La cca. 1,5 km sud de zona numită „Alszege”	sec. XV - XVIII
660	HR-II-m-B-12970	Casa Henter	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	zona Pálszeg	sec. XVIII
661	HR-II-m-B-12971	Moaară de apă și joagăr	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	276	1878
662	HR-II-a-A-12972	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Rege Emeric”	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	520	sec. XV - XVIII
663	HR-II-m-A-12972.01	Biserica romano-catolică „Sf. Rege Emeric”	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	520	sec. XVI, 1777
664	HR-II-m-A-12972.02	Zid de incintă	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	520	sec. XV
665	HR-II-a-A-12973	Ansamblul conacului Henter	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	545	sec. XVIII
666	HR-II-m-A-12973.01	Conacul Henter	sat SĂNTIMBRU; comuna SĂNTIMBRU	545	sec. XVIII

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
667	HR-II-m-A-12973.02	Poartă de piatră	sat SÂNTIMBRU; comuna SÂNTIMBRU	545	sec. XVIII
668	HR-II-m-B-12974	Capela romano-catolică, din lemn	localitatea SECU; oraș TOPLIȚA f.n.		sec. XX
669	HR-II-m-B-12975	Biserica unitariană	sat SECUIENI; comuna SECUIENI 31		1812 - 1816
670	HR-II-m-B-12976	Casă de lemn (Vasile Puflea)	sat SECUIENI; comuna SECUIENI 234		sec. XIX
671	HR-II-m-B-12879	Poartă de lemn, sculptată	sat SICULENI; comuna SICULENI 45		sec. XIX
672	HR-II-m-B-12977	Școala generală „Zöld Péter”	sat SICULENI; comuna SICULENI 225		1885
673	HR-II-m-B-12978	Moară de apă	sat SUB CETATE; comuna ZETEA 187		1854
674	HR-II-m-B-20314	Grajdul gospodăriei Vasile Coffas	sat SUBCETATE; comuna SUBCETATE 405		inc. sec. XX
675	HR-II-m-B-12980	Moară de apă	sat SUSENI; comuna SUSENI 558		1875
676	HR-II-m-B-12981	Clopotnița de lemn a bisericii reformate	sat ȘICLOD; comuna ATID 242		1784
677	HR-II-m-B-12982	Biserica unitariană, cu turnul-clopotniță	sat ȘIMONEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI 246		1808 - 1811, 1818 (turn)
678	HR-II-m-B-12983	Biserica reformată	sat ȘOIMUȘU MIC; comuna SĂCEL 34		sec. XVII - XVIII
679	HR-II-m-B-12984	Clopotnița de lemn a bisericii unitariene	sat TĂRCEȘTI; comuna ȘIMONEȘTI 65		1734
680	HR-II-m-B-12985	Biserica reformată	sat TĂURENI; comuna FELICIENI 103		1680, ref. 1814 și 1851

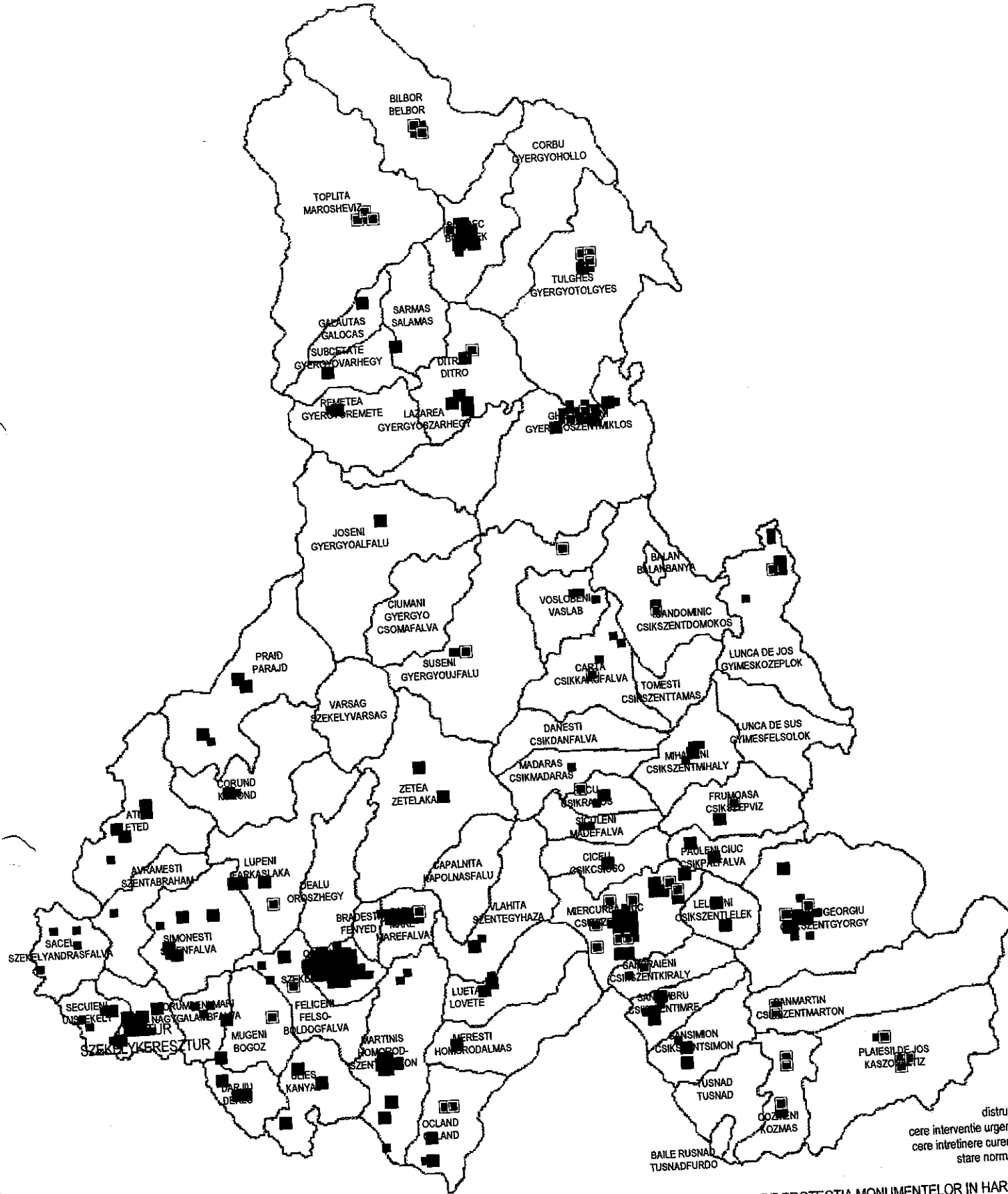
Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
681	HR-II-m-B-12986	Casa Sándor	sat TOMEȘTI; comuna CĂRȚA	737	mijl. sec. XVII
682	HR-II-m-B-12987	Ruinele turnului bisericii medievale "Csonkatorony"	sat TOMEȘTI; comuna CĂRȚA	Str. Ambrus vis-a-vis de nr. 551	sec. XV
683	HR-II-m-B-12988	Biserica ortodoxă „Sf. Arhangheli”	municipiul TOPLIȚA	Str. Ștefan cel Mare 2	1867
684	HR-II-m-A-12989	Biserica de lemn a mănăstirii „Sf. Ilie” din Stânceni	municipiul TOPLIȚA	Str. Ștefan cel Mare 68-70	1847, 1910 strămutată din Stânceni în Toplița
685	HR-II-m-A-12990	Biserica de lemn a fostei mănăstiri „Pătăul Doamnei” - Moglănești	municipiul TOPLIȚA	Str. Verii 19	1710, modif. sec. XIX
686	HR-II-m-B-12993	Capela de lemn „Sf. Petru și Pavel”	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	În spatele parcelei de pe str. Rezu Mare nr. 97	1922
687	HR-II-m-B-12995	Cuptor de var (Apostol Sabin)	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Str. Valea Frumoasă, vis-à-vis de numărul 835 A	sec. XIX
688	HR-II-m-B-12991	Moara de apă și joagărul Olar Gheorghe	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Str. Putna 50	1875
689	HR-II-m-A-12992	Biserica de lemn „Sf. Arhangheli”	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Str. Putna 239	1828
690	HR-II-a-B-20315	Gospodăria Vioarei Hangan	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Rezu Mare 100	înc. sec. XX
691	HR-II-m-B-20315.01	Casă	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Rezu Mare 100	înc. sec. XX
692	HR-II-m-B-20315.02	Șură	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Rezu Mare 100	înc. sec. XX
693	HR-II-m-B-20315.03	Șopron	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Rezu Mare 100	înc. sec. XX
694	HR-II-m-B-12994	Casă de lemn (Aurel Crușitu)	sat TULGHEȘ; comuna TULGHEȘ	Str. Valea Frumoasă 760	sf. sec. XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
695	HR-II-m-B-12996	Biserica unitariană	sat TURDENI; comuna ȘIMONEȘTI	58	1819 - 1823
696	HR-II-m-B-12998	Biserica de lemn „Sf. Gheorghe” și „Sf. Nicolae”	sat UILAC; comuna SĂCEL	28	1784, 1905 strămutată din Boiu, jud. Mureș în Uliaș
697	HR-II-m-B-12999	Biserica reformată	sat ULIEȘ; comuna ULIEȘ	109 bis	1798
698	HR-II-m-B-13000	Capela de lemn, romano-catolică „Schimbarea la Față”	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	Lângă casa 1181, pe pârâul Jăvârdi, în cimitir	sf. sec. XIX
699	HR-II-m-B-13001	Capela de lemn, romano-catolică „Sf. Anton”	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	Pe pârâul Javardi, lângă casa 1330	înc. sec. XX
700	HR-II-a-B-13002	Gospodăria Csillag Péter	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	1124	sec. XIX
701	HR-II-m-B-13002.01	Casă de lemn	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	1124	sec. XIX
702	HR-II-m-B-13002.02	Moară de apă	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	1124	sec. XIX
703	HR-II-m-B-13002.03	Tocilărie	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	1124	sec. XIX
704	HR-II-a-B-13003	Gospodăria Focze Istvan	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	822	înc. sec. XX
705	HR-II-m-B-13003.01	Casă	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	822	înc. sec. XX
706	HR-II-m-B-13003.02	Bucătărie de vară	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	822	înc. sec. XX
707	HR-II-m-B-13003.03	Șură	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	822	înc. sec. XX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
708	HR-II-m-B-13004	Piua pentru cerghi (Kicsi Károly) Tankó Péter	sat VALEA RECE; comuna LUNCA DE JOS	912	înc. sec. XX
709	HR-II-a-A-13005	Ansamblul bisericii romano-catolice „Sf. Ioan”	sat VALEA STRĂMBĂ; comuna SUSENI	202	sec. XV - XVIII
710	HR-II-m-A-13005.01	Biserica romano-catolică „Sf. Ioan”	sat VALEA STRĂMBĂ; comuna SUSENI	202	sec. XV - XVIII
711	HR-II-m-A-13005.02	Zid de incintă	sat VALEA STRĂMBĂ; comuna SUSENI	50	1804
712	HR-II-m-B-13006	Biserica reformată	sat VIDACUT; comuna SĂCEL	139	1868
713	HR-II-m-B-13007	Biserica „Adormirea Maicii Domnului”	oraș VLĂHIȚA	Zona "Banyatelep"	înc. sec. XX
714	HR-II-m-B-13008	Cuptoarele minei vechi	oraș VLĂHIȚA	Str. Spitalului 9	cca. 1860
715	HR-II-m-B-13009	Forja veche	sat VOȘLĂBENI; comuna VOȘLĂBENI	Vizavi de nr. 207	1880
716	HR-II-m-B-13012	Clopotnița de lemn a capelei romano-catolice	sat VOȘLĂBENI; comuna VOȘLĂBENI	100	1864
717	HR-II-m-B-13010	Biserica „Sf. Arhangheli”	sat VOȘLĂBENI; comuna VOȘLĂBENI	205 A	1860
718	HR-II-m-B-13011	Joagărul familiei Bencze	sat VOȘLĂBENI; comuna VOȘLĂBENI	296	1850
719	HR-II-m-B-13013	Casa și poarta de lemn Csiki Zsigmond-ne	sat ZETEA; comuna ZETEA	460	cca. 1940
720	HR-III-m-B-13014	Statuia ostașului rănit	sat ARMĂȘENI; comuna CIUCSÂNGEORGIU		

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
721	HR-III-m-B-13015	Statuia „Sf. Ana”	sat CĂRȚA; comuna CĂRȚA	Vis-a-vis de nr. 248, pe dâmbul pe care se află biserica romano-catolică	sec. XVIII
722	HR-III-m-B-13016	Monument comemorativ al luptătorilor de la 1848-1849	sat COZMENI; comuna SÂNMARTIN	Pasul "Nyerges" - pe drumul național DN 11B, între Cozmeni și Casinu Nou	1896
723	HR-III-m-B-13017	Monument comemorativ al eroilor căzuți în primul război mondial	sat RACU; comuna RACU	168 A	1940
724	HR-IV-m-B-13018	Casa memorială Nagy Imre	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Jigodin 2	sec. XIX
725	HR-IV-m-A-12745.04	Cruce de piatră	municipiul MIERCUREA CIUC	Str. Szék 148 lângă biserică	1767
726	HR-IV-m-A-12775.03	Cimitirul bisericii romano-catolice „Sf. Simion și Iuda”	sat CETĂȚUIA; comuna SÂNSIMION	3	sec. XVIII - XIX
727	HR-IV-m-A-12775.04	Cruce de piatră	sat CETĂȚUIA; comuna SÂNSIMION	3	1707
728	HR-IV-m-B-13019	Cruce de piatră	sat COZMENI; comuna SÂNMARTIN	În fața casei nr. 133	1710
729	HR-IV-m-A-12814.03	Cruce de piatră	sat DELNITA; comuna PĂULENI- CIUC	206 A	1780
730	HR-IV-m-B-13021	Monument comemorativ în amintirea luptelor cu tătarii din 1657	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	„Dâmbul Tătarilor”, lângă drumul național DN 12, la cca. 2 km de capătul NV al satului	1908
731	HR-IV-m-A-12853.03	Monumentul funerar al lui Ioannes Kájoni	sat LĂZAREA; comuna LĂZAREA	549	sec. XVII
732	HR-IV-m-A-12857.03	Cruce de piatră	sat LELICENI; comuna LELICENI	37	1746
733	HR-IV-m-B-13022	Casa memorială a scriitorului Tamási Áron	sat LUPENI; comuna LUPENI	237	sec. XIX

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
734	HR-IV-m-B-13023	Monumentul lui Támasi Aron	sat LUPENI; comuna LUPENI	597	1950 - 1975
735	HR-IV-m-B-13024	Monumentul funerar al istoricului Orbán Balázs	municipiul ODORHEIU SECUIESC	Str. Orban Balazs Tompa László 14	cca.1900
736	HR-IV-m-B-13025	Casa memorială Tompa Lászlo	municipiul ODORHEIU SECUIESC	La intrarea în cimitir	1717
737	HR-IV-m-B-13026	Crucea de piatră în amintirea epidemiei de ciumă de la 1717	sat SÂNTIMBRU; comuna SÂNCRĂIENI	43 Pe drumul național	1899
738	HR-IV-m-B-13027	Coloana Siculicidium	sat SICULENI; comuna SICULENI	La 100 m SV de sat, pe drumul național	1743
739	HR-IV-m-B-13028	Crucea de piatră în amintirea epidemiei de ciumă	sat TUȘNAD; comuna TUȘNAD	Str. Principală 169	sec. XIX
740	HR-IV-m-B-20316	Poartă de lemn	sat ZETEA; comuna ZETEA		

distruza
cere interventie urgenta
cere intretinere curenta
stare normala

ANEXA LA STRATEGIA DE PROTECTIA MONUMENTELOR IN HARGHITA
2013-2017
STAREA MONUMENTELOR CLAS.

SITUAȚIA PROGRAMULUI DE PROTECȚIA MONUMENTELOR JUD HARGHITA

2009-2012

1. Denumire program: Protecția Monumentelor Istorice de pe teritoriul județului Harghita

2. Sume alocate (în lei)
-anul 2010: 150.000,00
-anul 2011: 252.000,00
-anul 2012: 250.000,00

3. Sume achitate (în lei)
-anul 2010: 150.000,00
-anul 2011: 251.264,00
-anul 2012: 216.000,00

4. Rezultatele și eficiența programului:
În cadrul programului de protecție a monumentelor istorice sunt finanțate sau cofinanțate programe de proiectare și execuția lucrărilor de construire-restaurare, consolidare – deja autorizate, pentru monumente și situri clasate în grupa A sau B, semnificative pentru județul nostru.
Prin derularea acestui program, implicit se participă și la dezvoltarea turismului din zonă, obiectivele istorice devenind puncte de atracție turistică.

Indicatori de rezultate:

2009 – 6 proiecte de restaurare, 1o de execuție a lucrărilor de reabilitare,conservare, restaurare;

2010 – 8 proiecte de restaurare, 1o de execuție a lucrărilor de reabilitare,conservare, restaurare;

2011 – 7 proiect de restaurare, 12 de execuție a lucrărilor de reabilitare,conservare, restaurare,

la obiective clasate aflate pe lista de patrimoniu național sau părți componente ale acestora

Rezultate și eficiență:

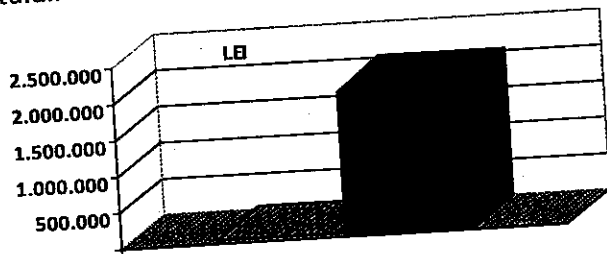
În urma studiilor preliminare, prospectărilor - noi date și informații despre monumentele istorice de importanță națională sau locală;

Creșterea numărului studiilor despre monumente istorice și a proiectelor de restaurare; Datorită proiectelor elaborate de către specialiști atestați în domeniul restaurării monumentelor istorice se contribuie la îmbunătățirea calității lucrărilor de construcții (disciplina în construcții);

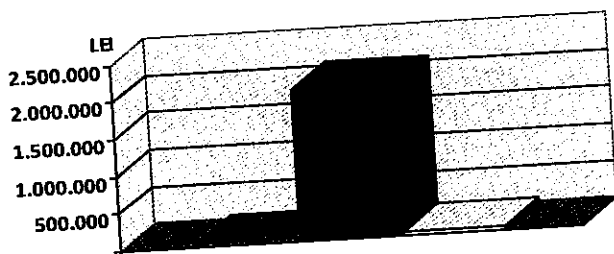
În urma lucrărilor de reabilitare, restaurare –prelungirea duratei de existență a obiectivelor de patrimoniu, punerea în valoare a componentelor artistice ale acestora, îmbunătățirea calității arhitectural ambientale a fondului construit, atragerea turiștilor din țară și străinătate, creșterea sentimentului de responsabilitate, apartenență/ identitate a proprietarilor de monumente istorice și indirect a locuitorilor față de obiectivele de patrimoniu din localitate;

Datorită finanțării elaborării proiectului de restaurare a ansamblului bisericii fortificate Dârjiu în anul 2008 în valoare de 20. 000 lei (singurul monument din județul Harghita de importanță mondială aflată pe lista Unesco) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național prin Institutul Național al Patrimoniului a putut să includă în Programul Național de Restaurare și

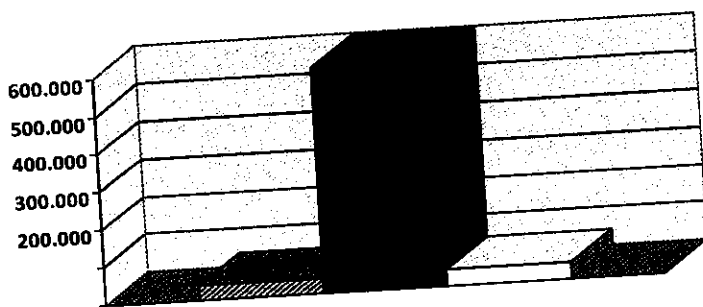
acest obiectiv, drept urmare în anul 2012 au început lucrările de restaurare în valoare de **2.000.000 lei**. Iar prin finanțarea restaurării picturilor murale și al lucrărilor la instalațiile electrice în valoare de **26.000 lei** am contribuit la reducerea timpului de execuție a restaurării. Prin restaurarea picturilor murale am contribuit la creșterea atractivității turistice a monumentului.

Situație similară și în cazul Ansamblului bisericii reformate Mugeni. Valoarea finanțării din bugetul Consiliului județean în perioada 2009-2012 a fost **45.250 lei**, iar finanțarea unor părți ale proiectului de restaurare a condus la posibilitatea executării lucrării de restaurare din fondurile Ministerului Culturii. Finanțarea din fondul Ministerului Culturii în perioada 2010-2013 este în valoare de **2.015.000 lei**.

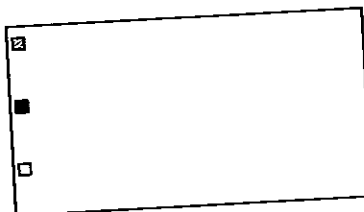
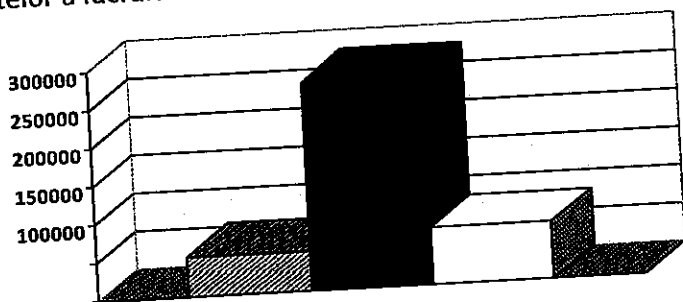

În situația Ansamblului bisericii romano-catolice "Zămislirea Sf. Fecioare" din Armășeni prin finanțarea în valoare de **38972 lei** a Consiliului județean s-a ajuns la terminarea lucrărilor de restaurare care se executau începând din anul 2005, astfel într-un final locuitorii comunei pot să folosească această biserică, respectiv turiștii pot să viziteze în condiții normale și nu în condiții de șantier această bijuterie a culturii locale.

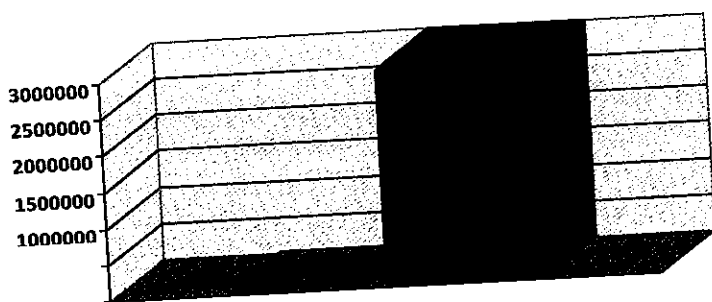

Situația Ansamblului bisericii romano-catolice "Sf. Martin" din Sânmartin, care prin intervenția promptă a Consiliului Județean Harghita a fost salvată de prăbușire. Structura de rezistență a fost degradată, iar prin finanțarea proiectului de reabilitare, respectiv a unei părți din execuție a condus la punerea în siguranță al acestei monument. Prin intervenția

Consiliului a fost atras și interesul comunității al composesoratului local. Prin existența proiectului de restaurare au fost create condițiile finanțării din fondurile Ministerului culturii și cultelor a lucrărilor de execuție în valoare de **75.000 lei**.

Ansamblul bisericii fortificate romano-catolice "Adormirea Maicii Domnului" din Cârța a beneficiat de finanțare de **3.000.000 lei** prin Programul Național de Restaurare pentru restaurarea ansamblului unde menționăm că proiectul de restaurare a pornit de la programul Consiliului Județean Harghita având o finanțare inițială de **12.400 lei**.

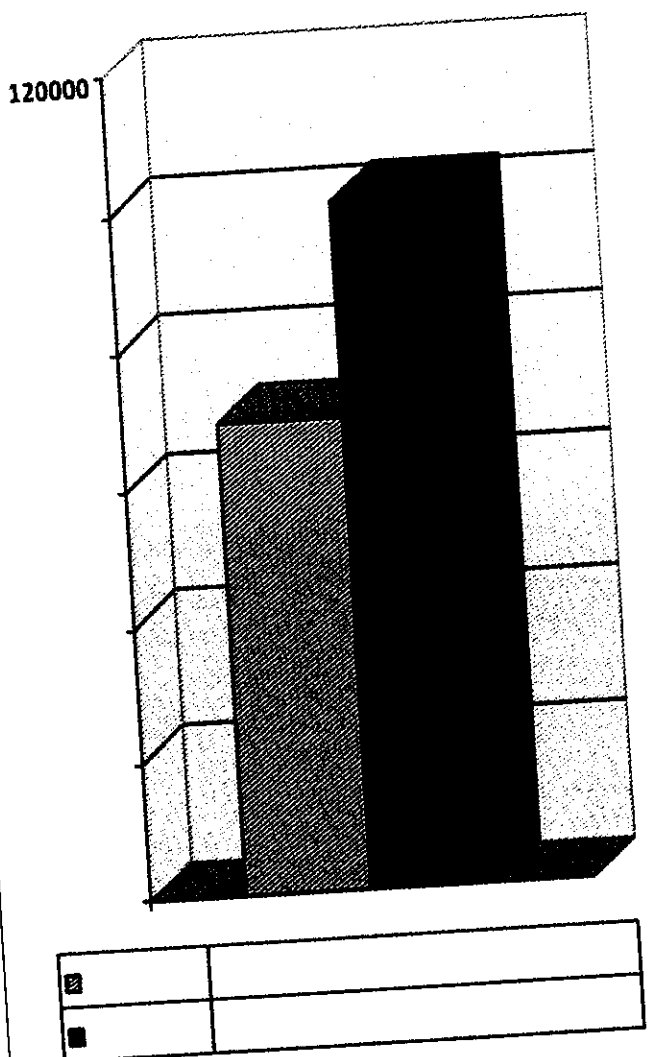
Din 13 obiective cu structură de lemn care funcționează cu puterea apei - moară, piuă și joagăr - aflate pe lista monumentelor istorice și în proprietate privată, la 2 obiective au început lucrările de punere în siguranță sau salvare de la dispariție. Datorită legislației care dă posibilitatea autorităților locale de a finanța lucrările de reabilitare a monumentelor istorice aflate în proprietate privată, putem contribui la salvagardarea obiectivelor aflate în pericol de distrugere din cauza neutilizării lor.

Din păcate în ciuda faptului că programul a fost inițiat în 2004, perceperea statutului de monument istoric de către proprietari încă mai lasă de dorit. **Majoritatea proprietarilor consideră că statutul de monument istoric este o povară din cauza că orice intervenție asupra sau în zona de protecție a obiectivelor necesită studii și cercetări suplimentare care necesită contribuții financiare suplimentare. Programul acesta servește pentru preluarea parțială sau totală a costurilor acestor intervenții de salvare sau reabilitare până când societatea o să fie în deplină conștiință și va avea și capacitatea financiară de a proteja măturile istorice a comunităților care trebuie salvate pentru generațiile următoare. Consiliul Județean depune efortul de a atrage și fonduri europene pentru punere în valoare a monumentelor istorice pentru popularizarea acestor monumente ca destinații turistice care pot contribui la creșterea numărului de turiști.**

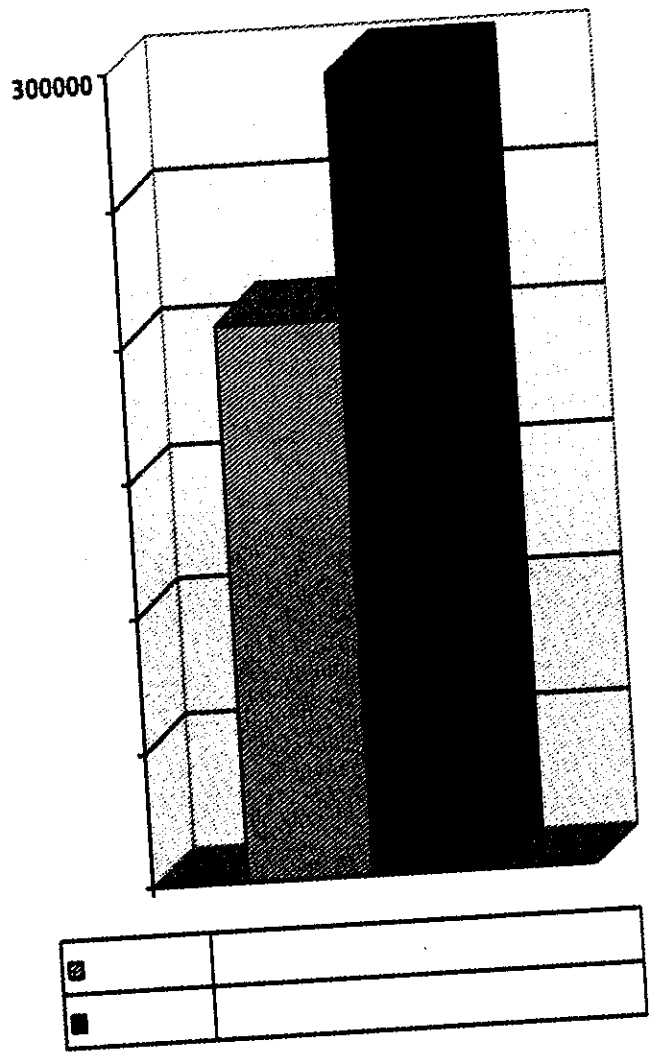
Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în perioada 2009- 2012 numărul turiștilor sosiți în structurile de primire turistică din județ a crescut de la **69405** în anul 2009 până la

100522 în anul 2012 iar numărul de înnoptări în structurile de primire turistică a crescut de la 206920 în 2009 până la 296409 în anul 2012, ceea ce ne poate determina să spunem că și acest program a contribuit la aceste creșteri de valori.

Numărul sosirilor

Numărul înnoptărilor

Sursa: Arhitect șef al jud.HR
 FÜLÖP Otilia

Miercuri Cinc 10.02.2015

Borboly Csaba
 președinte

Incze Csongor
 vicepreședinte

Fülöp Otilia
 arhitect șef